

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépírókalmi Szerkesztés
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 798.

Osztrák tulkapás.

Budapest, márczius 10.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottságának mai ülésén Aehrenthal ismét a birodalmi kancellár szerepében tetszelgett magának. Olyan hangon és olyan pózzal beszélt a katonai tisztifizetések felemeléséről s a katonai kérdésekről, hogy azt semmi körülmények közt visszautasítás nélkül hagynunk nem lehet. Már maga az a tény, hogy állandóan „közös kormányról” beszélt, közjogellenes. Mert ahogy birodalom nincs, úgy közös kormány sincs, hanem van közös külügyminiszter, közös hadügyminiszter és közös pénzügyminiszter, de sem az 1867: XII. tczikk, sem azóta egyetlen törvényünk sincs, amely ezt a három közös minisztert „kormány”-nak, még pedig közös kormánynak deklarálná.

Ez az első, amit kifogásolnunk kell Aehrenthal beszédében. A közös külügyminiszter és a közös hadügyminiszter csakis a magyar kormány beleegyezésével vehetik föl a közös költségvetésbe a szükségleteiket, s a külügyminiszter bármily nagy hangon beszélt is arról, hogy mi a „közös kormány álláspontja”, Wekerle minden valószínűség szerint meg fogja értetni Aehrenthalal, hogy sem közös kormány nincs, sem pedig senkit a világon nem érdekel, hogy a közös hadügyi költségek s a tisztifizetések

tekintetében mi a véleménye a közös külügyminiszternek. Ami pedig azt illeti, hogy Aehrenthal ígéretet tett az osztrákoknak arra, hogy a „tisztifizetések felemelését fogja követelni, anélkül, hogy ez a kérdés más katonai kérdéssel összekötésbe hozassék”, jó lesz, ha Aehrenthal nem feledkezik meg azokról a körülményekről, amelyek elődjének bukását előidézték, mert eddig még minden külügyminiszternek távozni kellett helyéről, aki hatalmi körét túllépve, olyan nyilatkozatokat tett, mint most Aehrenthal s a katonai kérdések elintézésnek módjáról hivatalosan nyilatkozott anélkül, hogy erre joga lett volna.

Nyilvánvaló, hogy az osztrák egészségtelen parlamenti viszonyokat ismét a magyarok rovására akarják orvosolni. Minthogy a Beck-kormánynak nagy nehézségekkel kell küzdenie s minthogy abban a pillanatban, amelyben Luegerék elpártolnak tőle, az egész parlamenti rend felborul, Aehrenthal és Schönauich tulajdonképpen a Beck-kormány pozícióját akarta megmenteni akkor, mikor a delegációkban minden jog ellenére ilyen nyíltan a Latour-Stürgkh-féle indítvány mellé szegődött, amely tulajdonképpen Luegerék indítványa. Azzal, hogy ezt az indítványt a magyar kormánnyal elfogadtathatják-e, vagy sem; hogy a király és a Wekerle-kormány közt 1906 áprilisában létrejött paktum miképpen

hangzik, s végül azzal, hogy a javaslatnak a legközelebbi közös költségvetésben való realizálása nem fog-e Magyarországon parlamenti válságot előidézni, az osztrákok nem törődnek s a magyar kormányt sorsára bízzák, hogy a parlamenttel hogyan fog boldogulni.

Nem tudjuk, hogy a magyar kormány minő választ fog adni Aehrenthal mai kijelentésére. De bizunk abban, hogy minden erejével őrködni fog, nehogy az osztrák kormány pozícióját ismét azok az áldozatok szilárdítsák meg, a melyeket a magyar adófizetőknek kell meghozniok. A magyar kormány helyzete amúgy sincs rózsákra ágyazva. A legnagyobb hazafisággal, sőt a legnagyobb zsenialitással kell őrködni azon, hogy kikerülje azokat az örvényeket, a melyeket számára hazafiatlan és nemzetellenes frakciók napról-napra készítenek; lehetetlen, hogy most megengedje és eltűrje azt, hogy még az osztrákok is üszköt dobjanak a koalíciós pártok közé, s hogy ismét felforduljon Magyarországon az a politikai béke, amelyet csak nagynehezen lehetett helyreállítani.

A Stürgkh-féle indítvány hivatkozik arra, hogy a katonai tisztifizetések felemelése ellen a magyar delegáció tagjai közül egyetlen egy tiltakozás sem hangzott el, mely a kérdés érdemére vonatkozott volna, s csakis a delegációk ügyrendje és kompetenciájának kérdése

Mária esküvője.

Írta: Alba Nevis.

— Holnap ilyenkor asszony leszel... mondotta Neszta Máriának bucsuzás közben, s megcsókolta egy lebukó hajlított alatt a homlokát.

Mária azután nézett esendően a fason át, egész az utolsó fáig, ahol eltűnt a Neszta piros ruhája s a nagy zöld titoktartón borult össze.

— Holnap ilyenkor asszony leszel! — gondolta ekkor minden izgalom nélkül. Igen furcsa lány volt, lomha gondolkozású, nappal is álmatag, kevés szava. Egyetlen élvezete volt: az olvasás. Naiv gyermekmeséket és világszenzációs újságok műveket olvasott egy szuszra, minden pihenés nélkül. A lelkét romantikával itatták át a betűk, míg nagy, egészséges, asszonyi csipője, érett keble és izmos vállai a való élet gyönyörűségeit vágyták.

Mindamellét ez a dolog — hogy huszonegy óra múltán asszonynya lesz — egy cseppet se hevítette. Hosszu, a jegyzősegéd — aki őt, a princípális lányát ugyszólván hagyományból jegyezte el — egy egészen közömbös, sőt kicsinyes figura volt az ő szemében. Hogy az életét köti hozzá, arra talán most gondolt először, s egy kicsit nyugtalanzkodott:

— Valamit kellene tenni — gondolta — valami olyat, ami meglepje őket és mindent feljagasson. Például: egy vízbeugrás, vagy egy csomó méreg, ahogy regénybeli nők teszik.

Azután újra tétovázott, mert leiszni haja alatt igen lustán handukoltak a gondolatok és a márcziusi burkolt világosság úgy ficzánkolt a lelkében, mint egy altató muzsika.

A kis ajtón át jött a festő. Három nap óta nem járt itt és most bucsuzni jött. A lány lázborultan nézte a finomarcu, nyulánk, pesti fiut,

akinek derűs, felül szélesedő homloka, keserűen lefelé gördülő szájaszéle és puhán néző szeme olyan volt, mint a Szent Cyrillé, a templom balszögletében.

— Én holnap elutazom — szólott a piktor — a megnyitáson tustünk, minden rendben van. A többi a közönség dolga.

— Én holnap ilyenkor asszony vagyok — felelte Mária szinte élettelenül: — Ezt be kell várnia... Lehetetlen, hogy az esküvőmon ott ne legyen, Bálint!

— Utálom a hazugságot — mondta a férfi — és soha a magánál hazugabb eskü még el nem hangzott... Nem szégyellné előttem? A fehér mirtusz virágai szennyesre hervadnának.

— Tanácsoljon — szólott hirtelen a leány. — A virágom ma még hófehér és a hazugság a holnapé. Olyan szép dolgokra gondoltam az imént. A jégtábla ma már mind elolvadt a Rikán és a víz nem lehet nagyon hideg. A méregtől irtózom, mert a testem foltossá válna tőle és maga undorral nézne reám. Mit gondol Bálint; a víz legfeljebb kiáztat, olyan leszek, mint egy nagy, fehérhúsú hal.

A festő egy kicsit megijedt; e három hét alatt enyhén, a maga módja szerint, valósággal belészerezett a lányba, de minden komolyságtól, minden felelősségtől borzadt.

— Kedves Mária — mondta — ez megint egy olyan ötlet, amire maga azt mondja, hogy regényes, én, hogy: lehetetlen. Egyébként pedig van egy kényelmesebb megoldás: ha nem szereti, úgy tesz, mint a többi asszony; megcsalja az urát.

— Istenem — gondolta Mária — ilyenek lám ők mind! Ha idenyujtaná most a kezét, egy lépéssel át lennék az örvényen. Így belebukom.

De mire csendes lépésekkel a fásor végére ért, már édes megbéküléssel gondolt a Bálint

hajára, mely épp oly szelíd és lágyan sima, mint a szent Cyrillé a templom balszögletében.

Másnap már hajnalban egy ragyogás volt az egész ház, kert; mintha az égből bő sugarakban öntenének hig aranyat a fák levelei közé. Hat órakor Mária az ágya szélén ült már és a harisnyáját húzta. Ez a harisnya nem volt a kirakatok kaczer, áttört, pókhálófinom szövetből való.

Othton kötött, nehézkes, sűrűszemű, becsületes strimili volt, csak épp a lábszárak kecses gömbölyödése adott neki némi előkelőséget s minden díszkrétsége mellett egy kis enyhe rózsaszínt.

Mária, aki ezen az éjen igen nyugtalanul aludt, elővette a kész menyasszonyi ruháját s kiterítette egy szék hátán.

Ugy gondolta most, hogy a virágokat tényleg beszennyezi a nagy hazugsággal s hogy jó lenne a mindennapi rongyos kis pongyolájában elmenni, valahova messze, a hegyek közé; egy földes, meszelt szobába, amelynek az ablaka egy darab papiros s összes butora egy süttökemence. Ebben a szobában lehetne gondolkodás, hazugságok nélkül élni, bocsorban járni, puliszkát enni és imádkozni sokat a Szent Cyrill — a Cyrill! — képe előtt...

Tizenegy órakor már három kocsi állott a házuk előtt. Őt ekkor fésülte az anyja; birkózott a daczos, dus hajával, mely kigyómódra siklott ki az ujjai közül.

— No, — gondolta a jegyzőné, mialatt a kiállott karját egyengette, — ennek is vége lesz valahára! Eppen elég volt.

A lány ellenben megkérdezte:

— Mit gondolsz, csakugyan férjhez megyek?

— mama nevetett:

— Na már igazán furcsa vagy. Ilyet kérdezni!...

volt az, amelynek alapján a kérdést ezuttal a magyar delegáció elbírálta. Ez igaz. A magyar delegáció ezuttal más álláspontot közjogunk értelmében el nem fogadhatott. És az a tény, hogy Wekerle egyetlen szóval sem igyekezett a delegációt más állásfoglalásra bírni, azt bizonyítja, hogy ebben a kérdésben a magyar kormány féltékenyen őrködött a magyar közjogi álláspont sérthetlenségén. Más kérdés az, hogy majd májusban, mikor a közös költségvetés előkészítése napirenden lesz, Wekerle mint pénzügyminiszter nem fogja-e pénzügyi szempontból megtenni a terv ellen kifogásait. Ha nem fogja, s ha a magyar kormány a mai állami bevételek keretében megtalálja a fedezetet ezekre az új katonai költségekre, akkor valószínűleg a magyar parlament sem fog tiltakozni a tisztifizetések felemelése ellen, mert a magyar kormány az, aki garanciát vállal az állam pénzügyeinek egyensúlyáért. S ha a magyar kormány ezt megmondolva, beleegyezését adja abba, hogy a tisztifizetések felemelése már a jövő évi közös költségvetésbe felvétessék, akkor a magyar parlamentnek sem lehetnek és nem is lesznek pénzügyi aggályai. A közjogi aggályai pedig abban a pillanatban megszűnnek, amelyben a kormány kijelenti, hogy a katonatisztek fizetésének felemelése nem ütközik a paktumba, s hogy a katonatisztek fizetésének kérdése nem kapcsolható össze a többi katonai kérdéssel.

Igy tehát Aehrenthal és Schönaich bármilyen kijelentéseket tettek is az osztrák delegáció előtt, gazda nélkül csinálták a számadást, mert ebben a döntő szót nem ők, hanem a Wekerle-kormány fogja kimondani.

— Nem tudom, — tétovázott a leány és borzadva nézett a kontyára, melyre most feltűzték a koszorút.

Azután szép, kétségbeejtően ünnepélyes sorban haladtak a templom felé. Mária szótlanul ült a kocsiban s várta — most már valami halálos nagy félelemmel — hogy honnan jó, mikor jó a megváltó csuda, mely kiszabadítja az örök rabságból.

Az oltárnál, sárga gyertyák között, szikáran és ijesztően állt a pap; aranyos himzések villogtak a ruháján, borotvált arca valósággal violaszinben játszott.

Mária körülnézett a templomban; keresett valakit, akiről pedig tudta, hogy valahol messze himbálódzik, egy vasúti fülszék bársony pamlagán...

Most egyszerre a szülei mellett, a vőlegénye oldalán, rettentően elhagyatottnak érezte magát s akarát nélkül, puha, álmatag lelke egy perc alatt megtelt az egyedülküzdők, kítaszítottak iszonyu erejével. Szilaján kereste a segítséget s a szemei egyszerre csak összeakadtak a Szent Cyrill homályos tekintetével.

— Szereted-e e becsületes férfit? — kérdezte ebben a perczben a pap.

A szent feje némán billent egyet. Mária kihívó hangossággal s reszkető ajkán egy piros kaczagással felelte:

— Nem!

— Akarsz-e a hitvese lenni? — hangzott most már ijedt bizonytalansággal.

— Nem! Nem!

S hogy megtörtént a csuda, a sikoltozások, ajúlások és szitkok záporában, a Szent Cyrill sugaras nézése alatt egymásután pattantak fel hófelhők, zsenge kis bimbók a Mária mértusbokréttáján.

Berlini levél.

(Két lengyelelles javaslat. — A telepítés sikertelensége. — Bülow fenyegetése. — Egy kis vereség. — A külföldi kritika.)

— Saját tudósítónktól. —

Berlin, márczius 8.

Nagy izgalmak és a felkorbácsolt szenvedélyeknek magas hullámverése közt két javaslatot intéztetett el a kormány a lengyelek ellen. Az egyik a kisajátítási törvényjavaslat volt, amelyet hosszú vajadás után végre mégis elfogadott a porosz tartománygyűlés, a másik javaslat a birodalmi egyesületi jogra vonatkozik, ez a birodalmi országgyűlésen tárgyalatott és, eddig legalább, a kormány vereségével végződött. Az ugynevezett kisajátítási javaslat, amelyet a tartománygyűlés csak az urakházának több rendbeli módosításával szavazott meg, folytatása akar lenni annak a telepítési politikának, amelyet Bismarck herceg kezdett meg 1886. évben a poseni és a nyugatporoszországi tartományokban, ahol németek és lengyelek vegyesen laktak. Csakhogy Bülow most nagyon kihagyta elődjének kezdését. Amióta huszonkét évvel ezelőtt az első intézkedés megtörtént, a porosz kormány mintegy 500 milliónyi márkát kért és kapott is a tartománygyűléstől erre a célra, hogy azokban a tartományokban elősegítse a német telepítéseket és hogy megakadályozza a lengyelek térfoglalását. De az eredmény korántsem felelt meg a porosz kormány és a németek várakozásainak. Mert a telepítési bizottság minden földösszevásárlásának ellenére is a lengyelek földbirtoka 100.000 hektárral növekedett. Az államköltségen való földvásárlás elsősorban azt eredményezte, hogy a föld ára tetemesen felszokkent, a lengyel földeladók így tehát jó vásárt csaptak, az eladósodott lengyel nemesség pénzhez jutott, boldogult, a városokba költözött át és ott tehermentesen folytathatta németgyűlöletét, de a mesterkéltlen feleségázott földárak nemesak a lengyeleket, hanem sok német birtokost is arra késztettek, hogy birtokát jó áron eladogassa és ez odáig ment, hogy utóbbi időben több német, mint lengyel adta el birtokát az államnak, úgy hogy a telepítési bizottság nem a lengyel, hanem a német birtokostól vette el a földet. Az utóbbi években összevásárolt földnek birtokosa kétharmadrész volt német és csak egy harmadrész volt lengyel.

Ez volt a német telepítésnek az első nagy eredménye. Ennek folytán szigorították a telepítési törvényt olyképpen, hogy a kormány „nemzeti okokból” megakadályozhatta a lengyelek megtelepedését, valamint azt is, hogy bizonyos esetekben a földbirtok ne cserélhessen gazdát. De ez a szigorítás sem használt. A most megszavazott törvény végre kielégítheti a németek szíve vágyait, mert először is felhatalmazza a kormányt arra, hogy a földet rendes áron kisajátíthassa a lengyel birtokostól és hozzá a kormánynak erre a célra mindjárt meg is szavazza a tengernyi pénzt. Most egy csapásra 70.000 hektárnyi föld kisajátítására kapott a kormány pénzt és felhatalmazást, csak az egyházi vagyon és a jótékonycélu alapítványok nem eshetnek kisajátítás alá. A harc a kisajátítási törvény körül kemény és tartós volt és majdnem hogy elbukott az urakházában. Ne higgye azonban senkisé, hogy a porosz urakházát valami magas emberszereteti érzés szállotta meg akkor, midőn sikra szállott a kisajátítási törvény ellen. Az urakházában nagy számmal olyan lengyel és német, de lengyel származásu nagybirtokos ül, akik a kisajátítás damokles kardja fenyeget, a tulajdonjog elkobzásától természetesen annak borsózik leginkább a háta, akinek legtöbb veszténi valója van. Ez

adja magyarázatát az urakháza magatartásának a kisajátítás kérdésében. A döntést azonban a törvényjavaslat javára legtöbbszörre a német városok polgármesterei adták, kik az urakházának tagjai, továbbá a professzorok és azok a konzervatívok, akiknek a lengyel, vagy lengyel földön élő német földbirtokosok se ingök, se galérlük. Ezek a konzervatívok meg akarták menteni a kormányt egy nagy, világraszóló kudarcától, ezért szavazták meg a törvényjavaslatot. Ne higgye ám a távolban senki, hogy a vita alatt a különböző pártok valami nagyon csinosan bántak egymással. Bülow herceg például egyebek közt a következőket mondotta: „Itt arról van szó, hogy a két tartományt (értsd: Posent és Nyugat-Poroszországot) el akarjuk-e veszíteni, vagy nem? A lengyelek a támadók, ezek ellenségei a németeknek és az a végcéljuk, hogy Poroszországot és Németországot darabokra hasítsák szét. Ez a háború és a háború alatt helye van a kivételes rendszabályoknak.”

A hivatalos és félhivatalos távirati tudósítás agyon szokta hallgatni az efféle erős kifejezéseket, azért nem árt azokat magántudósításban felemlíteni. Bülow nem a maga lemondásával fenyegetőzött, hanem ennél jóval tovább ment: a birodalom feldarabolásával fenyegetőzött, ennek pedig sokkal mélyebb hatása van, mint egy kormány visszalépésének.

Az az ember azonban nincsen az egész német birodalomban, aki merné mondani, hogy a mostani törvény meghozza a várt sikert. Az eddigi telepítési akció kevés sikerrel járt, mondják enyhén az egyik részen, — teljesen kudarcot vallott, mondják a másik részen. Lehet, hogy a mostani kisajátítási törvény is csak az elkeseredést fogja tetőzni, de a lengyel birtokost nem fogja a föld kerekességéről elfujni. Az opportunisták meg úgy vélekednek, hogy itt a németeknek zászlóbeccsületéért kell küzdeni és nem szabad visszariadni akkor sem, hogyha ez a küzdelem milliárdokat elnyel is. Említésre méltónak tartjuk még Bülow hercegnek ama figyelmeztetését is, hogy ne adjanak sokat a külföld véleményére. Ez különösen szólhat nekünk magyaroknak is, mert mi is kelletlenül tördölünk a külföldi lapok nyilatkozataival és kissé türelmetlenek vagyunk a külföldi kritikák iránt. Nálunk pláne sokszor rágalmazást látnak abban, amit egy-egy lap nem is rosszakaratból, hanem pusztán a helyzetnek, szerinte objektív mérlegelésből ír. A rágalmazás vádjá sokkal nagyobb tulzás, mint az illető külföldi lapnak kritikája. Egy nagy lap a helyzetet úgy írja le, ahogy a maga szemével látja. A külföld objektív kritikája nekünk nem ártul soha, még akkor sem, ha kissé túlló a célzon. Ezen a kritikán javítani csak nagyon finom és nagyon szakavatott kézzel lehet. A pártok és a kormány nálunk otthon pedig nagyon vigyázzanak és ne engedjenek kontár kezeket belemarkolni a külföldi kritika nagyon finom szövődékébe, mert különben sokkal többet árthatnak, mint akár a legutolsóbb kritika is.

A másik lengyelelles javaslat, mint említém, a birodalmi egyesületi törvényt illeti, melynek 7. paragrafusa azt tartalmazza, hogy nyílt gyűlésen csak német nyelven legyen szabad beszélni. Ezt a paragrafust azonban a bizottságban elvetették és így a kormány vereséget szenvedett. Ellene szavazták a szabadelvűiek egy része, a szociálisták és a ezentrumpárt. Ez némileg ellensúlyozza Bülow győzelmét a kisajátítás kérdésében, de ez a vereség lehet, hogy csak muló, mert a második olvasásnál a bizottságban vagy plénumban valami kompromisszummal még jövátelhető. Ha pedig itt is leszavazzák az illető paragrafust, akkor a kormány visszavonja javaslatát egész egyszerűen. Más baja nem lesz a dologból.

Szer
Fők
a femini
vetelni
Hát
tek irán
obstruál
lán is k
Ivanka
leg szől
— I
emberne
amit eg
többség
meg a h
Esz
lődnék,
zásra ké
Azt
— E
Ö n
saját be
nak eml
— I
székeket
— A
rá a M
Sem
nosan né
tartani,
emelvén
csengess
rendre ö
kező szó
Mert
érkezése
talosa (n
hadnagy
Iosa) azt
tése mel
Kétszáz
férfi kell
A nő
ne késse
is kell to
Magy
miután ö
fogadia a
— R
— mond
vagy. Ar
Am
tak, de s
tén nem
— J
ablaknál.
— H
czan.
— O
Csup
rétesek is
tól s a n
is kópizál
A ka
ügyekkel.
Sebastián
lom hírér
És a
s azt hitt
Géza usz
Ott v
csarnokba
is százan
Észrevétl
felvonulta
csátották

A t. Házból.

I. Nők az alkotmányban.

Főképpen csak arról léssen ma itt szó, hogy a feministák megjelentek a képviselőházban követelni a nők részére a választói jogot.

Hát hiszen ülés volt, de kevésbé érdeklődtek iránta. A házszabályrevíziót folytatólagosan abstruálták, hanem a vezető szónok Ivánka Milán is konstata, hogy az ülésterem néptelen. Ivánka tévedett egy kissé, amikor következőleg szólt:

— Ha végignéznünk a Ház üres padjain, az embernek eszébe jut Eötvös Károly mondása, amit egy régi obstrukcióról mondott, hogy a többségben lévők távollétükkel akadályozzák meg a házszabályok revízióját.

Eszük ágában sincs. Csak éppen nem érdeklődnek, a folyosón járnak-kelnek, de ha szavazásra kerülne a sor, itt lennének.

Azt mondja Ivánka Milán:

— Ez a vita magas színvonalon áll.

Ő mondja s ő talán hiszi is, mivelhogy a saját beszéde beletartozik a vitába. Indokolásnak emlegeti:

— Mi nem törünk padokat és nem törünk székeket.

— A fejeteket kellene betörni — hallatszik rá a Muzsa kadenciája.

Semmi sem használt. Az ülésterem folytonosan néptelenebbé vált s már-már attól lehetett tartani, hogy Návay Lajos is leszáll az elnöki emelvényről és egyedülhagyja a szónokot, hogy csengessen ha szükségesnek látja, utasítsa rendre önmagát és ha bevégez, hívja fel a következő szónokot.

Mert tizenkét órára volt bejelentve a nők érkezése és a Csathó lapja, a feministák félhivatalosa (rendelkezési állományban levő huszárhadnagy lehet csakis az asszonyok félhivatalosa) azt konstata, hogy Szász Zsombor vezetése mellett kétszázan jönnek az asszonyok. Kétszáz asszony részére legalább ugyanannyi férfi kell s a képviselők kiköltöztek a folyosóra.

A nők azonban késtek. Nem azért nők, hogy ne késsenek. Hisz az alkotmányos felvonuláshoz is kell toilette, kell kalap, kell frizura és keztyű.

Maga Justh Gyula is izgatottan járt le fel, miután ő vállalta, hogy mint legidősebb elnök, fogadja a küldöttséget.

— Rosszul ajánlottak be, kegyelmes uram — mondja Zboray — hogy legidősebb elnök vagy. Amiatt késnek.

A miniszterek éppen konferenciát tartottak, de sok fiatal mágnás, aki idesereglett, szintén nem a minisztertanács témáit kutatta.

— Jönnek — szól egyik az országháztéri ablaknál.

— Hol jönnek? — sietnek oda vagy nyolczan.

— Ott jönnek — a villanyosok.

Csupa tréfa volt az egész folyosó. A kabaretek is eljöttek elcsipni valamit a feministáktól s a nagy politikusok igyekeztek, hogy őket is kópizálni fogják.

A karzat elegáns dámái nem törődtek az ügyekkel. Virágos körben prezideált a szép Sebastiónné s az előkelő világ a folyosói mozgalom hírére csak azért is nyugodtan maradt.

És a végén amig mindenki várta őket künn s azt hitte, hogy nincsenek sehol, hát Polónyi Géza ulságotja, hogy már benne vannak.

Ott voltak a nagy társalgó végén a kupolacsarnokban a feministák nem is kétszázan, nem is százan, hanem mindössze csak harminczan. Észrevétlenül érkeztek. Nem is látszott, hogy felvonultak, pedig a kupolacsarnok kapuján bocsátották be őket és velük jött egy fényképész.

Szaladtak tehát az előre igyekezők. Sietett Nagy György, az ideálista, aki így lelkesítette a publikumot.

— Én a nőknek minden jogot megadok, mert előttem mindig az édes anyám képe lebeg, akiknek mindent adnék.

Egy kisebb feminista tiltakozott:

— Csak tán nem akarja azt mondani, hogy az anyja lehetnék.

Csakhamar csalódás keletkezett. A nők mozgalmá nem keltette az egészséges fejlődés benyomását. Inkább a tudálékosságot és a modern korszellem egy idetévedt csenevész háttársát lehetett észlelni benne. Bizonyára nem a Zrinyi Ilonák csapata volt ez. Leginkább elhanyagolt külső, rossz szem és ekzaltált lélek. Egy-két csinosabb hölgy kevésbé törődött az eszmével s aki a gondolatért hevült, azt a benyomást keltette, hogyha feminista nem lenne, nőegyleti tagnak maradna, az asszonyok házi hivatását prédikálni.

Azonban bevonultak az elnökhöz, nyomukban egy sereg gunyoros arczu öregebb és fiatalabb képviselővel, meg ezeknek járulékaival.

A nők körében csakhamar megjelent Justh Gyula, az elnök, akit éljeneztek és egy kis alaku fekete ruhás hölgy, Szabados Klótila, papirlapokról felolvasta a beszédet, melylyel kívánta, hogy Justh Gyula támogassa a nők választói jogát. Rendkívül kedves volt, amikor szerény gyermek hangján azt mondta, hogy a férfiak zsarnoksága állja útját az ő joguk érvényesülésének.

Justh Gyula komolyan méltányolta az ügyet és lelkesedéssel szólt a magyar nőkről és ígérte, hogy annak idején helytáll mellettük. De hogy mennyit lehet adni, mennyit nem, arra nézve az érett koru ember óvatosságával a közeputat kereste. A képviselők ebben csak asszisztáltak neki, amíg Justh barátságosan beszélgetett a hölgyekkel és amíg megpendítették, hogy milyen is lesz a helyzet majd akkor, ha a nők szavaznak. Amikor nemesak pálinka fog ömleni a választásokon, hanem hordószámra érkezik a fagyalt, a csokoládé és Henczidától Bonczhidáig folyik a habos kávé. És amikor majd itt ülnek benne és ők obstruálnak.

— Hölgyeim — mondja Justh Gyula — már arra az időre is jó lesz, ha előre gondoskodunk a tizenhat órás ülésekről . . .

— És erőszakos elnökökről . . . — tették hozzá az évődő képviselők.

A részletekről azonban Justh Gyula azt mondta:

— A részletekbe nem hatolok be, hisz ez itt most csak fesztelen beszélgetés.

* * *

II. Andrássy magyaráz.

A hölgyek visszatértek a kupolacsarnokba s ott várták Andrássyt, aki a minisztertanácsból jött, sőt Günther és Jekelfalussy is elvegyült a képviselők társaságában. A nevesebb és számottevő képviselők szintén érdeklődtek s a látvány elég érdekes volt, egy nagy férfitábor között a feministák kicsiny csoportja, mind összéb szorulva, komolykodóan csiripelve, vitatkozva. Schwimmer Róza urhölgy már emellett hangon szónokolt. „Követelt” és a külföldi példákat emlegette. A hallgatók semmiképpen sem akartak behelyezkedni az ő hangulatába. Amikor a svédek említették, egy rossz viccz megakasztotta:

— Oh! a svédek a saját skatulyájukon gyulnak meg.

Egy idősebb nő folyton nyugtalankodott, idegesen járt-kelt, monologizált, vitatkozott.

— Ennek semmit sem adunk — állapodtak meg az urak — ez tulságosan is svéd.

Andrássy nobilis hangon bár, de megmagyarázta a hölgyeknek, hogy nem pártolja a

mozgalmukat. Azt mondta, hogy szeretne a hölgyekkel közösen csinálni politikát, de alighogy e feltűnő kijelentés után a mozgás lecsendesedett, konstata, hogy Magyarországon a nők nevelése nem fejlődött olyan irányban, hogy belőlük jó politikusok lehetnének. Szellemesen magyarázta, hogy máskülönbem nem a politikát félti a hölgyektől, hanem a hölgyeket a politikától.

A miniszter nem is időzött sokáig körükben, visszament, hogy folytathassák a miniszteri tanácskozást.

Az asszonyok ott maradtak és izgatottan tárgyalták a miniszter beszédét. A vékony, száraz öreg hölgy megfogott egy kabátot és úgy larmázott:

— Én ki fogom fejteni . . .

— A kabátomat, nagysád? Ne tegye.

— Kifejtem, hogy Andrássynak nincs igaza.

Egy napszámoknak legyen joga s nekünk művelt hölgyeknek ne legyen, az istenit ennek a világnak! . . .

Hóhó! Ez nem végig fagyalt és habos kávé.

Hanem inkább mulatságosan nézték, hallgatták és nem vétettek az illendőség ellen.

Budapest, márczius 10.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió általános tárgyalását. Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter az ülés végén válaszol Bozóky Árpád interpellációjára, amely után az újabb interpellációkat terjesztik elő.

Minisztertanács. A Kormány tagjai ma délelőtt a képviselőházban dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklése alatt, több órán át minisztertanácsot tartottak, amelyen Márfi államtitkár, mint a jegyzőkönyv vezetője is jelen volt. A minisztertanácsban a horvát miniszter kivételével valamennyi miniszter résztvett. A minisztertanácsban folyó ügyeket tárgyaltak.

Gróf Zichy Aladár Budapesten. Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter ma reggel Bécsből Budapestre érkezett és résztvett a minisztertanácsban.

Kossuth Ferenc a bankkérdésről. A függetlenségi pártkörben ma este nagyszámban összegyűlt tagok között megjelent Kossuth Ferenc is, aki a társalgóteremben hosszasan elbeszélgetett a képviselőkkel az aktuális politikai kérdésekről. Az eszmecsere ma főképpen a bankkérdés körül forgott, amelynek különös aktualitást adott az a körülmény, hogy gróf Batthyány Tivadar a képviselőház bankügyi bizottságát, amelynek ő az elnöke, e hét végére szándékozik összehívni. Ezen az ülésen kezdi meg a bizottság érdemleges munkáját és ennek rendjéről gróf Batthyány ma este behatóan tanácskozott Kossuth Ferenczel. A párt tagjai a későbbi eszmecsere során, amelyben Kossuth Ferenc és gróf Batthyány Tivadar is résztvettek, nyomatékosan utaltak arra, hogy a bankbizottságnak csak az lehet a feladata, hogy az önálló magyar jegybank felállítását előkészítse és nem az, hogy a közös és az önálló jegybank között összehasonlításokat tegyen. Kossuth Ferenc ekkor így nyilatkozott a bank kérdéséről:

— A bankkérdésben még nagy nehézségek előtt állunk és az önálló jegybank megvalósításáért még sok akadályt kell ledöntenünk. Erősen fenyeget azonban még az a veszedelem is, hogy ha bármely formában sikerül is a bank önállósítása, a pénz egy-két százalékkal megrágul.

Ankét a választott bíróságról. Az 1907: XIX. t. cikkel felállított választott bíróság, mely a betegsegélyezés és balesetbiztosítás különböző eseteiben van hivatva a meg nem elégedő fél jogkeresése folytán dönteni, még nem kezdhetette meg működését, mert a törvény magyarázatra szolgáló végrehajtási utasítás nagyszabású munkája csak most készült el a kereskedelemügyi miniszteriumban. Több, mint két hé-

ten át tartó szaktanácskozáson készítették el a végrehajtási utasítást. A tanácskozásokat Téglássy István miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi miniszterium ipari közigazgatási szakosztályának főnöke vezette, az abban akadályozva levő Szerényi József államtitkár helyett.

A disszidensek pártot alakítottak

Budapest, márczius 10.

A függetlenségi pártból kilépett képviselők közül tizenhárman ma este külön pártot alakítottak, amelynek függetlenségi- és 48-as balpárt nevet adtak. A tizenhármakhoz írásban még hárman csatlakoztak s így az új pártalakulásnak egyelőre tizenhat tagja van, míg a többi disszidensek tartózkodó álláspontra helyezkedtek. Az új párt kiáltványt fog intézni a nemzethez, amelynek megszerkesztésével Benedek Jánost, Lengyel Zoltánt, Farkasházy Zsigmondot és Pilisy Istvánt bízták meg. Ebben hangsúlyozni fogják, hogy a tiszta függetlenségi- és 48-as program alapján állanak s ez alapon indítják meg az országos szervezkedést. Az első munkájuk pedig az obstrukció folytatása lesz, amelynek vezetésére külön bizottságot küldtek ki.

Az obstrukciós új párt megalakulásáról tudósításunk a következő:

A függetlenségi és 48-as pártkörből kilépett képviselők ma délután öt órakor a Bristol-szálló külön helyiségében tanácskozásra gyűltek össze. A gyűlésen megjelentek: Babocsay Sándor, Benedek János, Bozóky Árpád, Csépany Géza, Farkasházy Zsigmond, Hoffmann Ottó, Lengyel Zoltán, Molnár Jenő, Nagy György, Pilisy István, Szappanos István, Szluha István és báró Thorockay Viktor képviselők. A gyűlés határozataihoz való hozzájárulásukat előre bejelentették Liptay Sándor, K. Schriffert József és Uray Miklós képviselők.

Az elnöki széklet, mint legidősebb, Szappanos István foglalta el. Üdvözölte a megjelenteket és felkérte Nagy Györgyöt a jegyzőkönyv vezetésére. Ezután utalva azon indokokra, melyek képviselőtársait a függetlenségi pártkörből való kilépésre indították, felvetette a kérdést, vajon elvtársai elérkezettnek látják-e az időt, hogy a tiszta függetlenségi- és 48-as programot sértetlen fenntartásával pártot alakítsanak?

A kérdéshez a gyűlésen résztvevők mindnyájan egyenként hozzászóltak. Az elhangzott vélemények alapján Szappanos István korábban megállapította, hogy a megjelentek egyhangulag kívánják az ellenzéki függetlenségi és 48-as párt megalakítását, ennélfogva az új pártot megalakultnak mondja ki. Együttal kéri, hogy a pártunk címét állapítsák meg.

Többek hozzászólása után elhatározták, hogy az új párt czime lesz: Függetlenségi és 48-as balpárt.

Ezután egyhangulag megválasztották elnöké Szappanos Istvánt, alelnökké Babocsay Sándort és Csépany Gézát, gazdává Molnár Jenőt, jegyzőké Nagy Györgyöt és Hoffmann Ottót.

Az elnök javaslatára három bizottságot alakítottak: A párt nevében kiadandó kiáltvány és az alapszabályok megszerkesztésére, az országos pártszervezésre és a parlamentári akció vezetésére.

Kimondta ezután a párt, hogy a függetlenségi és 48-as programot sértetlenül fenntartja, a szőnyegen forgó kérdésekben a kormánynyal és a koalíciós többséggel szemben erélyes ellenzéki álláspontot foglal el és a szólásszabadság érdekében megindított parlamenti harcot teljes erőből tovább folytatja.

Elhatározták végül, hogy úgy a rendes tagokul jelentkező országgyűlési képviselők, valamint a kültagok egy képviselő párttag ajánlatára titkos szavazással vehetők fel.

Szappanos István elnök ezután a jelenlévők lelkes éljenése közben az alakuló gyűlést berekesztette.

A tiszti fizetések fölemelése.

Aehrenthal és Schönaich nyilatkozatai.

Budapest, márczius 10.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen elfogadták a Stürgkh-féle indítványt, amelynek értelmében az osztrákok ragaszkodnak a Latour-Schraffl-féle határozathoz, de annak megvalósítását a jövő delegációs ülészsakra halasztják, amelynek májusra való összehívását követelik. Az albizottsági ülésen Aehrenthal és Schönaich közös miniszterek a keresztényszocialisták kívánságára megismételték azt a nyilatkozatukat, amelyekben mindkét kívánság teljesítését megígérik. Ezzel a magyar és az osztrák delegáció között felmerült konfliktus elintézését nyert és az osztrák delegáció csütörtöki plenáris ülése sima lefolyású lesz.

A delegáció dolgával ma délelőtt minisztertanács is foglalkozott. Nevezetesen arról van szó, hogy, miután a magyar delegáció már megtartotta záróülését, szükséges lesz-e újabb záróülést tartani. A magyar kormány környezetéből erőd hírek szerint a delegáció ülészakát formálisan befejezettnek tartják és újabb ülésre nem szándékoznak Bécsbe utazni.

Bécsből jelentik nekünk, hogy mihelyt az osztrák delegáció ülészsaka bezárul, a közös miniszterek érintkezést fognak keresni a magyar delegáció tagjaival. Bécsi politikai körökben úgy tudják, hogy a közös miniszterek főleg azon iparkodnak, hogy megnyerjék a magyar politikusokat a tiszti fizetésemelés visszaható erejének elfogadására. Ami a keresztényszocialista pártot illeti, az mostanában engedékenység mutatott nehogy súlyosbítsa az osztrák kormány helyzetét, de fogadkozik, hogy a magyar nemzeti követelések terén még ridegebb álláspontra fog helyezkedni.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottságának mai üléséről Bécsből a következőket jelentik:

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma dr. Herold elnöklésével ülést tartott, amelyben gróf Stürgkh delegátus az albizottság által választott szerkesztő-bizottság nevében előterjesztette a magyar delegációnak a Latour-Schraffl-féle javaslatra vonatkozó nuncziuma tekintetében kimondandó határozati javaslatot.

Azután báró Aehrenthal külügyminiszter emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy a közös kormány legutóbb nem jelentett ki csupán annyit, hogy az új delegációs ülészsak május végére van tervezve. A miniszter ismétli a hadügyi albizottság legutóbbi ülésén tett kijelentéseit, amelynek értelmében a közös kormány, mint eddig, úgy ezután is ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a delegációk május végével ismét összeüljenek. E kijelentés egészen világos és a miniszter hozzáteszi, hogy küzdeni fog a terminus betartásáért, valamint, hogy a közös kormány már megtette a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a közös költségvetést e terminusra előkészítse.

Schönaich hadügyminiszter szintén ismétli a hadügyi albizottság legutóbbi ülésén tett kijelentéseit. E kifejezést, kiáltásba helyezni, ugyan ő is használta, azonnal helyreigazította azonban, hogy minden kértelműségnek utját állja.

Schraffl delegátus újból szólásra emelkedik és hangsúlyozza, hogy a kormány kijelentései őt nem elégték ki.

Báró Aehrenthal külügyminiszter ismét utal kijelentéseire és késznek nyilatkozik, hogy azokat a plénumban is megismétli.

Schraffl delegátus javaslatára az ülést félbeszakítják.

A szünet alatt a szövegező-bizottság tanácskozással gyűlt egybe. Ez a konferencia arra a megállapodásra jutott, hogy Schraffl terjeszse elő indítványát, aztán a külügyminiszter élesebb formában ismétlje előbbi nyilatkozatát, amelyet a bizottság a határozati javaslattal együtt felvesz az ülés jegyzőkönyvébe.

Szünet utn báró Aehrenthal külügyminiszter emelkedik szólásra s a következőket mondja: Az ülés megszakitása előtt többrendbeli kételyek merültek fel ama nyilatkozatokkal illetőleg, amelyeket a hadügyminiszter ur és én ma ismételtünk. Minden kétség és félreértés eloszlatása céljából kész vagyok e nyilatkozatokat a következő alakban ismételni. A közös kormány, mint eddig, úgy ezután is változtatlanul ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a legközelebbi delegációk május végével üljenek össze. Fáradásait a gróf Latour és Schraffl delegátusok javaslata értelmében teljes erélyvel folytatni fogja és ragaszkodik fog ahhoz, hogy a tiszti fizetések és legénységi illetmények emelésére szükséges költségvetési tétel a május végével összeül

delegáció elé terjesztendő költségelirányzatba felvéteessék. Ragaszkodni fog ahhoz is, hogy a szándékolt fizetésemelés az 1908. évre visszahatólag történjék és e célból póthitel fog kérni az 1908. évre megszavazott költségvetéshez. A közös kormány újból hangsúlyozza, hogy e kérdésnek általánosan elismert és igen aktuális jelentősége van és hogy mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy a kérdést kielégítő megoldáshoz közelebb vigye és pedig anélkül, hogy más katonai kérdésekkel azt összekötésbe hozza.

Erre a Stürgkh-féle indítványt egyhangulag elfogadták. A ma újból megfogalmazott Stürgkh-féle indítvány többrendbeli változtatást foglal magában, azokkal az alapelvekkel szemben, amelyeket a hadügyi albizottság legutóbbi ülésében előterjesztettek. Ezen elvek szerint az indítvány úgy szól, hogy az osztrák delegáció a magyar delegáció renuncziómát „ne vegye tudomásul”, míg a ma előterjesztett szöveg sokkal élesebb alakban, határozottan kimondja, hogy az osztrák delegáció a magyar delegáció nuncziuma felett „csak mély sajnálkozásának adhat kifejezést.” Az indítvány továbbá nagyon élesen polemizál a magyar delegáció ama felfogása ellen, hogy a közös költségeket csak kormányjavaslattal lehet felemelni. A határozati javaslatba a külügyminiszter nyilatkozatát is felvették, amire támaszkodva, a határozati javaslat ama várakozásának ad kifejezést, hogy a delegáció 1908. év tavaszán új ülészsakot tart és abban csak olyan költségvetési irányzatot terjesztenek elő, amely a tiszti fizetések felemelését és a legénység zsoldjának javítását az osztrák delegáció által szándékolt módon, vagyis 1908. január elsejéig visszaható erővel fogja magában foglalni.

Az új koalíció hadjárata.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, márczius 10.

Ma a disszidensek közül Csépany Géza beszélt a házszabálymódosítás ellen. Argumentumainak során fölemlítette, hogy a nemzetiségektől nincs mitől félni, mert a nemzetiségek soha nagy országos érdekek ellen ki nem keltek. Ez a nyilatkozat élénk helyesléssel találkozott a nemzetiségek és a disszidensek között és ez a két egybeolvadó tetszészaj élesen dokumentálta, hogy az új koalíció megszületett és összeszorított sorokban vonul föl a házszabálymódosítás ellen. Nem is beszélt senki az új koalíció embelein kívül. Manojlovics János, Csépany Géza és Ivánka Múlán voltak a nap szónokai. (Az első és utolsó nemzetiségi, a középső disszidens.) Érveik nagyon egyszerűek voltak és valami újat nem lehetett közöttük találni. Hallgatóságuk kicsiny és figyelmetlen volt. Hogy az unalmat valahogy elűzzék, egyik-másik disszidens sűrűn közbeszólt, ami azután elnöki intervencziót vont maga után. Személyes megtámadtatás címén ketten szólaltak föl: Polónyi Géza és Vlád Aurél. Polónyi Géza folyosói diskurzusokból akarta a maga igazságát megállapítani a belügyminiszterrel szemben; Vlád Aurél pedig a nemzetiségi párt számára próbált kiállítani erkölcsi bizonyítványt.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Thorockay Viktor és Raisz Aladár.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A házszabálymódosítás.

Manojlovics János szól elsőnek. Az obstrukció a politikában ugyanaz, ami a sztrájk a munka világában. A revíziót az egész magyar nép nevében is visszautasítja.

Polónyi Géza személyes kérdésben kér szót. Gróf Andrássy Gyula nyilatkozatára hivatkozott, Andrássy közbeszólt, ezt mondván: „Nem igaz!” Erre nézve megjegyzi, hogy ő Andrássynak arra a nyilatkozatára emlékezett, hogy a „függetlenségi párt bajosan fogja átvenni a kormányt”. Andrássy e folyosói kijelentését a lapok egybehangzó tudósításban közölték. Ő maga a miniszter szavait egy függetlenségi párti estilapból citálta.

Csépany Géza: A kormány nem vállalta a házszabálymódosítási indítvány szerzőségét. Ezért adta be azt Nagy Emil, akinek az egyénisége ellentétben

van az I vel. A k getlenség lamentre párt a j pártkérdé most?

Nagy

és és a

Okol

függetlens

függetlens

Csépa

mert gye

tengő kir

latot nyu

trák beol

gyék le a

Nagy

ruczkol!

Csépa

gítása ell

gieksoha

meg. (Zai

részéről.)

Eber

Csépa

vatkozik

Egy

(Zai.)

Csépa

nemzetisé

teléseit ki

és taps a

Az el

rendreutas

Farka

Az el

a tempót

az elnökn

rendeutas

Csépa

nyújtott b

Ház megt

zióra vona

Vlád A

Csépany a

Az elm

talános ké

kozzék.

Goldis

szólalunk

Az elm

Vlád A

éppen oly

len, mint a

beszédet n

Szünet

előtt, az i

gyar nem

többször re

Ivánka

Markos

Dugovics

Az elm

Markos

govics mag

Az elm

fenyegeti,

Ivánka

figyelmezte

egyetlen ne

Az elm

nes kijelent

a szót.

Ivánka

vaslatot te

harmincz t

Az ülés

Bizalom

nai közgyű

átiratát tárg

kat, hogy a

átirat tárgy

mersberg L

határozati j

lét egyhang

alkotmányv

alkalmat is

lált bizalm

fejezést, hog

nek elvégez

megfelelően

mányzatának

fejteni, amel

van az indítvány kuszált és hevenyészett szövegével. A kormány azért adatta be az indítványt függetlenségi képviselővel, hogy ráüssze erre a parlamentre az öngyilkosság bélyegét. A függetlenségi párt a javaslattal szemben nem merte fölvetni a pártkérdést. De vajon ez a legszükségesebb reform most?

Nagy György: Sürgősebb volna a létszámemelés és a tisztí fizetés javítása. (Zaj.)

Okolicsányi László: Én nem tanulok senkitől függetlenségi politikát. Tizenhat esztendeje vagyok függetlenségi párti.

Csepány Géza: Nem fogadja el az indítványt, mert gyengíti a nemzet ellenállási képességét a tultengő királyi hatalommal szemben. Határozati javaslatot nyújt be: a mindjebben előtérbe nyomuló osztrák beolvadási törekvésekre való tekintettel vegyék le a napirendről a revíziós indítványt.

Nagy György: Császári ebédrel mérsékelt kurucok!

Csepány Géza: Tiltakozik az elnöki jogkör kitérítése ellen. A nemzetiségiekéről szól. A nemzetiségiek soha nagy, országos érdeket nem obstruáltak meg. (Zajos tetszés a disszidensek és nemzetiségiek részéről.)

Éber Antal: Szép új koalíció!

Csepány Géza: A magyarság vezérsíllagára határozok...

Egy hang: Ki az? Lengyel vagy Farkasházy? (Zaj.)

Csepány Géza: ... aki azt mondta, hogy a nemzetiségieknek minden jogos és törvényes követeléseit ki kell elégíteni. (Hosszantartó zajos tetszés és taps a nemzetiségiek és a disszidensek részéről.)

Az elnök Markos Gyulát, aki erősen kiáltoz, rendreutasítja.

Farkasházy Zsigmond folytonosan közbeszól.

Az elnök: Farkasházy képviselő ur újabban azt a tempót vette föl, hogy folytonosan utasításokat ad az elnöknek, hogy ezt tegye, meg azt tegye. Ezért rendreutasítom. (Élénk helyeslés.)

Csepány Géza: Végezetül határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a szólásszabadság jogát a ház megtagadni nem engedti és a házszabályrevízióra vonatkozó indítványt elutasítja.

Vlad Aurél: Személyes kérdésben kér szót, mert Csepány a nemzetiségieket is hántóan aposztrófálta.

Az elnök: Nem engedheti meg, hogy valaki általános kérdésről személyes ügye gyanánt nyilatkozzék.

Goldis László: Akkor mindannyian egyenkint szólalunk föl.

Az elnök Goldist rendreutasítja.

Vlad Aurél bizonyítja, hogy a nemzetiségiek éppen oly mértékben küzdöttek a kvótaemelés ellen, mint a disszidensek. Ellene szavazott és hosszú beszédet mondott ellene.

Szünet után **Ivánka Milán** beszélt, füres padok előtt, az indítvány ellen. Sűrűn megtámadta a magyar nemzeti szuverenitást, úgy, hogy az elnök többször rendreutasította. Dugovics Titusz — mondta Ivánka — nem volt magyar.

Markos Gyula: Ne hamisítsd meg a történelmet. Dugovics magyar volt!

Az elnök Markost rendreutasítja.

Markos Gyula: Azért, mert azt mondom, Dugovics magyar volt? Ezerszer mondom!

Az elnök újból rendreutasítja Markost és megfenyegeti, hogy a mentelmi bizottság elé utasítja.

Ivánka Milán: Visszavonja megjegyzéseit, de figyelmeztet arra, hogy a nemzeti küzdelemben egyetlen nemzetiségi sem árulta el az országot.

Az elnök figyelmezteti Ivánkát, aki nemzetellenes kijelentéseket tesz, hogy meg fogja venni tőle a szót.

Ivánka Milán: Bevégzi beszédét s határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a házszabálykérdésben harmincz tagu parlamenti bizottságot küldjenek ki.

Az ülés két órákor végződik.

Budapest, március 10.

Bizalom a kormánynak. Abaujtona vármegye mai közgyűlése többek között Udvarhely megyének átiratát tárgyalta, amely felhívja a törvényhatóságokat, hogy a kormánynak bizalmat szavazzanak. Az átirat tárgyalása során az állandó választmány Hammersberg László ország. képviselő, megyebizottsági tag határozati javaslatát ajánlotta elfogadásra. A közgyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadta a határozati javaslatot, amely egész terjedelmében így hangzik:

A vármegye közönsége a tények által is igazoltnak látta, hogy hazánk jelenlegi kormánya, hiven adott programjához, intézi nemzetünk sorsát és ezáltal is megerősítve azon bizalomban, amelylyel az alkotmányváltás után a kormányt üdvözölte, a jelen alkalmat is megragadja, hogy a kormány iránt táplált bizalmának és azon meggyőződésének adjon kifejezést, hogy a kormány azon teendőket, amelyeknek elvégzésére vállalkozott, a nemzet érdekeinek megfelelően fogja teljesíteni és ezeken felül is kormányzatának ideje alatt oly áldásos működést fog kifejtetni, amely a kormány egyéni összefűlésénél

fogva is méltán várható. Már e végből is az ország érdekében állónak tartja a vármegye közönsége, hogy a kormány támogatására szövetkezett pártok összetartása a legkevésbé se lazuljon meg, mert míg egyrészt a közéleti erkölcsnek is követelménye az, hogy a pártok is maradjanak hívek adott programjukhoz és vállalt kötelezettségeikhez, a vármegye közönsége végzetes törekvésnek tartaná azt, ha a jelenlegi politikai szervezet és kormányzat bármily részben is megbontatnék addig, míg a kormány azon teendőket és illetve a szövetkezett pártok azon reformokat teljesíti, illetőleg megvalósítja, amelyekre vállalkoztak és amelyekre nézve magukat a nemzet irányában is lekötötték. E meggyőződésből folyólag a vármegye közönsége elítéli mindazon és bárhonnán eredő törekvést és működést, amely a szövetkezett pártok együttes működését csak meg is nehezíthetné avagy a jelenlegi kormány helyzetét csak kérdésessé is tehetné. E határozati javaslatot a vármegye közönsége a kormányelnöknek felirat kíséretében küldte meg.

A függetlenségi pártvacsora. A függetlenségi és 48-as párt tagjai csütörtökön este 8 órákor pártvacsorára jönnek össze a Kovács-féle vendéglőben.

A horvátországi helyzet. Horvátországban öt körületben ma ejtették meg a pótválasztásokat. Sidon Korac Witomir szociálistát választották meg képviselőnek. Ilokon Manojlovics Gábor, Martinczin Csucskovics István, Hrtkovczi Vukadinovics Vászó, Mitroviczin dr. Popovics Dusan került ki győztesként a küzdelemből. Az utóbbi négy képviselő az önálló szerb párthoz tartozik.

A zágrábi egyetemen az egyetemi tanács ma bezárta az első félévet. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy az országgyűlésnek holnapután, e hó 12-én leendő megnyitása alkalmából a tüntetéseknek elejét vegyék.

Dr. Frank, a Starcevic-párt vezére, a választások előtt tudvalevőleg kihallgatáson volt dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknel: a horvát koalíciós lapok azóta többször hangoztatták, hogy ez alkalommal paktum jött létre a miniszterelnök és a Starcevic-párt között. Dr. Frank most, hogy a paktum hírére megegyezik, nyilvánosságra bocsátotta a tanácskozás tartalmát. Eszerint Wekerle tényleg kijelentette előtte, hogy meghívása a királyi kivánságára történt. A királynak a miniszterelnökhöz intézett szavai — dr. Frank szerint — ezek voltak:

— Beszéljen Frank doktossal. Az ő pártja legalább arra törekszik, hogy elveit a monarchia keretén belül valósítsa meg.

Frank erre kijelentette, hogy pártja mindaddig míg Horvátország állami önállósága elintézve nincs, a monarchia egyik faktorával sem óhajt tárgyalásokba bocsátkozni.

Wekerle erre azt válaszolta, hogy addig, amíg ő miniszterelnök lesz — ami egy vagy két évnél tovább egy sem fog tartani — a Starcevic-párt a horvát országgyűlésen nem fog többségre jutni. Szó volt aztán a szolgálati pragmatikáról, amelyről Wekerle azt állította, hogy az a koalíciósok tudtával vetődik felszínre és éppen azért nagyon csodálkozik a rezolúcionista mostani magatartásáról. (Frank közbevetéssel megjegyzi, hogy ez Nikolics, a koalíciósok vezére határozottan tagadja.) A magyar állameszméről szólva, Frank kijelentette, hogy ennek az eszmének nincs talaja Horvátországban és kizárt dolog, hogy ennek alapján a kiegyezést revízióvá lehessen. Végül annak a nézetének adott kifejezést, hogy az unionisták örökre elveszítették a talajt Horvátországban.

Zágrábban a Novostit vasárnap egy újságíró arról értesítette, hogy ő felsége a magyar delegáció egyik horvát tagját magához hívatta Schönbrunnba és jelentést tétetett a horvát helyzetről és az új választások következtében előállott állapotokról. A király ez alkalommal állítólag úgy nyilatkozott volna: — Örülök fogok ha Horvátországban végre béke fog uralkodni. Az ország érdekében minden oldalról arra kellene törekedni, hogy az egyetértés ismét helyreálljon.

Mérvadó körökből nyert információ alapján konstatació, hogy e hír egész terjedelmében légből kapott és az illető hírlapírónak gíngondolt találmánya. Mindenesetre határozottan elítélendő, hogy szenzációvadászlat céljából ő felsége személyével is visszaélt.

A horvát-szerb koalíció ma tanácskozást tartott, amelyen a politikai helyzetet és a horvát-szerb koalíció magatartását az országgyűlés megnyitása-kor beszélték meg, valamint viselkedésüket a jelenlegi kormánnyal szemben. Több egyöntetű határozatot hoztak, melyet azonban egyelőre titokban tartanak. A királyi leirat felolvasása után Barcic Erazmus korelnök veszi át az elnökséget, amely után az országgyűlés megalakulása következik. Az összes előjelek arra engednek következtetni, hogy megőrzi a teljes nyugalmat. A mai tanácskozáson negyvenöt képviselő vett részt.

KÜLFÖLD.

Ujabb parasztlázadás Romániában.

Budapest, március 10.

Románia még nem hieverte ki azokat a sebeket, melyeket az utóbbi parasztlázadás ütött testén s máris újabb mozgalmakról ad hirt a táviró, melyek alkalmasak arra, hogy Románia birtokosait ismét rettegésben tartsák. A Moldva északi vidékén ugyanis, ahol tavaly először törték ki a véres parasztavargások, egy idő óta a parasztnép között nagy az elkeseredés, aminek az az oka, hogy a parlament az idén egy törvényt hozott, amely meghagyja a nagybirtokosoknak, hogy az egyes falvaknak legelők számára bizonyos területet jelöljenek ki. A parasztnép ellenben ezzel nem éri be és a nagybirtokosoktól nemcsak közlegelőt, de szántóföldeket is követel. Sok vidéken a lázongó parasztnép megfenyegette a nagybirtokosokat, hogy ha nyolcz nap alatt nem adnak szántóföldeket, akkor erőszakkal fogják elvenni. Tavaly hasonló körülmények között és ugyanilyen okokból támadt a parasztlázadás és most is kitéréssel fenyeget. A kormány tudomást szerzett a zendülésről és a fenyegetett vidékekre katonaságot rendelt. Vasárnap délután, közvetlenül a minisztertanács után Vasluiha három különvonatot indított a kormány katonasággal s a különvonatok még éjszaka elindultak.

Az Independence Roumaine, a kormány hivatalos lapja mai számában sugalmazott cikket közöl, amely azt mondja, hogy a parasztnép teljesíthetetlen követeléseket támasztott a nagybirtokosokkal és a bérlőkkel szemben, de a lakosság legyen nyugodt, mert a hatóságok energikus rendszabályokat léptettek életbe, amelyek megakadályozzák a tavalyi zavargások ismétlődését.

Politikai körökben azonban nagyon is komolynak tartják a helyzetet s nem lehetetlen, hogy szükséges lesz a tartalékosokat mozgósítani. Botosan és Dorohoi vidékeiről érkezett jelentések szerint ma több faluban föllázadtak a parasztnép s a nagybirtokosok földjeire vonulva, maguk között kiosztották a szántóföldeket. Berladból különvonattal egy gyalogezredet küldtek a lázadás színhelyére.

A kormány a közvélemény megnyugtatása céljából azt híreszteli, hogy a csapatküldések a tavaszi hadgyakorlatokkal függnek össze, de mindenki tudja, hogy parasztlázadás készül. Berlad kerületében a parasztnép zendülése veszedelmes arányokat öltött. A kerületben minden vasutállomást katonaság szállott meg. Dorohojba és Jassyba a hadügyminisztérium újabb csapatokat küldött. Agitátorok járnak a parasztnép között és manifesztumokat osztogatnak, amelyek követelik a földosztást, mert különben a nép maga fog magának földet szerezni erőszakkal.

Vilmos császár levele. A Vilmos császár levele következtében támadt izgatottság a mai nappal megszűnt s ma már az összes lapok azt a kívánságukat fejezik ki, hogy az ügyet felejték el. A Times mai vezércikkében azt mondja, hogy az egész dolog csak annyiban volt üdvös, mert jövőre lehetetlenné teszi Németországnak más államok dolgaiba való beavatkozását. Parlamenti körökben általános az a vélemény, hogy a Tweedmouth-incidens véglegesen elintéztnek tekinthető és az erre vonatkozó vita és tárgyalás be van fejezve.

Rosebery lord tegnapi beszédéből még a következő részleteket kaptuk Londonból:

Csak egy aggodalmam van ez ügyet illetően és ez az, hogy nevétségessé tehetjük magunkat az ez incidens nyomán keletkezett lármával. Tudomásom szerint az egész ügyben semmi titokzatosság nincsen. A tények világosak. Meg vagyok győződve, hogy a német császár soha sem gondolt arra és az

örültek házán kívül egyetlen felvilágosodott német embernek sem jutott eszébe azt hinni, hogy Tweedmouth lordhoz intézett magánlevél valamilyes befolyást gyakorolhatna az angol hadifelszerelések fejlesztésének kérdésére. Anglia és Németország sajtójának egy része bármely mindennapi eseményt is megragad, hogy bizalmatlanságot keltsen a két nemzet között, ami lassanként veszedelmessé kezd válni az európai békére. Nem létezik oly ok, amely szükségessé tenné, hogy Franciaországgal való barátságunk egyúttal ellenséges magatartást involváljon Németországgal szemben. Szigetországunk ebbeli mivolta és az egész világra kiterjedő nagy kereskedelmi viszonyaink a béke és barátság politikáját teszik kötelességünkké. Nem szabad megfeledkeznünk arról a legfontosabb dologról, hogy azok, akik ma barátaink, holnap már ellenségeink lehetnek. Az angol és német sajtó tehát rosszul cselekszik, ha a két nemzetet a felindulás állapotába sodorja. Ez a megfontolás a német hadsereg alakulásából folyik, amely hadsereg a német nemzetből alakult össze. A német kormány csak az esetben üzenhet háborút valamely nemzetnek, ha az egész nemzet támogatását bírja és a német nemzet érzelmei annyira fel vannak izgatta, hogy a további békés viszonyt lehetetlenné teszi. (Általános helyeslés.)

A Ház azután elnapolta magát.

A „Münchener Zeitung“ a következő részleteket közli Vilmos császárnak Tweedmouth lordhoz intézett leveléről:

Ebben a levélben a császár igen impulzív és temperamentumos módon itéli meg Esher lordot. A lord ez idő szerint a windsori kastély udvarnagya. Ebben a minőségében ismerkedett meg vele Vilmos császár és a lordnak épp azon időtájt, amikor a császár a múlt évben Windsorban időzött, sok baja volt a csatornázással és a klotzetekkel. Tweedmouth-hoz intézett levelében többek között azt írja a császár, hogy Esher lord jobban tenné, ha a tengerészeti dolgok helyett, inkább a saját klotzetjébe dugná az orrát. Ez a kijelentés természetesen nagy derültségre (?) adott okot Angliában.

Ezután áttér a császár az angol flotta-propagandára és felteszi a kérdést, hogy miért foglalkoznak Angliában mindig a német flottával, de sohasem más hatalom hajórajával. Ő, a császár, mint szakember, abban a helyzetben van, hogy bebizonyíthatja Tweedmouthnak, miszerint az angol flotta négy, sőt ötszörte erősebb, mint a német hajóraj.

Végül közli az említett lap, hogy a császár levele nem Tweedmouth révén jutott a sajtó tudomására, hanem egy hölgy, aki a levelet olvasta, közölte a „Times“-szal.

A Neue Gesellschaftliche Korrespondenz jelenti, hogy Edvard király a levélaffér után rendkívül megleghangu és szives levelet írt Vilmos császárnak, amelyben biztosította, hogy osztja az angol parlament felfogását és az angol sajtó többségének véleményét, a Times kirohanását ellenben rosszalja és fájlatja.

A spanyol király Barcelonában. A király este hat óraker a miniszterelnök és a tengerészeti miniszter kíséretében Barcelonába utazott. Viktória királyné kivételével a királyi család összes tagjai kísérték a királyt a pályaudvarra, hol ez alkalomra megjelentek az összes miniszterek is. A pályaudvarhoz vezető uton nagy embertömeg gyűlt össze, amely élénk ovációkban részesítette a királyt.

A király reggel érkezett meg Barcelonába. Az óriási embertömeg élénk ovációkban részesítette. Az osztrák-magyar és a spanyol hajóraj sortűzeket adtak.

Gróf Welsersheimb osztrák-magyar nagykövet a határig a király elé utazott. A barcelonai pályaudvaron a hatóságok fejei, az egész konzuli kar, valamint Ziegler ellentengernagy az osztrák-magyar flotta tisztikarának küldöttségével jelentek meg a király fogadására. A pályaudvarról a király a kikötői főkapitányság palotájába hajtattott, ahol barcelonai tartózkodásának idején lakni fog. A kocsiját körülvevő diákság, valamint az óriási tömegben egybegyűlt lakosság a királyt az utcákon lelkesen üjjezte. Egy Te Deum után, amelyen a király is résztvett, megjelent a palota erkélyén, amelyen lakik, mire az alatt összegyűlt néptömeg ismételt ovációban tört ki. Az osztrák-magyar tengerésztisztek a szomszédos erkélyen tartózkodtak. Ezután a helyőrség csapatai vonultak el az erkély előtt. A király el volt ragadtatva a fogadtatástól.

Alfonzó király bevonulásával még a következőket jelenti barcelonai tudósítónk: Valamennyi fogadó zsúfolásig megtelt idegenekkel, de a vonatok és a hajók minden órában ezrével ontják az érkezőket. A rendőrség hirdetésekben tudatta, hogy a király bevonulásakor nem szabad virágokat hajigálni. A ki-

rály hintaja mellett két oldalt Linares és Echague tábornokok nyargaltak. A város iparosai és kereskedői küldöttséget menesztettek a kormányzóhoz, hálát mondani a királylátogatásért, amelynek hírére egyszeriben föllendült megint az idegenforgalom s ezzel az ipar és kereskedelem is, amely már régóta pang. Tegnap az admirális látogatása a városházán azért nyult olyan hosszúra, mert az alcalde apróra megmutatta vendégének az ősi városháza történelmi nevezetességeit. A kikötőben állomásozó Princessa Asturia czirkáló hajó főarbozára felhúzták az osztrák-magyar hadilobogót.

Isvolski expozéja. Isvolski orosz külügyminiszter szerdán fogja első beszédét a birodalmi dumában elmondani. Isvolski Oroszország külpolitikájáról általában fog beszélni, a Kelet-Ázsiában követett politikát pedig külön fogja megvilágítani. A külügyminiszter beszédét diplomáciai körökben nagy feszültséggel várják.

Török-perzsa viszály. Vanból érkező konzuli távirat szerint Tahir pasa első török delegátus, valamint a többi török kiküldöttek a török-perzsa tárgyalásokra a perzsa határra utaztak. A konstantinápolyi perzsa nagykövetséghez érkezett egy teheráni távirat, amely szerint a szunita és perzsa kurdok törzsfőnökei, akik a megszálló török csapatokat annak idején támogatták, kezdenek behódolni a perzsa hatóságoknak. Török részről kifejezett kívánságra a perzsa kormány amnesztiát adott mindazon szunita és perzsa kurdoknak, akik a török akciókat támogatták, avagy egyébként lázadtak fel.

A bolgár bandák működése. A régi naptár szerinti december és január havában a bizottságok és bandák működése, mint az a hivatalos jelentésekből kitűnik, az idén is a szigorubb időjárás bekövetkezése óta észrevehetőleg csökkent. Bolgár bandákkal december havában hét januárban csak négy összeütközés történt, amidőn is 16 komitácsit megöltek, kettőt megsebesítettek, kettőt elfogtak, míg a csapatok vesztesége négy halott és négy sebesült. Szerb bandákkal december havában és görög bandákkal január havában két-két összeütközés volt, amelyekben három szerb és két görög komitácsit elfogtak és a csapatok két halottat és egy sebesültet vesztek. Az egyes magánsemélyek által politikai motívumokból elkövetett gyilkosságokban is apadás vehető észre. Ennek ellenére Macedóniában december havában még jelentékeny volt a politikai gyilkosságok száma; összesen 118 gyilkosság történt, amelyek közül 36 esetben bolgárok és 44 esetben görögök, ötször szerbek, tízszor mohamedánok és 23-szor ismeretlen egyének követték azokat el. Január havában a gyilkosságok száma 47 volt. Ezek közül 32-öt bolgárok, 9-et görögök, 5-öt mohamedánok és egyet szerbek követték el. Említést érdemel, hogy a bolgárok által decemberben elkövetett 36 gyilkosság közül 21 és a januári 37 gyilkossági eset közül 12 saját fajtáiban irányult és pedig részben árulás megbüntetésére, részben elijesztő példa statuálására. Ez arra vezethető vissza, hogy a bolgár szervezet igen nyugtalanodik a fegyvelm lazulásán és ismét helyre akarja állítani megrendült tekintélyét a lakosság előtt.

Angol tengerészeti költségvetés. Az aisház mai ülésén Robertson tengerészeti államtitkár előadta a tengerészeti költségvetésről folytatott vita során, hogy 1910-ben Angolország kilenc csatahajóval fog rendelkezni, amelyek a Dreadnaugh osztályhoz tartoznak és három czirkálója lesz, amelyek az Invisibile-típus szerint készülnek. Franciaországnak ugyanekkor három ilyen csatahajója és czirkálója egy sem, Németországnak pedig négy csatahajója és két czirkálója lesz ugyane típusból. 1911 tavaszán Angliának tizennegy ily hajója lesz, míg Németország és Franciaország együtt tizenkét ily hajóval fog rendelkezni. A legutóbbi év hajóépítési programja elegendő a kettős Standardnak megfelelő létszám épségben tartására. A Ház megszavazta a tengerészeti költségvetésben kért 128.000 fonyi aktív állományt.

A perzsa forogás. A sah úgy látszik ismét konfliktust keres a parlamenttel; azzal vádolja, hogy előmozdította az ellene tervezett merényletet s hogy nem nyújt neki elegendő oltalmat. A parlament tegnapi ülésén elhatározta, hogy a sah vádjait visszatartja s kijelentette, hogy a parlament minden tekintetben lojális, de csak tanácskozó testület, míg a végrehajtó hatalom a kormány kezében van. A

képviselők azt gyanítják, hogy a sah újabb állampcsinyt tervez.

A Newyork Heraldnak táviratozzák Teheránból hogy Kavan el Molkot, az ellenzéki agitátorok egyik legszenvedélyesebbikét, aki esküdött ellensége a sahnak, ma meggyilkolták. Az udvari párt most azon mesterkedik, hogy a sahnak nagybátyját belekeverje és kompromittálja a sah ellen elkövetett merénylet miatt legközelebb meginduló bünpör végtárgyalásán. A sah parancsára a végtárgyalás zárt ajtók mögött fog végbemenni, a mi politikai körökben nagy izgatottságot kelt.

A balkán vasút az olasz kamarában. Az olasz kamara mai ülésén Chimienti képviselő hangsúlyozza, hogy egy hatalom sem gondolhat arra, hogy a túlsúlyt a Balkánon elnyerie és kijelenti, hogy az osztrák-magyar vasút-tervezet nem tartalmaz ilyen törekvést. Senmona képviselő kijelenti, hogy a Mitroviczába vezető vasútvonal nem ér fel az Adria-vasúttal. Discales képviselő azt hiszi, hogy az báró Aehrenthaltól kiinduló vasútervezet, amely a Balkánt Ausztria-Magyarország és Németország hegemóniája alá helyezi, ugyszintén az Adria vasútra vonatkozó koncesszió csak eszköz arra nézve, hogy a keleti kérdés megoldásának időpontja elhalasztassék, illetőleg, hogy a megoldás szükségét elkerüljék. A tárgyalás folytatását ezután holnapra halasztották.

Az Unio és Venezuela. A newyorki Tribune, amelyet általánosságban kormánylapnak tartanak, washingtoni táviratot közöl, amely szerint a külügyminisztérium azon a véleményen van, hogy az Egyesült-Államoknak ultimátumot kell intézniök Venezuelához, ha csak nem akarják magukat további barátságatlan aktusoknak kiténni. Roosevelt és szintugy Root úgy vélik, hogy Castro elnököt meg kellene büntetni. Felmerül azonban a kérdés, vajjon böles és az Egyesült-Államokra nézve előnyös eljárás volna-e a büntetést végrehajtani és pedig főleg arra való tekintettel, hogy a kormány a béke érdekeit igyekszik előmozdítani.

Az adóreform.

A városok országgyűlési képviselőinek értekezlete az adóreform tárgyában.

Budapest, márczius 10.

Nagyfontosságú tanácskozást tartottak Keddén délután a városok országgyűlési képviselői. Az értekezleten, amelyet a képviselőház delegációs termében tartottak meg, megjelent Wekerle Sándor pénzügyminiszter is, aki több felszólalásában nagyon fontos kijelentéseket tett és Sztérynyi József államtitkár.

Thaly Kálmán nyitotta meg az ülést és utalt a múlt hó 26-án az adójavaslatok tárgyában megtartott városok kongresszusára, amely azt a határozatot hozta, hogy miután az adóreform kérdése nem pártpolitikai kérdés, a különböző pártállású képviselői a városoknak gyűljenek össze és vitassák meg az adójavaslatokat. A kongresszus öt szőlította fel a városok orsz. képviselőinek értekezletre való összehívására. Ezzel teljesítette feladatát és kéri, hogy válaszsának elnököt. Közfelkiáltással elnöké Thaly Kálmánt választották meg.

Báró Bánfiy Dezső, Pleininger Ferencz, Wildfauer Károly, Óváry Ferencz, László Mihály, Raisz Aladár, Bakonyi Samu, Babocsay Sándor és Ulig Leó kimentették táviratilag távolmaradásukat, de jelzik, hogy a mozgalmat örömmel üdvözlöik.

Az értekezlet megnyitása után Wekerle Sándor miniszterelnök kimentette minisztertársai elmaradását.

Kmety Károly szerint az értekezlet céljával az elnök azokat a kérdéseket tűzte ki, amelyek az adóreformkérdésekkel kapcsolatosan a városokat különösen érdeklik és hátrányosan érintik. A városoknak jelenlegi türehtetlen helyzete is kell hogy megbeszélés tárgyává tétessék, mert a városok az állam részéről rendkívül mostoha elbánásban részesültek.

Polónyi Géza helyesnek tartja, hogy mintegy törvényhozási előkészület gyanánt az adójavaslatok tárgyában a városok képviselői között egyöntetű megállapodás jöjjön létre. Javasolja, hogy a hét adójavaslatot a bizottság hét osztályba sorozva tárgyalja, amelyeknek előadói azután közösen tanácskozzanak. Végül hangsúlyozza, hogy ez a kérdés nem képezhet politikai agitációt.

Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter nagy tetszéssel fogadott beszédet tájékoztatta a bizottság tagjait. Elismeri, hogy a községek és a városok terheire segíteni kell. Az alap, hogy a pótdadóval fedezik a községek szükségleteiket, fenn nem tartható, de egyforma megoldást valamennyi községre nézve elfogadni nem lehet, mert némely helyen van pótdadó, sőt igen sok a pótdadó, másutt nincs pótdadó. A legterhesebb kiadásokat az állam igyekszik levenni a községek vállairól, második szempont a kérdés rendezésénél az volt, hogy nagyobb mértékben partícipáljunk a községeket a fogyasztási adókban, a harmadik szempont az volt, hogy ha a kis és nagyközségek aránytalanságait nem tudjuk kiegyenlíteni, mellőzhetetlen, hogy a költségvetésbe jelentékenyebb összeget vegyünk fel a belügyminisztérium költségvetéséből bizonyos összeg legyen a községeknek rendelkezésére bocsátható. (Helyeslés.)

Arra a kérdésre, hogy mikor kívánja tárgyalni az adójavaslatokat, azt mondja, hogy ez nem tőle függ. Itt nemcsak az országgyűlési tárgyalások döntenek, hanem az is, hogy az ilyen javaslat bizonyos megegyezést feltételez az érdekelt körökkel. Egyes érdekkörök nagyon is megnyilatkoztak, mások pedig egyáltalában nem és neki kell tőlük nyilatkozatot kérni. Pl. a biztosító társaságok, amelyeknél annál inkább kell a megoldásra ügyelni, mert azok fele van csak magyar kézben. Egyes ipari körök, bányászati körök részéről sem kapott még választ. Az adójavaslatokkal szemben sok olyan aggodalmat és rémképet hoztak fel, amelyek azokban nincsenek benn. Amidőn az érdekkörökkel tárgyalásokat folytatott, azokat sikerült is erről meggyőzni, de a tárgyalásokat még teljesen nem fejezte be. Reméli azonban, hogy ezek még rövid időn belül befejezést nyernek, úgy, hogy még ez évben tárgyalhatók lesznek az adójavaslatok. A legnagyobb vágyódása az, hogy azok mielőbb tárgyalás alá kerüljenek.

Az a kívánalom merült fel, hogy a hozadéki adókat engedjék át a községeknek, vagy városoknak, a mi viszonyaink között azonban erre gondolni sem lehet. Számításaink szerint az adóreformmal az egyes adókból 20—28—30 millió koronát elengedünk. Ennyi lesz a hiány. Rövid idő választ el bennünket attól, hogy a gyakorlati állítást beigazolja. Azonban a községek háztartásának rendezéséről előbb gondoskodunk, mielőtt az adójavaslatok a gyakorlatban megvalósulnának. Ha a reformjavaslatok még ez esztendőben letárgyalhatók lesznek, 1911. előtt nem lesznek életbeléptethetők, mert legalább két év kell az előkészületekre. A városok kifogása kettős. Az első kifogás vonatkozik a megterhelés kérdésre. Meg lesznek-e túlságosan terhelve és hogy aránylik a városi hatóság megterhelése mások megterheléséhez? A második kérdés az, hogy a városok balán meg segítünk? Ez utóbbi különálló kérdés. A kormányprogramban benn van a városok és községek háztartása rendezésének kérdése. Az első kérdéssel kell először foglalkozni. Felelmi, hogy reméli, miszerint a kezelési törvényjavaslatot is már legközelebb nyilvánosságra hozhatja. Örül annak, hogy a képviselők megteszik észrevételeiket az adójavaslatra, mert szerinte ez a kérdés mentesítendő minden párt-szemponttól, minden politikai szemponttól és kizárólag mint szakkérdés bírálható meg. (Élénk helyeslés.) A javaslatot ne hét osztályban tárgyalják, hanem két csoportban. Az egyik csoport tárgyalja a hozadéki adókat, a másik csoport pedig a kereseti adókat és a tőkekamat-adót. Mindkét csoport foglalkozzék a jövedelmi adóval.

Földes Béla hangsúlyozza, hogy a városok adójának kérdését is állami szempontból kell megvizsgálni. A városi érdeket összhangba kell hozni az állami érdekekkel. Az adóreform első sorban a városok háztartásának szempontjából itélendő meg. Az adóreform a pénzügyi önkormányzat kérdésének reformjával kötendő össze.

Holló Lajos szerint, amikor még nem kapták meg a városok emlékiratát, nem volna helyes részletes vitába bocsátkozni.

Vázsonyi Vilmos: A fősérelmet a javaslatokban abban látja, hogy a létminimum és az adókulcs szempontjából a javaslat az osztrák törvényekkel szemben rosszabb helyzetet teremt a magyar termelő szá-

mára, mint az osztrák törvény. Szükség van oly törvényre, amely a községek háztartását és adóztatását szabályozza. A fogyasztási adók átengedését illetőleg a községek csak azt kívánják, amit a horvátok élveznek.

Földes Béla szerint minnél magasabb a jövedelmi adónál a kulcs, annál rosszabb a bevallás. A jövedelmi adónak mozgékonyak kell lenni, hogy kielégítse az állam esetleges szükségleteit. A jövedelmi adóra pótdadót nem lehet kivetni. Ez a mai körülmények között nem vihető keresztül.

Sziklai Ottó kéri, hogy a városok fejlődésének szempontjából az építkezési adómentességre külön törvényt létesítsenek, lehetőleg még 1911. előtt.

Polónyi Géza Földessel szemben vitatja, hogy a jövedelmi adóra pótdadót lehet kivetni.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter figyelmeztet arra, hogy tulbecsülik a kereskedelem és ipar megadóztatását. A kereskedelem és az ipar adója egyes adóknak 7%-át képezi. Egyáltalában nem kell attól tartani, hogy a városok lakossága túl volna adóval terhelve. Ma sok olyan adófizető van, aki egy-százalék adót fizet. Arra hívja fel a figyelmet, hogy nincs a világon egyetlen adózási rendszer, amely a pénzügyi adminisztrációt annyira kiadta volna a kezéből és tisztán az autonóm községekre bízta volna, mint ez a javaslat. A minimum dolgában igazat ad Vázsonyinak abban, hogy helyes volna a főváros és a vidék részére más minimumot megállapítani.

Thaly Kálmán elnök ezután összefoglalta az értekezlet megállapításait, amelynek alapján két albizottságot küldötték ki. A háztartási albizottság tagjai Holló Lajos, Kmety Károly, Szász József, Petrogalli Oszkár, Víz Ferencz, Visontai Soma és Pescha Miklós. Az adóügyi albizottság tagjai Polónyi Géza, Földes Béla, Szabó Kálmán, Gothard Sándor, Szabonyi Antal, Óváry Ferencz és Madarász József. Holló Lajos a háztartási, Polónyi Géza pedig az adóügyi albizottságot legközelebb ülésre hívják össze.

Ezzel a tanácskozás véget ért.

TÁVIRATOK.

A hollandi kormány bemutatkozása.

Haaga, márczius 10. A második kamara ma tartotta első ülését a kabinet újjaalakítása óta. Heemskerck miniszterelnök nyilatkozatot olvasott fel, mely szerint a kabinet azon elvek szerint fog kormányozni, amelyek a jobboldali pártokat vezérik, amelyeket, amennyire lehetséges, békülékeny módon kíván értelmezni.

Francia adójavaslat.

Páris, márczius 10. A jövedelmi adójavaslatnak a mezőgazdasági kedvezményekre vonatkozó része feletti szavazás teljes eredménye: a javaslat mellett 267, ellene 264-en szavaztak. A javaslatot tehát 3 szótöbbséggel elfogadták.

A macedón reformok.

Konstantinápoly, márczius 10. (Saját tudósítónktól.) A tegnapi minisztertanács után kétségtelen, hogy a porta meg fogja hosszabbítani a macedóniai ügyvivők és csendőrségi tisztek mandátumát. Legközelebb fog megjelenni a szultánnak erre vonatkozó irádéja.

Közgazdasági táviratok.

	New-York.	márcz. 9.	márcz. 10.
B u z a	locobuza	101 ¹ / ₈	100 ¹ / ₈
	májusra	103 ³ / ₈	101 ¹ / ₈
	júliusra	97 ³ / ₄	96 ⁷ / ₈
	szeptemberre	—	—
T e n g e r i	májusra	73 ³ / ₈	73 ³ / ₄
	júliusra	71 ¹ / ₈	71 ¹ / ₈
C s i k a g ó.			
B u z a	májusra	95 ⁷ / ₈	93 ³ / ₈
	júliusra	91 ¹ / ₂	89 ¹ / ₂
T e n g e r i	májusra	64 ¹ / ₄	65

New-York, márcz. 10. Gyapot New-Yorkban helyben — (11.55 tegnap), gyapot áprilisra — (11.67), gyapot júniusra — (11.61), gyapot New-Orleansban helyb. — (11⁷/₈), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csíkagó, márcz. 10. (Zárlat.) Zsír májusra 7.57 (tegnap 7.72), zsír júliusra 7.80 (tegnap 7.95), szalonna short clear, 6.62 (tegnap 6.62), sertéslihus májusra 12.07 (tegnap 12.12).

A feministák kívánsága.

Budapest, márczius 10.

A feminista nők egy küldöttsége járt ma a képviselőházban, hogy a miniszterelnök és a Ház elnökénél a nők választói jogának törvénybeiktatását sürgessék. A hölgy-deputáció élénk feltűnést keltett a folyosókon s több képviselő csatlakozott hozzájuk. Szász Zsombor vezetése mellett először Justh Gyulánál, a képviselőház elnökénél jelentkeztek, ahol Szabados Klótdi fejtette, milyen igazságos lenne, ha a nők is szavazhatnának.

Justh Gyula a következőként válaszolt a küldöttség szónokának beszédére:

— Nagyon szépen köszönöm, hogy megjelentek előttem és hogy ismételtén is bizalmukat nyilvánították velem szemben. Az én nézetem most sem változott. (Élénk helyeslés és éljenzés.) Az én nézetem most is ugyanaz, amelyet önöknek, gondolom, két vagy három évvel ezelőtt mondtam. Most annyiban aktuálisabb a kérdés, mert küszöbén állunk a választói reformnak és nagyon megfontolandó lesz ennek a kérdésnek az eldöntésénél, hogy vajon a nőknek, akik intelligenciájában, ésszben, elméletben, tudásban és hazaszeretben eddig is versenyre keltek a férfiakkal, miért ne lehessen szavuk ott, ahol arról a kérdésről is szavot kell, hogy hogyan és miként intéztesse az ország ügyeit. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Szász Zsombor (közbeszó): És majoritásban vannak az országban. (Derültség és mozgás.)

— Ennek a kérdésnek a részleteibe belebocsátkozni nem fogok — folytatta az elnök. — Hiszen, mint az imént is említettem, ugyanazt a nézetet valom ma is, amelyet az önök szónoka szíves volt az imént emlékemben felidézni. — Ugyanazok az érzelmek hatják át ma is az én lelkemet; (Éljenzés.) és habár én nekem döntő szavam ebben a kérdésben a Házban most, amíg én elnök vagyok, nem lesz, de legyenek meggyőződve, hogy ezen kérdéstől a jóakaratomat ezentul sem fogom megvonni. (Éljenzés.) Bizzanak a kormányban, bizzanak a többségben: ezek meg fogják ebben a kérdésben is, mint sok más kérdésben a helyes utat találni.

Még egyszer köszönöm, hogy szívesek voltak hozzám előnni és legyenek meggyőződve, hogy azon bizalmukban, amelyet belém helyeztek, nem fognak csalódni. (Lelkes éljenzés.)

Ezután Justh Gyula képviselőházi elnök átvette a memorandumot és a küldöttség tagjaival igen szíves hangon elbeszélgetett.

Többek között tréfálkozva jegyezte meg:

— No, ha hölgyek kerülnek be a parlamentbe, akkor igazán szükség lesz a tizenhatórás ülésekre. Hadd beszéljék ki magukat!

— Hát a klotürre nem lesz szükség? — kérdezte egy ifjú 48-as.

— Arra még inkább!

Az elnöki fogadás legderűsebb mozzanata az volt, mikor a szónokló hölgy a férfiak zsarnokságáról beszélt. A jelenlevő képviselők egyszerre tapsolni kezdtek. Valamelyik pedig azt a kétes értékű megjegyzést kockáztatta meg:

— Mi lesz ma otthon az ebédekkel? Jaj, de kormásak lesznek!

— Mi nem főzünk! — liangzott a válasz.

A Ház elnökének elfogadó terméből a küldöttség tagjai a kupolaterembe vonultak, ahol gróf Andrassy Gyula belügyminiszter fogadta a küldöttséget.

Schwimmer Rózsi tartalmas és szélesen alapozott beszédére, aki átnyújtotta a miniszternek a képviselőházhoz benyújtott kérvényük másolatát, gróf Andrassy Gyula belügyminiszter a következőket mondotta:

— A minisztertanácsban evvel a kérdéssel még nem foglalkoztunk, ennél fogva a mögé zárkozhatnék, hogy azt mondom, nem vagyok abban a helyzetben, hogy választ adjak. Ezt azonban illetlenségnek tartanám. Ha már a t. hölgyeim olyan barátságosak és szívesek voltak, hogy ide fáradtak, akkor azt hiszem, hogy férfiúi kötelességem, hogy őszinte választ adjak. Természetes, hogy a válasz csakis egyéni nézetemet fogja tolmácsolni.

En nagyon szeretném s nagy örömet okozna nekem az, hogy ha hölgyekkel közösen csinálhatnám a politikát. Azonban mégis korainak tartom még ma ezt a nagy lépést megtenni, korainak azért, mert sem a társadalom fellegása, sem a nők nevelési rend-

szere erre a kellő előkészületet nem adta meg. (Helyeslés.) A társadalmi felfogás is utjában áll ennek a reformnak, mert és attól félek, hogy a hölgyeim sok keserű órát töltenének el akkor, hogyha ezen jog birtokába jutnának. Sok víz fog addig elfolyni a Dunán, amíg a férfiek és az atyák belenyugodnak abba, hogy a hölgyek velük szemben, velük ellentétes politikát folytassanak a nyilvánosság előtt. Én attól félek, hogy addig, amíg az a felfogás meg nem változott, hogy a külvilággal szemben a családot a férfi vagy az atya képviselje, addig igen keserves összejutásokra vezetne ez a jog. (Ugy van! Ugy van!) Én teljesen elismerem, hogy a nőknek ép annyi az eszük, mint a férfiaknak. A történelem is bizonyítja, hogy igen sok kiváló politikai szerepet vitt nő volt. Tehát nem tagadom a képességüket természetnél fogva, azonban az iskolázottság hiányzik. Az eddigi nőképző intézeteknek, a nőnevelésnek általában nem az volt a célja, hogy politikusokat neveljen, nem az volt a cél, hogy a közjogba, a nemzetgazdaságban, a közigazgatási tudományokba bevezesse a hölgyeket. Mindezt előzőleg kellene megtenni. Előbb kellene az egész társadalmi felfogást és a nőnevelést megváltoztatni, akkor jönne el annak az időpontja, hogy ezt a kérdést honoráljuk. Ellenben megfordítva, előbb a jogokat megadni és azután az ahhoz való szokásokat és előfeltételeket megteremtteni, az nagyon keserves dolog volna. Nem a politikát féltém a hölgyektől, hanem a hölgyeket a politikától. (Élénk helyeslés.) Nem akarom azon heves és csunya küzdelmekbe bevinni a nőket, amelyekkel a politikai élet jár. Tehát ne vegyék rossz néven, ne tekintsek férfui egoizmusnak, hogyha nem ígérem, hogy a választói jogról szóló mostani javaslat tekintetbe fogja venni ezt a kérdést, hanem legyenek meggyőződve, hogy amidőn azt mondom, ebben éppen a női nem érdeke vezet és vezet az a tisztelet, amelylyel mindig viseltettem és viseltetek a nők iránt. Sajnálom, hogy többet nem mondhatok. (Zajos taps és éljenzés.)

Ezután a miniszter kezét fogott a küldöttség szónokával, akitől átvette a képviselőházhoz benyújtott kérvény másolatát s eltávozott.

A belügyminiszter higgadt válasza láthatólag nem elégitette ki a hölgyeket.

— Hűde jogok helyett meleg kézcsókot kaptunk! Köszönjük szépen! — jegyezte meg az egyik.

Egy másik barczias nyilatkozat így hangzott:

— Miért volnának a férfiak érettebbek politikai jogok gyakorlására? Mert pálinkát isznak?

Barta Ödön csillápitólag mondotta:

— Oh a nők, ami szellemi képességüket illeti, akár miniszterek is lehetnének!

A feminista hölgy egy mellette álló szemüveges urhoz fordult.

— Még talán különb miniszterek is telnének ki közülünk, mint a férfiakból. No nem?

— Aláírom — felelte a szemüveges ur. És e szó nem szellő. Boocsánat, nagysád, én Günther Antal igazságügyminiszter vagyok!

A feminista nőkkel különben érdekes vitákat folytattak Vázsonyi Vilmos, Kmety Károly. Elvegyült a hölgyek közt az öreg Szappanos István, Sümei Vilmos, Szász József, Szász Zsombor, Nagy György, Pogány Béla, Muzsa Gyula.

Vázsonyi egyik megjegyzése a nagy izgalmat derűre változtatta. Vázsonyi rámutatott egy feminista-hölgyre, akinek a haja rövide volt levágva és így szólt:

— Lám, már meg is nyilatkozik a feminista-hölgyek és a zsarnok férfiak egymásra való kölcsönhatása. Önagságának rövid a haja, Szappanos bácsinak pedig a válláig ér...

A hölgyek még jó ideig váraoztak ezután Wekerle Sándor miniszterelnökre, de a miniszterelnök el volt foglalva és megüzente, hogy sajnálatára nem fogadhatja a hölgyeket. Az üzenet nem igen tetszett a hölgyeknek és duzzogva távoztak el a képviselőházból.

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

Olvasóinkhoz!

Immár a negyvenharmadik évfolyamába lépett az Egyetértés, a legrégebb, legelterjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi naplaj. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazollják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharcosa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés múltja egyúttal a jelené és a jövője is.

S ahogy a múltban, úgy a jövőben is pillanatilag sem szűnünk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatilag sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az Egyetértés úgy hazal, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetéssel folytat a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az Egyetértés a magyar olvasókörzéség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövőben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Mozgó képek.

Utazik a király.

(Alfonz király kedvelt barczeloni hívei körében fog tölteni néhány napot.)

A KIRÁLY: Kedves udvarmester ur, elhatároztuk, hogy meglátogatjuk kedvelt hiveinket Barczelónában. Egyenesen megtöltjük, hogy erre az utra óvintézkedések tétessenek, mert tudjuk, hogy életünk sehol sincs olyan biztonságban, mint kedvelt hiveink közt. A legmelegebben és a legközvetlenebbül óhajunk érintkezni forrón szeretett népünkkel. (Örülni, hogy reszketés nélkül el tudta mondani mindezt.)

AZ UDVARMESTER: Óvintézkedésre nincs is ok. Főlséged személye a nép szívében él és a nép határtalan szeretettel csügg főlségeden. (Csodálkozik, hogy nem süllyed el.)

A KIRÁLY: Telát: semmi katonaság, semmi rendőrség, semmi rendszabály.

AZ UDVARMESTER: Semmi, főlség. Kénytelen vagyok bevallani, hogy nem igen tehetnénk bármit is. A barczeloni tüzerezredek aznap éppen az ágyukat sétáltatják.

A KIRÁLY (örvendve): Ah... ah... bájos... ezt látni kellene...

AZ UDVARMESTER: Lehet is, főlség... A séta rendszeren azon az uton szokott történni, amelyen főlséged bevonul. Főlséged látni fogja a sétáló tüzerezredek. Lehet, hogy a gyalogság is szerencsés lesz, hogy főlséged legmagasabb színe elé kerüljön.

A KIRÁLY (haragosan): Nem kell sorfal...

AZ UDVARMESTER: Oh... oh, főlséges uram, hogy is merészelném... A gyalogság véletlenül éppen lánegyakorlatot tart. A katonák az ut két oldalán két-két lépésnyire egymástól fölállnak és kézzől-kézre adnak egy rózsát...

A KIRÁLY: Ah, hiszen ez poétikus... Talán ez is éppen az én utvonalomom...

AZ UDVARMESTER (szerényen): Valóban, főlség, ezt a gyakorlatot mindig azon az utvonalon végzik. Most ezt a csendőrségnél is rendszeresítik és

ezért ezerötszáz csendőrt összpontosítottak Barczelónában.

A KIRÁLY (gyanakodva): Nem mlattam történnik ez?

AZ UDVARMESTER: Esküszöm, főlséges uram, hogy nem. A csendőrök a házak ablakaiból csupán ezt a gyakorlatot tanulmányozzák.

A KIRÁLY: Csak jól figyeljenek, mert ez a gyakorlat fontos és én nagy súlyt helyezek rá, hogy hadseregem ebben tökéletes legyen.

AZ UDVARMESTER: Parancsára, főlség. A gyakorlat érdekében négyszáz rendőr, háromszázötven detektiv és kilencszáz városi gárdista arra fog ügyelni, hogy a csöselék ne zavarja a fontos gyakorlatot.

A KIRÁLY: Nagyon helyesen. Az én jelenlétem se zavarja a katonákat. Majd én bekocsizom köztük, mintha ott sem volnék. Senki se feszélyezze magát. Imádott népünk, ha őszinte szeretetének kifejezést akar adni, fogja körül kocsinkat és mi szívből fogunk örvendeni hódolatuknak.

AZ UDVARMESTER: Parancsára, főlség.

A KIRÁLY: Nem király az, aki népe körében nem hajthatja nyugodtan álomra a fejét.

(Az udvarmester némán meghajol. Az urak még néhány pillanatilag nézik egymás veséjét. Az udvarmester azután bókolva távozik.)

Ray.

UJDONSÁGOK.

Sokféle igazság.

Az ujságok ma hozzák hírül, hogy az arádi törvényszék amaz Argyelán Jánost, aki Bunczesden meggyilkolta felesége elcsábítóját, fölmentette és szabadlábra helyezte. A hirt együtt egyszerre olvasta egy szigorú s egy lágyszivű ember. És minekutánna nem tudtak megegyezni abban, hogy vajon igazán ítélte-e az arádi törvényszék, elmentek egy okos emberhez, hogy mondana a köztük folyó pörben véleményét s elvittek magukkal egy tanut, hogy az is hallgassa meg az okos ember döntését. Az okos ember színe előtt így folyt le az eset:

A szigorú ember: Az arádi törvényszék ítélete fölháborító, mert a bíróság a szíve és nem az igazságosság szerint ítél. Törvény van róla, hogy „Ne öl!” s ez a törvény, hogyha csak alapszabályban nem akarjuk szétrombolni a társadalom támaszait, nem tül kivételt. Az arádi törvényszék hangulatok rabja volt, nem tudta emancipálni magát a nemrég történt véres családi dráma befolyása alól. Argyelán feleségét egy lelkiismeretlen kerítő asszony leitatta s így bocsátotta áruba. Az ártatlanul gyalázatba keveredett asszony előbb megölte a kerítő asszonyt, azután öngyilkosságot követett el. A szomorú asszony véres árnyát védelmezte a bírák szigorúsága ellen a férjét, aki viszont a csábító szoknyavadászsal végzett. Ez a befolyás azonban nyilván meghamisította az igazság mérlegét, mert bárminő súlyos sérelem esett is valakin, ahhoz nem lehet joga, hogy egy embertársa életét kioltsa s a törvénykező fórumnak legkevésbé lehet hivatása az, hogy az ilyen bünösöket fölmentve, bizonyos körülmények között megengetett privilégiummá tegye a gyilkolást.

Az okos ember (mély meggyőződéssel): Neked igazad van!

A lágyszivű ember (haragosan közbevág): Dehogyan van igazad! Hát képzeld el annak a szegény szerencsétlen férjnek a lelkiállapotát. Egy időben tudja meg azt hogy férji becsülete súlyos csorbát szenvedett s hogy felesége a szép, szeretett asszony meghalt. És minden bajnak, minden gyalázatnak egyetlenegy ember az oka, az, aki rongyos pénzért kéjre-vágyóan megvette a nőt. Nem lehet-e érteni,

hogya ez a szerencsétlen férfi nagy elkésere-
désében minden erkölcsi féket elvetve, a családi
élete megrontója ellen fordul? És hogya a tör-
vény a beszámíthatatlanság elve alapján föl-
menti az öntudatlan részegét, az örültet, nem
igazságosan mentette-e föl ezt az embert, aki
amidőn gyilkolt, részeg volt az elkésere-
déstől, örült a szegyéntől és a fádalomtól?

Az okos ember (ismét mély meggyő-
ződéssel.) Neked is igazad van!

A tanu (csodálkozva): Hogyan monda-
d ezt, hiszen nyilvánvaló, hogy vagy az egyik-
nek, vagy a másiknak nincsen igazja!

Az okos ember: Valóban! Neked is
igazad van!

Aki pedig azt mondja, hogy ez az írásmű
csak egy régi zsidóanekdotának a kópiája, an-
nak is igazja van. Az új alkalmazásból azonban
kötünk, mennyire bölcs ember volt az a rabbinus,
aki minden álláspontot meghallgatott és minden-
kinek igazat adott. Mert az igazság annyiféle,
ahány szempontból nézzük; két álláspont közül
vagy az egyik igaz, vagy a másik, vagy egyik
sem, aszerint, hogy milyen reflektor világítja
meg az elbírálás alá kerülő tényeket. Amiből kö-
vetkezik, kedves embertársaim, akik velem
együtt a törvény pallosa alatt éltek, hogy sorso-
tok nem a pallostól függ, hanem attól, hogy ezt
a pallost kik, mikor, hogyan és minő hangulatok
befolyása alatt alkalmazzák és hogy kik bannak
ügyesebben azzal a szemtévesztő reflektorral, a
rózsaszínű vagy a fekete fény sugarával dolgozók.

Ben.

NAPIREND. Napár. Szerda, márczius 11. — Róm. kat.:
Konstansin. — Prot.: Szilárd. — Görög-orsz.: Február 27. Pro-
kop. — Zsidó: Veád. 8. — A nap két reggel 6 óra 28 perczkor,
nyugozik délután 5 óra 38 perczkor. — A hold két délelőtt 11
óra 31 perczkor, nyugozik éjél 3 óra 34 perczkor.
A közoktatási államtitkár fogad 12-2 óráig. — A Kereske-
delmi államtitkár fogad délután 4 órákor. — A Szabad Egyetem
előadása este 7 órákor az Egyetem Fx. Sándor-utcai épü-
letében. Előadó: Radó Antal. — Az építőmunkások kongresszusa
— Az Orsz. Közegészségi Egyesület népszerű előadása este 7
órákor a műegyetemen. — A képviselőház kérvényi bizottsá-
gának ülése délután 5 órákor. — A Természettudományi Társu-
lat névenyitni szakosztályának ülése este 6 órákor az Egyetem
névenyitni intézetében. — A Budapesti (Budai) Tornaegylet
tornaversenye Atilla-utca 2. — A M. A. K. mezői versenye dé-
lután 4 órákor. — Filharmóniai hangverseny. — Az Erzsébet-
városi Kaszinó művészestéje Rákóczi-ut 28. — Sorozás a Mária
Terézia lakonyában az 1001-1200. sorszámig. — A főváros foly-
tatólagos közgyűlése az adóemelés tárgyában 4 órákor. — A
Budapesti Filológiai Társaság felolvasó ülése 5 órákor. — Az
Orsz. Kat. Magyar Iskolavezetők központi választmányának
ülése délután 4 órákor a Szent István-társulat díszteremében. —
A Szent Alajos Társulat Segítő Egyesületének választmányi ülése
4H. Korona-utca 45. sz. délután 5 órákor. — Bosznay István
kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona.
— Déri Kálmán kiállítása a Könyves Kálmán emlékére (Nagy-
mező-utca 37-39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az
Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap.
Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kiváló-
teremben nyitva 9-8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti
Museum előadása nyitva 9-8-ig. — A Szépművészeti Museum
nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Museum nyitva 10-1-ig. —
A Néprajzi Museum zárva. — A Fővárosi Museum zárva.
— A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A Polgári Intézet
Museuma zárva. — A Közlekedési Museum zárva. — A Szechenyi-
museum nyitva 10-12-ig. — Az aquinói museum nyitva
egész nap. — A Techn. Iarmuseum nyitva 9-1-ig. — A Rák
György-museum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-museum nyitva
9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Museum könyvtára nyitva
9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egye-
temi könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyv-
tár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Museum könyvtára nyitva
9-2-ig és 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

Személyi hír. József főherceg Rómába ér-
kezett testvérének, Mária orléans-i hercegnének
meglátogatására.

A spanyol király utazása. Alfonz spanyol
király tegnap este hat órákor a miniszterelnök és a
tengerészeti miniszter kíséretében Barcelonába uta-
zott. Viktória királyné kivételével a királyi esa-
lád összes tagjai kikísérték a királyt a pályaudvarra,
hol ez alkalomra megjelentek az összes miniszterek
is. A pályaudvarhoz vívő uton nagy embertömeg
gyűlt össze, amely élénk ovációban részesítette a
királyt.

Kitüntetés. Száibély Kálmán udvari taná-
csos, magyar államvasuti igazgató a porosz korona-
rend II. osztályát nyerte kitüntetésül.

Az alcuthi udvarból. Erzsébet főher-
cegnő születésnapját tegnap az alcuthi udvari tem-
plomban tartott hálaadó isteni tisztelettel ünnepel-
ték, melyen résztvettek: Klotild főhercegnasszony,
Erzsébet főhercegnő és Holdházy Mária ne-
velőnő, a templom oratoriumában, míg a padsorok-
ban ott voltak Szkalla Ferencz uradalmi felügye-
lővel a központi és kerületi gazdatisztek, a helyi in-
telligens hölgyközönség és az udvartartás személy-

zete. A hálaadó misét Pintér Ferencz h. lelkész
mondta s a mise alatt az Irgalmas-nővérek vezeté-
sével megjelent iskolás lányok énekeltek. Az ünneplő
főhercegnő számos üdvözlő táviratot kapott az ud-
var köréből.

Hadik Jánosné grófné — csillagkeresztés
hölgy. Mária Jozeffa főhercegnasszony Putaki
Hadik Jánosné grófné, szül. Zichi és Vásonykeői
Zichy Alexandra grófnőnek a csillagkereszt-
rendet adományozta.

Legfelsőbb elismerés. A király megengedte,
hogy Gyulányi Lajos igazságügyi miniszteri taná-
csosnak, saját kérelmére történt ideiglenes nyu-
galomba helyezése alkalmából, sok évi hű és buzgó
szolgálatiért, a legfelső elismerés tudtul adassék.

Erdős Armand gyásza. Özv. Müller Kata-
lin (született Strasser) ma hosszú szenvedés után
nyolcvannyolcz éves korában meghalt Budapesten.
A megboldogult nemesszivű urinőt kiterjedt nagy
rokonság gyászolja. Eibenschütz Riza drezdai
udvari operanékesnő és Erdős Armand, az Egye-
tértes igazgatója az elhunytan nagyanyjukat gyá-
szolják.

Stössel eltélése. A port-arthuri pörben Péter-
várt tegnapelőtt olvasta fel a haditörvényszék végle-
ges szövegezésben az ítéletet. Csak Stössel és Fock
tábornokok voltak jelen az ítélethirdetésen, a felmen-
tett tábornokok nem jöttek el. Az ítélet Fockot elévül-
lés miatt felmenti a vád alól, Stösselre nézve ellen-
ben fentartja a halálbüntetést és nem hoz fel enyhítő
körülményeket. A haditörvényszék az ítéletet meg-
erősítés céljából a császár elé terjesztette.

Pia Monikáról. A mostani Tosellini-
nak, az egykori szász trónörökösnek legki-
sebb lányáról, Pia Monikáról már rég nem
érkezett híradás. Most az a tudósítás érkezik
Drezdából, hogy Frigyes Ágost szász ki-
rály e hó végén meglátogatta Griesben, Bozen
közeliében tartózkodó legifjabb leányát, Pia Mo-
nika hercegnőt, akit még sohasem látott. A szász
király utazását, amelyet több látogatással szán-
dekozik összekötni, e hó 20-án kezdi meg és in-
kognitóban Drezdából először Münchenbe, majd
onnan Signaringen keresztül Griesbe utazik,
ahol néhány napig fog időzni. Innen Génuba
utazik, ahonnan hajón megy Antwerpenbe és
azután vasuton ismét Drezdába. Hír szerint a
szász király Génuból Antwerpenbe hajóztában
Lisszabonban is partra száll, hogy meglátogassa
a portugál anyakirálynét és személyesen fejze
ki az új király előtt részvétét. A kis Pia Monika
hercegnő tavasz utóán udvarhölgye kíséretében
előreláthatólag Drezdába utazik és azontul állan-
dóan ott marad a királyi udvarnál. Az a hír,
hogy a kis hercegnő részére Drezda környé-
kén egy külön kastélyt szemelnek ki, amelyben
egyedül fog lakni udvarhölgyével, valótlan, mert
a kis hercegnő a jövőben többi testvérei köré-
ben fog élni.

Örült merénylő. Krisztániában ma egy ember
tízszor lőtt be a királyi palota ablakán. Több golyó
a király szobájának butoraiba fúródott. A merénylőt
letartóztatták és a rendőrségre vitték. Csak annyit
mondott, hogy a királyt akarta megböni. A királyi pár
akkor nem volt a palotában. A merénylőt örülnek
tartják.

Az az ember, ki ma a királyi palotára lőtt, kö-
rülbelül 30 éves svéd munkás, akit Grém Jánosnak
hivnak. Grém mintegy 300 méter távolságról lőtt a
palotára.

Thaw és felesége. A felmentett amerikai mil-
liomos gyilkosnak, Thaw Harry anyjának ügyvédje
kijelentette, hogy Thawné a választ kívánja, de Thaw
még mindig reméli, hogy sikerülni fog feleségével
kibékülni. Most már bizonyos, hogy Thaw családja
nem fogja megengedni, hogy Thaw szabadlára he-
lyezzzék, mert a család attól fél, hogy Thaw örül-
tési rohamában újabb gyilkosságot követhetne el.
Thaw anyja összegyűjtötte az összes iratokat, hogy
fiának választ kieroszakolhassa. A család Thaw
Evelinnek huszonezer dollár végkielégítést aján-
lott fel, ha nem tesz kifogásokat a válópörben; az
asszony ezzel szemben ötvenezer dollár végkielé-
gítést és tizenkétezer dollár éviáradékot követel.

Az Otthon Körből. Az Otthon írók és hírlap-
írók körének választmánya ülést tartott ma délután
Rákosi Jenő elnöklésével. Az elnöki előterjesz-
tések során felolvasásra került az Operaház igazga-
tójának levele, amelyben védelmet keres a főpróbák
alápolni készült előzetes kritika ellen. A választmány
kimondta, hogy helyteleníti némely lapnak azt az

eljárását, hogy előre rossz híret költi a daraboknak.
A választmány az Otthon Kör közgyűlését márczius
29-ikére tűzte ki.

A magyar udvarnagya estebédje. Gróf Ap-
ponyi Lajos magyarországi udvarnagya és neje,
Seherr-Thoss Margit grófnő ma este félnyolcz
órákor ebédet adtak, amelyre hivatalosak voltak:
gróf Apponyi Sándor és neje, gróf Zichy János és
neje, Berzeviczy Albert és neje, özv. gróf Almássy,
Györgyné, özv. gróf Bissingen Rezsóné, gróf Haller
Györgyné, gróf Zichy Aladár ő felsége személye
körüli miniszter, Rakovszky István, a számvevőszék
elnöke, Dárday Sándor, a számvevőszék alelnöke,
Látkóczy Imre, a közigazgatási bíróság másodelnöke,
Návay Lajos képviselőházi alelnök, Sztérenyi Jó-
zsef, Szalay Péter, Töry Gusztáv, Déry Zoltán és
Kupecz Ödön államtitkárok, báró Gromon Dezső,
Durazzo márki olasz alkonzul, Straelborn orosz al-
konzul, Székely Ferencz koronaügysz, Wartha
Vincze és Hutya Ferencz rektorok, Szalay Imre
miniszteri tanácsos, a Nemzeti Museum igazgatója,
Hauszmann Alajos műegyetemi tanár, gróf Pejace-
vich Márk kamarás; a család részéről jelen voltak
még Apponyi Adél grófné és gróf Apponyi Henrik.

Kossuth Ferencz Czepléden. Márczius 15-ének
hatvanadik évfordulóját az ország minden részében
a szokottnál is lelkesebb ünnepek között ülik
meg. Nagyobb szabásu ünnepeket rendez e napon
Czepléd város közönsége is. A czeplédek az idén
nemcsak a nagy márcziusi napok emlékéit ünneplik,
hanem ama nevezetes történelmi mozzanat hatva-
nadik évfordulóját is, amidőn Kossuth Lajos az összes
magyarországi városok közt első sorban Czepléd
polgárságát hívta fegyverre 1848. szeptember 24-én
a czeplédi nagy vásártéren. Az idei nagyszabásu
czeplédi márcziusi ünnepekre már nagyban foly-
nak az előkészületek. Vasárnapra az egész várost
fölbogozzák. Kossuth Ferencz Sztérenyi
államtitkárral és számos képviselő és függetlenségi
párti kültag kíséretében a vasárnap délelőtti gyors-
vonattal érkezik Czeplédre, hol 48 mozsárlövessel
üdvözlök. A vasuti állomásonál egy pompás, ötven
tagból álló lovasbandérium élén az ottani függetl-
ségi és 48-as párt elnöke fogadja, mire Kossuth Fe-
rencz és kísérete kocsikon a városházára hajtat, hol
Czepléd város nevében dr. Gombos Lajos polgár-
mester üdvözlök. Innen fehérruhás leányok sorfala
között átvonulnak a Kossuth-szoborhoz. Itt az ünnepi
beszéd után a polgármester megkoszoruzza a város
nevében Kossuth Lajos szobrát.

Az alkotmánypárt vacsorája. Az országgyű-
lési alkotmánypárt ma este tartotta a Hungaria szál-
lodában rendes heti pártvacsoráját, amelyen a párt-
nak egy képviselő, mint kültagjai igen számosan vet-
tek részt. Ott voltak Széll Kálmán, a párt elnöke,
Wekerle Sándor miniszterelnök, Popovics Sándor,
Hadik János és Bolgár Ferencz államtitkárok, Nagy
Ferencz a párt másodelnöke is.

Komitácsik támadása. Meleiku Konstabe falu
közeliében a csendőrök elfogtak egy fegyveres pa-
rasztot, akiről kiderült, hogy Riste Georginak hív-
ják és bolgár. Találtak nála egy levelet, amelyben
egy Pozarof nevű bolgár irt a falu egy dusszagdag
lakójának, Derei Muslimnak, tudatva vele, hogy
Sadanski bandájával együtt meg fogja támadni
a falut, mert lakossága neki ellensége. A török ha-
tóságok azonnal katonaságot küldtek ki, de San-
danski neszét vette, hogy üldözik és bandájával
nyomtalanul eltűnt.

Pánszláv mozgalom a Felvidéken. A tót nem-
zetiségi mozgalom a legutóbbi időben a hazafiságá-
ról mindig híres Losoncz városában is kezd gyökeret
venni. Dr. Bozóvszky Lajos ismert ügyvéd, tót nem-
zetiségi vezér kezdeményezésére ott a nemzetisé-
giek külön pénztintézetet alapítottak... Rózsahegy
utczáin tegnap nagy feltűnést keltett egy tót nyelvű
vörös színű falragasz, mely Hlinka András plébánost
dicsőíti. A rózsahegy kir. ügyész intézkedésére a fal-
ragaszt azonnal eltávolították és a nyomozást meg-
indították.

Szétvert népgyűlés. Szolnokon a katolikus
népszövetség gyűlésre hívta össze híveit. Baranszky
Gyula szónok beszédébe fogott, de többen nem en-
gédtek szóhoz jutni. A zavargók és a népszövetség
tagjai között erre parázs veszekedés támadt, botok-
kal, kövekkel és bicskakkal támadtak egymásra, ugy-
annyira, hogy a csendőrségnek kellett beavatkozni.
A veszekedők a csendőrség megjelenésére sem hagy-
ták abba a háborúságot s ezért a csendőrség lovas-
rohamot intézett a tömeg ellen; végre feloszlatta a
gyűlést.

— **Márczius 15.** A Népszínház-Vigoperában márczius tizenötödikén, vasárnap délután a „Denevér”, este pedig „A nagymama” kerül színre a színházban. Mind a két előadást megelőzi egy jelenetnek az előadása, amely jelenetet Balla Miklós, a kitünő tollu poéta erre az alkalomra írt. A jelenet címe „Nagy idők tanuja”, tárgya a szabadságharc lelkesítő és mámorító eszméi közül lett kiválasztva. A jelenetnek két szereplője van, amely szerepeket Kürthy József és Parányi Piroska játszzák, előbbi mint öreg honvéd, utóbbi mint kis fiu.

A „Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete” czinkotai árvaházában és nevelőintézetében márczius 15-én, délelőtt 10 órakor iskolai ünnepélyt rendez.

A Magántisztviselők Otthona márcz. 15-én délután 5 órakor az egyesület helyiségében (Erzsébet-körút 49. Royal A) szárny, II. emelet) hazafias ünnepélyt rendez.

Rudabánya és vidéke hazafias közönsége márczius 15-ét, vasárnap délután 3 órakor diszbandérium felvonulásával és gyűléssel ünnepli.

Mezőkövesd város hazafias polgársága márczius 15-én ünnepélyt rendez. A különböző egyletek kivonulnak a temetőbe a mezőkövesdi ütközetben elesett s ott eltemetett honvédek sírjához.

A „Tulipán Szövetség—Magyar Védő Egyesület” pártfogása alatt álló „Tordai Iparosok Önképző-Egylete” és a „Sport-Klub” vezetősége a tordai városi Vigadó nagytermében márczius 15-én ünnepi előadást rendeznek.

A ruttkai polgári társaskör elhatározta, hogy márczius idusát a szokottnál fényesebben üli meg.

A báránai kerületnek egyik legnagyobb községe: Bihar-Nagybajom, kiváló ünnepegyességgel akarja megünnepelni márcz. 15-ikének évfordulóját.

— **Első magyar vezércikkgyár.** Egy berlini lapban nemrég Korn Artur ismert pángermán agitátor tollából, aki az izgatás miatt reá rótt súlyos fogházbüntetések elől külföldre szökött, gyűlölködő és pszichológus cikk jelent meg, mely a magyar delegációban történt felszólalás alkalmából különösen a kormány sajtópolitikájával foglalkozik. Korn az e tárgyra vonatkozólag egyes lapokban megjelent mindenféle hírlést összeszedi és a többek között azt is írja, hogy a kormány egy valóságos vezércikkgyár alapítását is támogatásában részesíti, melynek címe „Első Vezércikkgyár Budapest” s amelyet a budapesti Pátria-bank finanszíroz. Ez a vállalat a kormány érdekében cikkekkel fogja ellárasztani a bel- és a külföldi sajtót; elnöke Herczegh Ferencz, a kosorusz író, felelős szerkesztő gyanánt az említett bank igazgatója, Schröder Hugó és mint igazgató valami Alberti Oszkár szerepel. A Budapesti Tudósítót illetékes helyről fölkérték annak a kijelentésére, hogy az említett berlini cikk állításai kivétel nélkül valótlanok. Ami a Schröder-Albertiféle vezércikkgyártó vállalatot illeti, kétségen felül meg lett állapítva, hogy a kormánynak vagy a miniszterelnökség sajtóosztályának ehhez semmi köze nincsen, létezéséről is csak Korn Artur cikkéből nyert tudomást.

— **Az ausztrálai hőség.** Még folyton ropant hőség uralkodik Ausztráliában, mely embernek, állatnak igen nagy veszedelmet jelent. Melbourneban a hőség következtében elhunytak számát annyira szaporította, hogy a holtakat már nem is tudják idejében eltemetni, mert nincs elegendő sírásó és így a holtak néha napokig heverték eltemetetlenül. A lakosság a forró éjszakákat az utcán, erkélyeken, nyilvános kertekben tölti és reggel onnan siet ki-ki teendője után a türheterlenül forró levegőjű gyárakba, vagy irodákba. Reggel tíz órakor a hőmérő árnyékban 107.6 fok Fahrenheitet jelzett, míg délelőtt a hőmérő 110 fokra emelkedett. Az iskolákat mindenütt bezárták. Hasonló hőséget jeleznek Ausztrália belsejéből is. Új- és Dél-Walesben még nagyobb hőség uralkodik. A hőségnél sokkal elviselhetetlenebb a mindinkább növekvő vízhiány, amely miatt már számos gyár volt kénytelen üzemet beszüntetni.

— **A merényletek országából.** A bakui politikai rendőrség főnöke, Orłowski ezredes ellen bombamerényletet követtek el. Orłowski Baku egyik forgalmas utcáján sétált és eközben vetettek eléje bombát és ugyanakkor más merénylők revolverből lövöldöztek feléje. Orłowski súlyosan megsebesült. A merénylet színhelyén több járőrelőt is súlyosan megsebesítettek. A merénylők közül csak egyet sikerült elfogni, a többi elmenekült.

— **Vámbéry Ármán az elnyomott lengyelekről.** Szienkiewicz Henrik, a világhírű lengyel író, a világ nevesebb íróhoz és politikusaihoz fordult és arra kérte őket, nyilatkoznának a németeknek Lengyelországban követett germanizáló politikája ügyében. A „Słowo Polskie” most közli azt a nyilatkozatot, amelyet Vámbéry Ármán tett e tárgyban.

— Sajnálom — írja — Vámbéry — a porosz elvakultságot és éppenséggel nem helyeselhetem igazságtalan és inkorrekt eljárásukat. Minden oly mozgalom, amely egy nemzetet nyelvtől akar megfosztani, nemcsak barbár és embertelen eljárás, hanem oktalan és czéltalan is. A középkorban gyakran fordultak elő ilyen erőszakoskodások, így például a vendekkel szemben. Ugy látszik, a porosz urak is a középkorban képzelik magukat. Csak hogy úgy tartom, alaposan csalódnak. Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Ami akkor lehetséges volt, ma kivételetlen. A németeknek pozeni akciója is csüörtököt fog mondani. Egy husz milliót számláló népet nem lehet elnyomni, csak annál erőteljesebb lesz a visszahatása. A szabadság és önállóság nemes tüzeinek sohasem árthatnak a sötétség szellemei.

— **Wölfling mindent előre látott.** Senki sem vonta kétségbe, hogy Wölfling Lipót, az egykori Lipót Ferdinánd főherceg a legnagyobb áldozatot hozta meg, amikor első feleségét, Adamovich Vilhmát nőül vette. Lemondott főhercegi rangjáról; lemondott összes tisztiségeiről. Szakított családi tradícióival és mindazzal, ami mások előtt csábítóan látszott tabularasat csinált. Szóval, íéri már valóban nagyobb áldozatot nem hozhatott szíve választottjáért. Éppen ezért az egész világ rokonszenves részvételét kísérte, amikor Adamovich Vilma lelkét misztikus érzések, agyát még misztikusabb gondolatok szállták meg, amelyek a boldog házi és családi életet lehetetlenné tették és Wölfling Lipót válni volt kénytelen. Jobb sorsot érdemelt volna ez az egykori főherceg, aki nem földi hiúságos dolgokban, hanem a családi élet melegében kereste a legfőbb boldogságot. Ezt a rokonszenves érzést kissé lelohasztja most Wölfling Lipótnak levele, amelyet egy bécsi laphoz intézett. Abból az alkalmából írta ezt a levelet, hogy a boldogtalan Adamovich Vilhmán csakugyan kitört teljes vehemenciával az örület. Wölfling kifejezést adott ebben az írásban annak, hogy ő mindent előre látott. Azt a hatást kelti, mintha a bekövetkezett eseményben elégtételt látna. Senki sem tételezte föl, hogy ok nélkül vált el attól, akiért oly nagy áldozatot hozott. Ha most hallgatni volna, a világ rokonszenve bizonyára inkább kísérelné, mint így, hogy levelét megírta. A Nizzából keltezett levél szövege különben ez:

„Bekövetkezett tehát, amit előre lehetett látni. Legjobb barátja, épp oly szélsőséges vegetáriánus, aki hasonló eszmékkel foglalkozott, szintén az elmeegógyintézetben végezte életét. Mennél inkább megsoványodott a túlzott vegetariánizmus következtében, amely nála már valóságos éhezési kura volt, annál átszellemültebbnek és eszményéhez annál közelebb állónak érezte magát. Már évekkal ezelőtt azt mondta, hogy az a rendeltetése, hogy megváltsa a világot. Ő Isten anyja. Szellemi uton fog gyermekeket szülni — mondotta — és nem a házasság piszkos útján. Fel fog ő — ugymond — annak idején lépni és prédikálni fog és könyveket fog írni és az összes embereknek bámulniok kell majd őt. Minden kulturának meg kell szünnie és az embernek vissza kell térnie a természetes állapothoz. Ilyen körülmények között érthetőnek fogja ön találni, hogy életem sem volt biztos mellette.”

— **Tragikus végű farsangi komédia.** Szörnyű véget ért Portugáliában Lalsas nevű községben egy sajtáságos farsangi tréfa. Több ember összeállt abból a czélból, hogy a lisszaboni királygyilkosságot eljátszák. Egy fiatal ember, aki Buika királygyilkos szerepét adta, a király szerepében a kocsiiban ülő atyjára irányította a revolverét és abban a hitben, hogy nincsen megtöltve, elsütötte. A megtöltött revolver azonban eldördült és a fiatal ember atyját megölte. A fiut, aki kétségbeesésében öngyilkosságot akart elkövetni, meg kellett költözni.

— **Öngyilkos lináncz.** Forróencsen Andaházy Pál pénzügyi fővigyázó tegnap este a szolgálatból hazatérve, szobájába zárkózott és szolgálati fegyverével agyonlötötte magát. Tettének oka eddig ismeretlen. Hivatalból vizsgálatot indítottak.

— **Kiütéses tifusz.** Tegnap, hétfőn újabb kiütéses tifusz-eset nem fordult elő a főváros területén. A Szt László-kórházban ez idő szerint 24 férfi és 33 nőbeteg ápolnak. Elbocsátottak a kórházból egy férfibetegget. Halálozás tegnap nem fordult elő. Megfigyelés alatt van a kórházban 34 férfi és 11 nő.

— **Nagyszabású család viselt dolgai.** Egy Ramenszky nevű orosz szélhámós viselt dolgairól írnak most muszka újságok. Ennek a szélhámósnak agyafurt csaláisi érdekesség dolgában ritkítják párujukat. A múlt évben Karbinban letartóztattak egy magát Anenskynek nevező egyént, akinek börtönjében négy és fél millió frank értékű értékpapirost találtak és aki letartóztatásakor erőlesen hangsúlyozta, hogy ő Stolypin miniszterelnök magántitkára s azzal fenyegetőzött, hogy panaszt fog emelni gazdájánál az ő feltartóztatása miatt. Csakhamar kiderült, hogy az állítólagos Anensky azonos Ramenszkyvel, az ismert szélhámossal. Ramenszkynek igen megnyerő külseje van és több nyelvet beszél teljesen korrektül. „Működését” 1893. és 1894-ben kezdte meg, amikor a svevicsi egészségügyi kerület aligazgatója címén „alapos” revízió alá vette a lossovi, szebasztropoli, jékaterinai és vladikaukázusi vasutakat. Később a feketengeri vesztegárát és a dél-oroszországi czukorgyárakat revidálta és félelmet keltett a iserginovi és karkovi kolostorok szerzetesei körében, ahol mint a szent szinódus főprokurátorának helyettese szerepelt. Ezt a hivatást bevégezvén, a besszarábiai kerület menteleit szerezéséért vizsgálataival. 1903 végén Ramenszky, akit időközben elűgtak és a szimferopoli fogházba zártak, ismét visszanyerte szabadságát, amikor is mindenféle szédelgések révén jól megtöltötte tárczáját ropogós bankokkal és így beállított Tolsztojhoz, akinek mint a kormányhatóság tagja mutatkozott be. Innen mindig újabb és magasabb czimeken vándorolt egyik helyről a másikra és közben szorgalmasan ellenőrizte és vizsgálta a községi közigazgatást mindenfelé és ebbeli munkálkodása közben természetesen ismét szép csomó pénzt rakott zsebre. Közben persze parancsolt, rendelkezett, szidott és dicsegett, amint azt a helyzet megkívánta. Egy kerületi rendőrbiztosnak többek között hat hónapi szabadságot engedélyezett. Éveken át üzte Ramenszky üzemelt, míg végre ismét Szimferopolban hurokra került és Kungurba száműzték. A veszedelmes Kalandor azonban itt is módját eítette, hogy megugorjék és újból megkezdte „áldásos” működését és utazásait. Végül azonban úgy látszik beleunt „hivatásába” és a wjatkeri kerület egyik falujában öngyilkosságot kísérelt meg, de tettében megakadályozták és elmeegógyintézetbe zárták.

— **Nagy katasztrófa a tengeren.** Szükszavu távirat közli Hamburgból, hogy az Északi tengeren óriási vihar tombolt. A „Fritz” gőzös és rajta Riessen kapitány és tíz matróz elsüllyedt. Mindannyian odavesztek.

— **Házasság.** Sövényházi Hosszu Lajos, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének tisztviselője eljegyezte Illés Gyula műépítész leányát, Ilonkát Budapestben.

— **Automobil és bérkocsi.** Veszedelmes baleset történt az éjszaka a Lipót-köruton. Budáról a Margit-hídon át robogott a Lipót-körutra a 422. számú automobil, amelyet Cziráki János sofför vezetett. A gépkocsiban egy ur és egy fiatal leány ült. Az automobil előtt haladt Lampert Péter 1306. számú egyfogatu bérkocsija. A kocsi be akart fordulni a Visegrádi-utczába s ebben a pillanatban az automobil nekiment. A bérkocsi darabokra zúzódtott, a ló megdöglött, az automobil pedig fölborult. A bérkocsiban ült Diener Elemér mérnök, aki kizuhant az utca közepére és súlyosan megsebesült az arczán. Megsebesültek még Cziráki János sofför, Lampert Péter kocsi és az automobilban ülő hölgy. Valamennyit a mentők látták el orvosi segítséggel.

— **Az asszony.** Orosz János jászladányi gazdálkodót ma virradóra ágyában halva találták. A halott halantékán lött seb volt. Az esetről nyomban értesítették a csendőrséget, mely megindította a vizsgálatot. Gyánu merült fel, hogy a gyilkosságot az asszony követte el. Számtalan bizonyíték erre vall, minek következtében az asszonyt letartóztatták.

— **Életunt ember.** O. Nagy Pál 57 éves közműves a Tisza Kálmán-téren hasba lötte magát. Életveszélyes sebével a Rökus-kórházba vitték.

— **Tolvajok a kaszárnyában.** Nagy lopásnak jöttek nyomára a minap a 24. vadászászlóalj kőbányai kaszárnyájában. Már régebb idő óta feltűnt ugyanis, hogy a kaszárnya raktárát dézmálja valaki, de oly vakmerően, hogy az ott felhalmozott kincstári holmink jóformán negyedrésze elkallódott. A tolvajok nem voltak válogatósak: egyenruhát, fehérneműt, bakancsot, ágyneműt és minden felszerelési cikket ellopak. A kaszárnyában végre is megsokalták a dolgot és rendkívül szigorú vizsgálatot indítottak. Átkutatták угyszólván az egész legénység holmiját s végre nyomra is akadtak. Egy Szilágyi Jenő nevű vadász-közlegény holmija között ugyanis találtak néhány olyan ruhadarabot, ami nem volt neki hivatalosan kiosztva; a ruha közül pedig egy csomó mindenféle kulcs is előkerült. Szilágyi Jenőt vallatára fogták, de makacsul tagadta, hogy ő járna be a raktárba. A nyomozást már szinte megakasztotta a konok tagadás. A katonai hatóság azonban lecsukatta Szilágyit, aztán a rendőrséghez fordult, hogy indítsa meg a lopás dolgában szintén a nyomozást. A főkapitányságon Simon Ferencz és Rezső Lajos detektívet bízták meg az ügy felderítésével. A detektívek utána jártak a dolognak s aztán úgy megkönyézték Szilágyi Jenőt, hogy az végre is elárulta magát s megvallott mindent. Elmondta, hogy takarodó után késő este tolvajkulcsal kinyitotta a raktárt, aztán a zsákmányul kiszemelt holmit két társával Kecskés István és Lavicska József vadász-közlegényekkel hordta össze a raktár minden részéről, még a padlásról is. Amikor minden együtt volt, kinyitották a raktár ablakát s mindent kihajigáltak. Az ablak alatt már várakoztak a czinkostársaik, köztük a főczinkos Agárcz Ferencz csavargó. Ez az ember összeszedte és elszállította a lehajigált holmit. A csavargót hamarosan kinyomozták és elfogták s az ő vallomása nyomán kitudódott az is, hogy az orgazdák a következők voltak: Pécsi Ilona és Czakó Józsefné napszámosnők, Stein Jakabné pékmesterné, Weisz Mózes ószeres, továbbá Pillér János és Nemes Ferencz napszámosok. Az ószerest, Pécsi Ilonát és Pillert mindiárt letartóztatták. Valamennyien tagadták, hogy részük lett volna a katonai raktár fosztogatásában. A rendőrség azonban közben már házkutatást tartott Czakónénak a Külső Jászberényi-ut 13. száma alatt lévő lakásán. Czakóné egy szalmazsákon feküdt s azt mondotta, hogy beteg, nem tud felkelni. A detektívek mégis óvatosan félrehúzták a szalmazsákot s alatta nagy meglepetésükre a padlón egy csapóajtót találtak. Amikor kinyitották, a padló alatt valóságos raktárát találták a lopott holminak. Letartóztatták Czakónét is, aki rávallott összes bűntársaira. A három vadász-közlegény a helyőrségi börtönben ül, bűntársaik közül Agárcz Ferenczet, Pillert, Weisz Mózes ószerest és Pécsi Ilonát a rendőrség tartja fogva. A többieket most keresik.

— **A tegnapi tüntetésekhez.** Tegnep este a Kosuth Lajos-utczában történt tüntetés ügyében a rendőrség befejezte a vizsgálatot. A négy előállítottat, névszerint Tausz Hugót, Kende Pált, Storch Miksát és Lauther Károlyt magánosok elleni erőszak címén letartóztatta. Ma a Nemzeti Kaszinó bejelentette, hogy ablakokban 1160 korona, a billiárd-szobában 410 korona a kára. Az Országos Kaszinó vendéglősnének 800 korona a kára.

— **Haiálozások.** Novák Sándor ügyvéd, székesfehérvári bizottsági tag, a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárosa, hirtelen meghalt Budapesten. Novák Sándor elhunyt alkalmából a Budapesti Ügyvédi Kamara ma este hat órakor Szívák Imre elnöklésével rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen az elnök szép beszédben emlékezett meg az elhunytak érdemeiről. A Budapesti Ügyvédi Kör ma este Szohner Lajos elnöklésével Novák Sándor elhunyt alkalmából szintén tartott választmányi ülést, amelyen meleg szavakkal parentálták el a megboldogultat, aki a körnek huszonhat éve, tehát alapítása óta buzgó pénztárosa volt.

Andaházi és dubravai Andaházy Ede föld-birtokos életének 77. esztendejében Kassán elhunyt.

Forgách Antal, Munkács város tanácsosa és Beregvármege bizottsági tagja, élete 73-ik évében Munkácson elhunyt.

Tóthváradgyai Korniss Ferenczné, született budi Dogály Mária, a Dogály-család utolsó tagja 66. évében Budapesten elhunyt.

Dr. Solti Jánosné, született Gergely Mariska élete 30-ik évében Zilahon elhunyt.

Tasnádi Beer Ferencz tanítóképző-intézeti tanár 43-ik évében elhunyt Budapesten.

Asvai dr. Jókay Géza, Jókai Mór unokaöccse Komáromban 66 éves korában elhunyt. Halálát özvegye, született Tersztyánszky Jolán, leánya, Klára és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Baleset a Dunán.** Takács István 36 éves írodaszolga tegnap este Óbudán ivott. Részege beleült egy csónakba, hogy átjusson a Margitszigeten levő lakására. Közben a csónak felborult és Takács a Dunába esett. Léway István rendőr észrevette a balesetet, a fuldokló után ugrott és kimentette.

— **Merénylő czukorkereskedő.** A rendőrség letartóztatta ifju Eisenkolb József 30 éves czukorkereskedőt, aki egy hat éves leánykán több alkalommal erkölcsstelen merényletet követett el. A kis leány beteg lett s amikor kérdőre vonták, elmondta a történeteket.

x **A Tardos bank** című aktuális bohózat minden este a közönség osztatlan tetszése mellett kerül színpadra a Variete-Színházban. A komikus helyzetek könyekig kacagtatják a közönséget. A bohózat nagy sikerét nagyban elősegítik: Gerő, Sarkadi, Pápai, Dálnoky, Erdélyi, Gömöri, a hölgyek közül Láng Etel, Gerőné, Rieza G. és Szép Erzsé, kik tehetségük legjavát nyújtják. Ugy szintén mulatságos a műsor többi pontja is. Bill, Will, kom. akrobaták, parodisztikus kecske-idomító jelenetükkel, Tam Butler, kom. kerékpáros bravúros mutatványával, valamint Briarly, kéz- és láb-művész kacagtató árnyképeivel. Ne mulassza el senki ezt a kitünő műsort megnézni.

x **Csuz (rheuma) és köszvény** villamos hő- és fényfűréssel való kezelése még oly esetknél is vezet sikerre, melyek hosszú éveken át minden orvosi kezeléssel dacoltak. E kezelés idegzsákánál, főleg ischiásnál is bevált és dr. Hönig Izso elektroterápiái intézetében (Károly-körút 24.) kerül alkalmazásba.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Fodor-léle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x **Zászlók, czimerek** minden kivitelben kaphatók Linhardt színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fiatal leányok, gyenge gyermekek** használják a Krieger-léle Tokaji china vasbort, mely erősít, az étvágyat növeli, a vért javítja és gyarapítja. Kis üveg 3.20, nagy 6 korona a Korona-gyógytárban, Kálvin-tér.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Opera.** Wagner intranzigens zenei jelleme sehol sem nyilvánul meg melódikusabban, mint a „Tannhäuser“-ben és soha az Operaház nem produkál ingadozóbb előadást, mint éppen e fantasztikus dalműnél. Ezzel természetesen nem akarjuk a mai előadás művészi értékeit elvitatni, csak azt a stilusbeli egységet hiányoztatjuk, melyet az operai előadásoknál már-már megszokni kezdünk. Szamosi Elza „Erzsébet” szerepét énektudásával diadalmasan győzte, de a bensőséges, nyugodt páthoz hangját még sem tudta minden vonalon elfogadhatóvá tenni. Azt hisszük egyéniségének jobban megfelelt volna „Vénusz” szerepe, mely tágabb kört enged gazdag érzelmi skálájának. Az együttesből ezuttal is kiemelkedett Anthes egyszerűen nemes, méltóságos Tannhäuser. A zenekart Kerner a töle megszokott művészettel vezényelte. A széksorokat teljesen megtöltő közönség sok tapsal fejezte ki tetszését.

(*) **Márkus Emília Kolozsvártól.** Márkus Emília, a Nemzeti Színház kitünő művésznője három vendégtúrra Kolozsvárra utazott. A kolozsváriak a művésznő minden fellépésre elkapodták a jegyeket és az ünneplés minden eddigi méreteket meghalad. Márkus Emília első este a „Vetélytársak“-ban, ma a „Nóra“-ban lépett fel s holnap a „Vasgyáros“-ban bucsuzik.

(*) **A nagymama jubileuma.** Megjósoltuk már a bemutató után, hogy „A nagymama” Blaha Lujzával a czimszerepben gyorsan a jubilans darabok mellé fog sorakozni. Jóslatunk bevált, mert Blaha Lujza páratlan művészete oly sikert biztosított ennek a darabnak, amelyzettel a mostani rezsim egyik darabja sem dicsekedhetik. Huszonöt estét át nap-nap után teli házak mellett került színpadra a nagymama és mi sem természetesebb, hogy ma a jubilans est keretében a Népszínház közönsége ismét megragadta az alkalmat, hogy Blaha Lujzát ovációval elhalmozza. Színpadra lépésekor nyílt színen és a felvonások után színlíni nem akaró taps hangzott fel. Az ünnepeletésből kijutott a többi szereplőnek is, kik között Turcsányi Olga, Marosi Adél, Della Dona, Pázmán, Horváth, Kürthy,

Nagy és Bálint nagyban hozzájárultak A nagymama sikeréhez. A zenekart ma is A nagymama zenejének szerzője, Mader vezényelte ismert művészi lendülettel.

(*) **Kamarazene.** A cseh vonósnegyes-társulat ma bucsuzott el gyönyörű műsorral a pesti közönségtől. Popper Dávid zenei szépségeiben gazdag C-moll kvartettjével kezdtek a hangversenyt s a közönség az előadó művészeknek és a jelen volt szerzőnek sokat tapsolt. A műsor második számát, Beethoven örökszepségű A-dur (op. 18.) vonósnegyesét még tán sohasem hallottuk ily meghatóan szépen. Brahms A-moll (op. 51.) kvartettje következett s a nehéz művet bámulatos erővel és befejezett technikával játszották. Ezzel az értékes művel méltóan fejezvé be ezidei élvezetes szereplésüket.

(*) **Egy szobrászművész halála.** A magyar művészvilágnak gyászja van: Mayer Ede, az Ybl Miklós szobrának alkotója e hó 8-án, 51 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunyt Bécsben született és Zumbusch tanárnak volt tanítványa, de Huszár Adolf meghívására már 28 éves korában fővárosunkba jött s azóta köztünk élve, egészen magyarrá vált. Temetése ma délután ment végbe a művészek igen nagy részvétele mellett, a Dálnok-utca 5. szám alatti gyászszobából. Koporsóját a Képzőművészek Egylete a művészek nemzetiszíni halotti lépélével borította, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat pedig hatalmas babérkoszorút helyeztetett rá. Az egyesületet hivatalosan Feszty Árpád festőművész, elnök, a társulatot pedig Zala György szobrászművész, helyettes-igazgató képviselte. Az elhunytat az új köztemetőben helyezték örök nyugalomra. A gyászmise 16-án délelőtt 10 órakor lesz a Terézvárosi templomban.

(*) **Az „Ártatlanok” és a Nemzeti Színház.** Somló Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója ma nyilatkozatot küldött be lapunknak, melyben kijelenti, hogy Fényes Samu „Ártatlanok” című darabját a szerző tudtával, a kultuszminisztérium minden beavatkozása nélkül, saját felelősségére vette le a repertoíréről.

(*) **Wagner Kozima nem beteg.** Az a hír, hogy Wagner Kozima asszony Santa-Margheritában súlyos betegen fekszik, mint Rómából táviratozzák, nem felel a valóságnak. E távirat szerint Wagner Kozima jól érzi magát s naponta, még esős időben is, hosszú sétákat tesz. Wagner Kozimának az a szándéka, hogy Éva leányával egész májusig folytatni fogja üdülését.

(*) **Harminczéves színi jubileum.** Juhász Sándor, a Kecskeméti működő színtársulat jeles baritonistája e hó 17-én ünnepli színészkedésének 30 éves jubileumát. Juhász 1877-ben a Népszínháznál kezdte meg működését, honnan három év után a vidékre került, ez idő óta Szeged, Arad, Debreczen, Nagyvárad, Temesvár, Kecskemét és más városokban működik s nemcsak mint kiváló művész, de a társadalom kedvelt tagja is olyan pozíciót vívott ki magának, hogy mindenütt a legnagyobb szeretetnek és becsülésnek örvend. E ritka alkalomból mi is őszintén üdvözlünk.

(*) **Vidéki színészet.** Nyitrán Mezei Béla hatvan-tágu társulata működik e hó 11-ike óta. Az idény összes újdonságai kerülnek színpadra zsufoft házak mellett. Az új tagok közül a legnagyobb sikereket Radó Aranka aratja, aki csak egy évvel ezelőtt került ki a színiiskolából s tehetsége s ambíciója szép jövőt biztosít neki. Legutóbb a „Josette kisasszony, feleségem” czimszerepében aratott nagy és igaz sikert. Kiváló erőt a társulatnak még Szabó Ferencz, Szalóky Dezső, Sik Rezső, Szabó Ferenczné, Moly Margit, Gazdi Aranka, Pálfi Mariska, Ragányi Iza és Harmat Zsni. A társulat vasárnapig marad Nyitrán.

VITA FORRÁS

SÓSKUT VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ

Orvosi ajánlás: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: Édeskúty L. úrnál, Budapest, Erzsébet-tér 8.

Új erőt ad

a SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. **Gyengeség esetében különösen lábadozóknál, vagy vérszegénység tüdőbaj, túlterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül megbízhatóan hat.** Ez a szer a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végigjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban

Böjti mulatságok.

** Vendéglős-bál. A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata ma este a Vigadóban rendezte évenként szokásos bálját. A rendezőség ez idén is megfelelt régi jó hírnevének és a közönség színpompás seregét gyűjtötte egybe a ragyogóan kivilágított termekbe. Thék Endrével az élükön ott voltak a főváros iparvilágának kitünőségei, akik élénk részt vettek a nagyszerű mulatságon. Az első négyeshez több ötszáz párnál állott fel, akik a honvédenekar muzsikája mellett hangos jókedvvel és fáradhatatlan tánc közben fogadták a hajnal beköszöntését.

** Czukrász-bál. A Terézvárosi Kaszinó dísztermében ma este a főváros czukrászai adták egymásnak találkat, hogy a böjti mulatságokból részüket kivegyék. Tekintélyes számmal gyűltek össze és jókedvvel tartottak ki a reggeli órákig. A bál szép összeget jövedelmezett a Czukrász Dalkör zászlóalapjának, valamint a czukrász-tanonczok rajziskolájának.

** Fuvárosok bálja. A Budapesti Kisfuvárosok Ipartársulata tánczesztélyét a Saskör termeiben tartotta meg. A bálon Ballagi Aladár orsz. képviselő és Tompa Antal főv. bizottsági tag, a bál védnökei is megjelentek. A mulatság hajnalig tartott.

** Czéllövők családi estélye. A Budapesti Polgári Lövészegylet saját helyiségeiben sikerült családi estélyt rendezett, amelynek kedélyes musorát Jirouschek Agoston zenetanár állította össze. A sikerült hangversenyt reggelig tartó táncmulatság követte.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-

Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos masszázs (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria.)

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —

Közlés egész napon át. — Kiváratra prospektum

Ideggyengeségi állapotok

Almatlanság.

Hűdés (Paralysis).

Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, Ischias).

Gerincvelősorvadás (Tabes.)

Szívbetegségek.

Véredényelmeszesedés.

Köszvény és ceuz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok.)

Székrekedés.

Anyagserebajok. (Elhízáscukorbetegség, vérszegénység.)

Bőrbajok. Bőrviszketeg

Hajbetegségek (Hajhullás kopaszosság.)

Aranyeres csomók.

FŐVÁROS.

(Egy marék magyar föld miatt. A connellsvillei magyar plébános, Bliesz A. arra kérte a fővárost, hogy a connellsvillei bányaszerencsétlenség magyar áldozatainak a sírjára küldjön kis magyar földet a Rákosról. A tanács teljesítette a kérelmet s azonnal utnak indította a kért földet. Még a hajón volt a magyar föld, amikor ezt is fölhasználták az amerikai pánszlávok arra, hogy a magyar nemzet ellen a legbrutálisabb módon tüntessenek. Bliesz plébános ma Bárczy István polgármesternek levelet küldött, amelyben elpanaszolja, hogy a kegyeletet nem ismerő pánszlávok még ezt is fölhasználták arra, hogy a magyarok ellen gyűlöletteljes hangon zuduljanak fel. A Pittsburgban megjelenő Szlovenszky Denik című tót lapban jelent meg ez a legutóbbi förmérvény, mely többek között, a sírdombokról szólván, így aposztrofálja Magyarországot: "... nem kellene azokat bepiszkitani a jogtalanság és zsarnokság földjének porával." Bliesz A. plébános a hazafias felháborodás hangján emlékszik meg az ádáz cikkről és oda konkludál, hogy ezek után a nemzetiségek, a tótokat is beleértve, nem érdemelnek többé egy szemernyi kiméletet sem.)

(A Népszínház-utca rendezése. A kereskedelmi miniszter, értesülvén arról, hogy a főváros a Népszínház-utczát véglegesen akarja rendezni, ma küldött leiratában figyelmezteti a főváros hatóságát a körülbelül hét év előtt tett arra az ígéreterre, hogy a Népszínház- és Csokonai-utczának az állami felső ipariskola épülete előtt elvonuló részét, a más iskolák előtt is alkalmazott zajtalan burkolattal fogja elláttni.)

(A Boráros-téri hid. A Boráros-téri hid megépítése érdekében szombaton gyűlés volt a Józsefvárosi Kaszinóban. Dr. Gonda Dezső elnök-előadó magyarázta a hid fontosságát a városrész-rendezés, forgalmi, közlekedés és közegészség tekintetéből. Több felszólalás után elfogadták az előadó indítványát, mely szerint a Józsefváros polgársága az I. és IX. kerületek polgárságával a kérdésben teljes szolidaritást vállal, a Boráros-téri hidra vonatkozó agitáció érdekében a Boráros-téri hid Józsefvárosi nagybizottságát megalkotja, fölhívja a fővárosi képviselőket és különösen a Józsefvárosi Kaszinó képviselő-tagjait, hogy a törvényhozásban a kormánytól odahassanak, hogy a főváros fejlesztéséről szóló törvényben a Boráros-téri hid megépítése fölvetessék; kimondták, hogy az I. VIII. és IX. kerületek polgársága tömeges küldöttségben április elején dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelemi miniszter elé járul. A nagybizottság elnökeivé dr. Kétyl Károly egyetemi tanárt, dr. Nagy Dezső képviselőt és dr. Gonda Dezső törvényhatósági bizottsági tagot, jegyzőjévé dr. Koch Lajost választották meg. Elhatározták, hogy legközelebb az I. és IX. kerület érdekeltségét és a VIII. kerület polgárságát nagygyűlésre hívják össze.)

(A község, az állam, mint vállalkozó. Ez a címe lord Avebury most megjelent könyvének, amely Angliában hihetetlen feltűnést keltett. Lord Avebury azt a kérdést veti föl, hogy szabad-e, lehet-e az állam és a község vállalkozó? És erre a kérdésre azt feleli lord Avebury, a London grófsági tanács volt elnöke, hogy nem szabad. A hivatalos jelentések, költségvetések, zárószámadások hiteles számaival bizonyítja be, hogy azoknak az angol nagyvárosoknak van legtöbb adósságuk és azoknak a városoknak a lakossága nyög a legnagyobb adóteher alatt, amely városoknak vállalataik vannak. Lord Avebury hetvennyolcz nagy angol város számadásait hasonlítja össze és ezek a számok megdöbbentik a „házi kezelést” leglelkesebb híveit is. Kimutatja Avebury, hogy az angol helyhatóságok adóssága 1874-től 1894-ig 7225 és fél millió koronával emelkedett és kimutatja azt is, hogy ennek a nagy eladósodásnak a hatósági vállalkozás volt az okozója. Avebury könyvének az lett az eredménye, hogy a tavaly márcziusi községi választásokon London város közönsége kibuktatta a községtanácsból a „házi kezelést” híveit. De tanult Avebury számaiból Páris, Milanó stb. Milanó a villamos vasutját adta

bérbe. Páris a gázgyárát és a földalatti vasutját Lord Avebury könyve dr. Mikes Lajos kitünő fordításában most magyar nyelven is megjelent. Pásztor Mihály szerkesztette „Városi Könyvtárban”. A könyv ára 3 korona. Kapható az Athenaeum könyvkiadó r.-t.-nál.

SPORT.

Hornig püspök vándordija.

— A MAC cross-country versenye. —

Budapest, márczius 10.

Az atlétikának egyik legszebb versenyfaja a cross-country, melyet magyarul, népiesen torony iránt való futásnak, hivatalosan pedig mezei versenynek neveznek. Ezek az elnevezések azonban nem fejezik ki azt a versenynemet, melyet az angolok cross-countrynek neveznek; mert hiszen ez nem egy távrolról kivethető czél felé való futás, sem pedig tisztán mezőkön rendezett verseny, mert hiszen a kijelölt pálya igen gyakran erdőn vezet keresztül, árkon-bokron és vízeket is át. A cross-country csapatverseny. Pályáját változatos területen kell kijelölni, melyen bokrok, árkok, kisebb emelkedések és átgázolható vizek vannak.

Nálunk ez a versenyág nincs eléggé kultiválva, pedig az angol és francia cross-countryk, hol százak állanak a starthoz és ahol a tavaszi szezon elején számos ilyen versenyek rendeztetnek, igen szép példák lehetnének.

A MAC huszonöt éves jubileuma alkalmával, Veszprém vármegye sportkedvelő püspöke, báró Hornig Károly, egy nagyértékű vándordíjat tűzött ki cross-countryra, melynek végleges megnyerése három egymásutáni vagy pedig öt sorrendhez nem kötött győzelemhez van kötve. A díjat eddig a MAC, MUE és BAK 2—2 esetben nyerte meg, nem egymásutáni sorrendben. A MAC idei verseny szerdán délután fog lefolyni Rákospalota határában.

Évek óta nem volt cross-country verseny, amely oly rendkívüli érdeklődést keltett volna, mint ez, nemcsak azért, mert ezidén 3 csapat áll ki a versenyre, hanem főképpen azért, mert a csapatok mindegyike már hetek óta komoly tréninget folytat s így teljesen készen áll ki a starthoz. A pálya kiválasztásánál a MAC vezetősége nagy gondot fordított arra, hogy az egész verseny egyetlen dombról végig látható legyen s hogy e dombról a közönség jókor odajuthasson a czélhoz és tanuja lehessen az erősnek ígérkező végkiüzdelemnek is. Emelni fogja a látvány szépségét, hogy a versenyzőket huszártisztek, lovasok fogják kísélni. A várható küzdelmet sejteti a benevezett versenyzők klasszisa. A csapatok ugyanis a következők: BEAC: Holics Rezső, ifjabb Garam Jenő, Kisfaludy Árpád, Ivánka Mihály, Hajnóczy Sándor, Nagy Sándor, Kauka Lajos, Kürthy Miklós, Szusztér Gyula, Hüttl Károly. MTK: Lovass Antal, Radóczy Károly, Bundi Ignác (ánév), Kazár Tivadar, Guttmann Elemér, Gallán Elemér. MAC: Veress I. Vangel, Veress II., Becske Kálmán, Merényi, Hirtelen, Barta, Futó István.

A versenyzők szerdán délután 3 órakor indulnak a BUR vasut nyugati pályaudvar melletti állomásától, Rákospalotán találkozás ¼4-kor a község északi kijárójánál a főtí országút és czinkotai-ut keresztezése mellett lévő kápolnánál. Start 4 órakor az e helytől nyugatra a Czinkotai-ut irányában, körülbelül 700 méter távolságban lévő olajgyár mellett. A versenyzők a rákospalotai népkisiskola igazgatójának szíveségéből átöltözködére az iskola helyiségeit használhatják.

A versenyt valószínűleg a tavaly is győztes MAC csapata nyeri meg az MTK előtt, mely szintén nagyon erős. Egyéni győztese is valószínűleg MAC lesz, bár a MTK csapatában ott lesz távfutó rekordőrünk Lovass Antal is, kinek jó társai Kazár és Radóczy.

A MAC-nak igen jó csapatrainigje volt Gillemot mester vezetése mellett. Vangelről, a MAC kitünő football-játékosáról nagyon jó híreket hallani. Jó formában vannak Becske és a Veres testvérek is.

( ) Országos birkózó-verseny. A Magyar Testgyakorlók Köre márczius hó 22-én, vasárnap délelőtt 9 órától és megszakítással délután 4 órától kezdődőleg, később meghatározandó helyen a három sulycsoport részére országos birkózó-versenyt rendez. A verseny a MASZ. szabályai szerint rendezetik és résztvehet azon minden magyar sportegylet gentleman amateur tagja. A nevezéseknek tartalmaznia kell: a versenyző teljes nevét, egyletének igazolasát, polgári állását, lakását, testsúlyát és a tétet. Nevezési határidő márczius 18. este 8 órákor. A nevezések a Magyar Testgyakorlók Köre címére (VII. Wesselényi-utca 38. sz.) küldendők. Mindhárom sulycsoport első helyezetteje tiszteletdíjat és nagy ezüstérmét, második és harmadik helyezetteje ezüstérmét, negyedik bronzérmét nyer. Az utolsó díj csak azon esetben adatik ki, ha a birkózók száma nagyobb mint a díjaké. Nevezési-díj személyenként 5 korona. Elkésve érkezett, vagy tét nélküli nevezések nem vétetnek figyelembe. Nevezések indokolás nélkül kiszautasíthatók.

( ) Kerületi birkózó-bajnokságok. A Kassai Atlétikai Klub rendezésében vasárnap folyt le az első kerületi birkózó bajnoki viadal. Az agilis egyesület sikeresen bonyolította le a versenyt, melyre szép számu nevezés érkezett. Az új birkózószabályok szerint lefolyt verseny bírja Vida Venrik volt, aki egyedül látta el a nehéz bírói tiszteletet. A zsűrinek, melynek élén gróf Zichy Károly állott, egy ízben akadt munkája, midőn Schwarzenberg, az Ujpesti T. E. tagja miskolczi színekben akart indulni Daby László néven. Természetesen diszkvalifikálták. A versenyen a M. A. Sz.-t Vida Henrik, a D. T. E.-t Lestyán Adorján kir. tan. képviselte. Kassai közönség szép számmal volt, köztük gróf Zichy Károly, a K. A. K. fíradhatatlan elnöke és sokan Kassai előkelő társadalmából. A verseny lefolyása a következő volt:

Végeredmény: bajnok: Nováky Gábor (K. A. K.), II. Nováky Ferenc (K. A. S. E.), III. Szepessy Jenő (Miskolcz).

Középsúly: I. Horváth Aladár (D. T. E.), II. Székelyhidy Béla (D. A. A. K.), III. Amszter (K. A. K.). Nehézsúly: I. Rudolfy Imre (D. T. E.), II. Cink Sándor (D. T. E.), III. Török László (K. A. K.).

A verseny este 9 órákor ért véget s utána társas vacsorán osztották ki a díjakat.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ítélet a csernovai bünpörben.

Budapest, márczius 10.

A csernovai bünpörben ma délután három órákor olvasták fel a vádlottaknak a rózsahegy királyi törvényszék ítéletét. Hatóság és magánosok ellen elkövetett erőszak miatt a btk. 165. és 176. §-ai alapján elítéltettek: Fulla Györgyné szül. Hlinka Anna, mint vezető és felbújtó három évi fegyházra, 5 évi hivatalvesztésre; Jávorika János, Szliacsán András és ifj. Kosza Jánosné vezetők két-két évi fegyház és három évi mellékbüntetésre; Boczkó Béla, Lajciák Vendel és Czibulka Jánosné egy évi és hat hónapi börtönrre, három évi hivatalvesztésre; Hatala Dikó György, Laczkó János, Kalyár István, Hotta Ferencz, Kunyár András, Hanczik János, Fulla János, Haljaries András, Janovec Kondic István, Kunyák Péter és Urbán György egy-egy évi börtönrre és három-három évi mellékbüntetésre; Kunják Andrásné, Urbán János, Szmiczka András, Brua Brezony Jánosné, Remeny Györgyné, Babiák Katalin, Juszka János és Remeny György nyolcz-nyolcz havi börtönrre és három évi mellékbüntetésre; Hlancsó József, Demkó Andrásné, Hinesik Istvánné, Czibulka János, Sulik Jakab, özv. Boeskor Debnár Jánosné, Szliacsán Juslo János, Holota Andrásné, Szalár Jánosné, Laczkó Jánosné, Jelenik Máténé, Helkó Todek Istvánné, özv. Jolieka Mihályné, özv. Lejkó Józsefné, Czibulka Józsefné hat-hat havi börtönrre és három évi mellékbüntetésre. Felmentették Kunják Andrást, Kunják Jánost, Millan Antóniát, özv. Millan Józsefnét, Hlanczó Boczkó Józsefnét és Chachta Gyulát.

Chudovszky elnök az ítéletet kimerítően tényekkel és jogilag indokolta. Az indokolásból kiemeljük a következőket: A nép már előzőleg féktelen gyűlöletet mutatott minden iránt, ami a magyarsággal összefügg. Sok egybehangzó vallomás azt mondja, hogy számosan már előre vérontást emlegettek, ha a templom Hlinka nélkül szenteltetik fel. Ússik agyon a magyarokat, a papokat és a csendőröket kiáltások igazolják, hogy egy, a homályban lévő személy által a népben a nemzetiségi érzelmek nem megengedhető módon fölélesztettek s ez a vallási érzelmekkel összekötött. Mindezt tegnap őszintén beismer-

te Mudrony védő azzal, hogy a népet valaki felizgatta, akit most felelősség alá vonni nem lehet. Erre utal az elnök is. Az a valaki nem más, mint Hlinka András felüggasztett rózsahegy plébános, aki erőszak által kívánt állásába visszajutni. Földieci félreismervén a célját, annak vakon szolgálatába szegődtek és elhatározták, hogy a templomszentelést vérontás árán is megakadályozzák. Hlinka felhasználta a nép vallásos érzelmét és nővére és más hívei után annyira tüzelte a lakosságot, hogy kész volt a legvégsőbb erőszakkal is akarátának érvényt szerezni. Elnök jogilag hosszan magyarázza az eszmei halmazatban álló hatóság és magánosok elleni erőszak lényegét és fennforgását s felsorolja a súlyosbító és enyhítő körülményeket, miszerint a vádlottakra nézve nem vette figyelembe az alacsonyabb műveltséget, mert nagy részük világlátót, Amerikát járt emberek és általában mindnyájan elég intelligenciával bírnak. Súlyosbító körülmény a tervezett templomfosztás, a többszöri csendreintés hasztalan volta, a határozott ellenszegülése mindennemű intézkedésnek. Enyhítő többeknél az, hogy a fegyver használatok rokonuk vagy meghalt, vagy megsebesült.

§ **Bíróavatás.** Teljes illése volt ma délelőtt tíz órákor a Kuriának, amely alkalommal Hanák Kolos és Deák Péter újonnan kinevezett szám feletti kuriai bírák lettek a hivatalos eskü Oberschall Adolf kuriai elnök kezébe.

§ **Steiner képviselő becsületsértési pere.** Temesvárt most tárgyalta az esküdtsték azt a becsületsértési pert, melyet Steiner Ferencz orsz. képviselő Joanovics Sándor volt temesi alispán ellen indított. Joanovics megtámadta Steiner Ferenczet, aki Joanovics állását, mintha ő járta volna ki Steiner Sándor birtokosnak a beteg sertések áthajtására az engedélyt, megzafolta. Joanovics erre Steiner ellen súlyosan sértő nyilatkozatot tett közzé. Joanovicsot az esküdtsték verdiktje alapján a bíróság felmentette.

§ **Rablómerénylet egy öregasszony ellen.** Nagy izgalmat keltett néhány hónappal ezelőtt az a vakmerő rablási merénylet, amelyet két suhancz a Szabolcs-utczában fényes nappal követett el egy szegény öregasszony ellen. Az anyóka, kit özv. Vigh Jánosnének hívnak, ágyrajáró munkásokat tartott lakásán s ilyen minőségben került hozzá Gregus Gáspár 21 éves munkanélküli napszamos is. Ezt a csavargót a véletlen összehozta régi barátjával, Spatina Vincze 20 éves ács-segédével, aki szintén dologtalanul lézengett a fővárosban. Csakhamar megállapodott a két barát abban, hogy valaminő módon pénzt kell előteremteniök, mert már alig volt harapnivalójuk. Elhatározták tehát, hogy özv. Vigh Jánosnének kirabolják, miután Gregus tudta, hogy az anyókanak van némi megtakarított pénzecskeje a lakásán. Előre megállapított terv szerint — deczember 9-én — reggel csak akkor keltek fel, mikor már az összes ágyrajárók munkába mentek. Előbb elementek hazulról pálinkázni s csak így visszatérve láttak hozzá munkájukhoz. Az öregasszony éppen varrt otthon, mikor betoppantak. Spatina csakhamar háta mögé sompolygott s két kezével hirtelen átfogta ennek fejét s befogta a száját. Gregus egyidejűleg torkonragadta a halálra rémült asszonyt s fojtogatni kezdte. Özv. Vighné kétségbeesetten kiüzdött támadóival s mikor védekezése miatt sikertelennek látszott az addig kifejtett erőszak, Spatina Vincze egy feszítővassal fejbe ütötte, Gregus pedig öklével sújtott halántékára. Így aztán az ágyra döntöttek az elájult asszonyt s száját zsebkendővel bekötve a fosztogatáshoz kezdtek. Az öregasszony zsebéből kivett kulccsal felnyitott szekrényből kivették Fésüs Antal téli kabátját, Prell Rezső ládáját feltörve ebből egy aranyláncot, egy ezüst órát, 2 aranygyűrűt, egy agancsos tört s több ruhaneműt vittek el. A lopott holmikát nyomban elzalogosították s azután a pénzzel megszöktek. Pár napig vígan élték világukat a lopott holmikért kapott pénzből. Naponta eljártak színházba s vendéglőkbe, sőt már a fővárosból el akartak utazni, mikor a rendőrség elfogta őket.

Rablás büntetésével vádolva került ma a két züllött csavargó a budapesti esküdtbíróóság elé. A tárgyaláson, melyen Sárkány bíró elnökölt, a vádat dr. Tóth István kir. ügyész képviselte, a vádlottakat dr. Miklós Gyula és dr. Soós Béla ügyvédek védtek. Ugy Gregus, mint Spatina a mai főtárgyaláson részletesen beismerték a rablás elkövetését. Özv.

Végh Jánosné a szenvedett sérülések következtében 8 napon tul gyógyult. A tanúk mind azt igazolták, hogy a vádlottak haszontalan dologkerülő legények voltak. A törvényszék az esküdték verdiktje alapján súlyos testi sértés vétségével párosult rablás büntette miatt elítélte Gregus Gáspárt hét évi, Spatina Vinczét pedig rablás büntette miatt négy évi fegyházra. Az ügyész és a vádlottak semmisségi panaszt jelentettek be.

§ **Megölte a csábítót.** Aradról jelentik: Argyelán János bonczesdi (Aradmegye) községben meggyilkolta felesége csábítóját, Blars Pétert. Ez ügyben tegnap itélkezett az aradi kir. törvényszék és a gyilkost felmentette.

§ **Rendőri titok.** A mult év deczember havában valaki bizalmasan figyelmeztette a budapesti rendőrséget, hogy a bécsi Radeckzy-ünnepélyen négy, anarchista merényletet akar elkövetni Ferencz Ferdinánd trónörökös ellen. Az értesítés szerint a négy, anarchista Budapesten keresztül szándékozott Bécsbe utazni. Az államrendőrség főparancsnoka bizalmas rendeletben közölte az értesítést a rendőrség közegeivel, akik fokozott figyelemmel napokig lesték az anarchistákat a pályaudvaron. Az anarchisták persze nem jöttek s a bécsi Radeckzy-ünnepély is minden baj nélkül lezajlott. Nem is tudott a merényletről a rendőrségen kívül senki. Nagy megütközést keltett tehát a rendőrségnél, mikor a főparancsnok bizalmas rendeleteit néhány nap mulva csaknem szóról-szóra közölte egy estilap. A megindult vizsgálat kiderítette, hogy a bizalmas rendeletek tartalmát Lázár Ottó közrendőr árulta el fivérének, Lázár Antal bécsi orvosnövendéknek, aki viszont átadta a közléseket egy estilap munkatársának. A közrendőrt rögtön felüggasztették állásától s hivatalos titok elárulásának vétsége czimén bünvádi eljárást indítottak ellene, az orvosnövendék pedig, mint felbújtó került a vádlottak padjára. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntetőtörvényszék dr. Tholt törvényszéki bíró elnökölete alatt. A vádlottak — akiket dr. Bakonyi Pál és dr. Lengyel Zoltán védtek — jóhiszeműségükkel védekeztek. Dr. Hérics Tóth kir. ügyész az orvosnövendékekkel szemben el is ejtette a vádat s vele szemben a bíróság megszüntette a további eljárást. Ellenben a közrendőrt bühösnek mondta a hivatalos titok elárulásának vétségében s ezért három heti fegyházra s rendőri állásának elvesztésére ítélte. Az ítélet jogerős.

Nyilt-tér

(E rovatban közlötökört nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Rohitschi, Styria-forrás' gyógyviz

Gyomorleköly és gyomorgörcs,
Brigitte-televesek ör
torok- és gőgehurut
gyomor- és bélhurut,
Kisúnd
gyógyeredmény.
Orvosi
ajánló
hugysavas üledék,
cukorbetegség,
májbajok
ellen.

Nagybani raktár:

Hoffmann József, Budapest, Báthory-utca 8.

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény, asztma, görvélkör, sziv, idült gyomor, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 19 évi tanulmányozás és alkalmazás után most számog száz teljes gyógyulással számog be.
E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelésintéské van
Budapest, V. Váci-körut 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Néhéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Gyengélkedő,

tanulás miatt vagy bármilyen okból fejlődésükben visszamaradt gyermekek, ugyszintén vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges izgékony és korán kimerült felnöttek mint erősítő szer a legnagyobb eredménnyel használják a Dr. Hommel-féle Haematogen-t.
Ez javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőt, erősíti az egész idegrendszert.
De határozottan valódi Dr. Hommel-féle Haematogen-kell kérni, az utáztatoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

Iparfejlesztési politikánk szociális előfeltételei.

Elek Pál udvari tanácsos előadása. —

Budapest, márczius 10.

A Magyar Társadalomtudományi Egyesületben ma este malomszegi Elek Pál udvari tanácsos, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója nagyszámú előkelő közönség jelenlétében tartott előadást iparfejlesztési politikánk szociális előfeltételeiről. Szakkörökben nagy érdeklődéssel várták Elek Pál előadását, melyben bátor szavakat hangoztatott, bonczol-gatván a kormány és törvényhozás által a multban követett iparpolitika meddő és sikertelen voltának okait. Bár Elek Pál előterjesztésének tárgyául a magyar iparpolitika szociális előfeltételei szolgáltak, a sorok között mindemellett sok megszívlelésre méltót rejtgetett s kaleidoszkopszerűleg sorolta fel kisebb-nagyobb példák érintésével az egyes társadalmi osztályok hibáit s ferde felfogását az iparizés lényegével szemben. Meggyőződése, hogy ipari cikkekben kiviteli állam nem lehetünk az eddig követett iparpolitikának bármilyen kedvezményezése mellett sem s szerinte kormány, törvényhozás és társadalom kell, hogy egyesüljenek abban a törekvésben, mely az iparfejlesztési politika szociális előfeltételeinek megteremtésére irányul. A magyar társadalom ebben az irányban eddig nem tett semmit. „Mi — ugymond Elek Pál — még mindig az ügyvédek és politikusok népe vagyunk és gazdaságpolitikai tudásunk — tisztelet a kivételnek — nem emelkedik feljebb a Németországból ellesett agrárius jelszavak hangoztatásánál.”

Az érdekes előadásról az alábbi tudósításunk számol be:

A Magyar Társadalomtudományi Egyesület mai ülésén dr. Gaál Jenő főrendiházi tag elnöklése mellett tartotta az újavárosi közgyűlési termében Elek Pál udvari tanácsos előadását: Iparfejlesztési politikánk szociális feltételei címen.

Elek Pál előadásában abból indult ki, hogy a körülbelül egy milliárd évi költségvetést a tisztán östermelő Magyarország fedezni nem bírja s 20 millió lakosságát ebből a jövedelmi forrásából fenntartani nem lehet.

Erős a meggyőződése, hogy csupán ezen az uton haladva nemcsak nem fogjuk elérni azt az eszményi állapotot, melyben szükségleteinken felül iparcikkekben számottevő kivitelünk is legyen, hanem — bár az elért eredmény talán arányban fog állani az állam részéről hozott áldozatokkal — az ily módon létesített ipar gazdasági függetlenségünk alapját megvetni, közgazdasági helyzetünket tetemesen javítani alig fogja.

A munkások megélhetésével foglalkozva, hosszabb indoklás után megállapítja azt:

1. hogy a világ összes kulturálmái közül Magyarországon foglalkoznak nemcsak aránylag, hanem absolute véve is legjobban azzal a munkával, amely legkevésbé bírja egy nemzet modern szükségleteit megfizetni: a mezőgazdasággal;

2. hogy az összes kulturnemzetek munkásai közt a magyarországi munkás keres legkevésbé; nem keresi meg még az európai átlagot sem: vagyis évenkénti 228 koronát, amelybe pedig a kelet-európai államok is beleértődnek; végül

3. hogy a kereső munkások száma tekintetében is Magyarország a legalsóbb fokon áll.

Minden bajnak forrását abban a hamis felfogásban kell keresnünk, — ugymond — hogy az ipari és kereskedői tevékenység nem előkelő foglalkozás és hogy a föld arra kvalifikálja birtokosát, miszerint munka nélkül, urf módon megélhessen; hogy az állam kötelessége arról gondoskodni, hogy a földbirtokos akkor is megélhessen munka nélkül, amikor a szomszéd-országok népei véres verejtékük árán új jövedelmi forrásokat teremtenek, amikor tengerentúl új világok keletkeznek és nekünk mindezekből új verseny támad.

Végül hosszasan foglalkozik a kereskedelmi kormány emlékiratával s arra a konkluzióra jut, hogy a becsületes, hazáját forrón szerető magyar középosztálynak mielőbb meg kell győződnie arról, hogy a modern állam egyoldalú előnyöket, privilégiumokat egy osztálynak sem adhat nem a régieknek és nem az újaknak, hanem 1848-ban élt elődei példáját követve le fog mondani mindennemű a közre nézve káros kiváltságról.

Az előadást a jelen volt közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta és az előadót lelkesen megéljenzte.

A Jelzálogbank mérlege és a tőzsde. A Magyar Jelzáloghitelbank — mai számunkban már ismertett — mérlege nyomán élénk üzlet fejlődött ki a tőzsdén a bank részvényeiben. Az üzlettel kapcsolatban az összbnyomás, mely a bank mérlegéről kialakult, általánosságban kedvező. Daczára annak a körülménynek, hogy a bank lényegesen csökkentett osztalékkal lép a világ elé, az áriolyam a megnyitáskor emelkedett s csak később, mikor több áru jelentkezett, csökkent a papír néhány koronával. Bécsben a spekuláció, mely korábban nagy tételekben kontremínálta a papírt, hozzáállott a fedezéshez, ami szintén előmozdította volt az emelkedő irányu ármozgalomnak. Az a vélemény lett uralkodóvá a tőzsdén, hogy a tekintélyes leírások után a jövő évben — csak félig normális viszonyok közepette is — nagyobb jövedelem várható s a bank folyó évi kedvezőbb fizetmenete is jelzi, hogy jobb idők várnak erre az intézetre. Ha tekintetbe veszik a tőkések, hogy a banknak a mostani mérlegelés keretében is módjában lett volna legalább 2 frankkal nagyobb osztalékot fizetni, mert csak azt a kb. 495.000 koronát kellett volna felhasználni, melyet az 1908. évre vittek át, mint nyereség-előrevitelt, ugy ez is bizonyítja, hogy a bank vezetősége nem áldozta föl a legrigorozusabb mérlegelést annak, hogy az osztalékot szaporítsa. Ez a korrekt mérlegelés meggyőzheti a kételkedőket arról, hogy a bank a legszigorúbban járt el önmagával szemben s ezáltal utat nyitott az intézet iránti bizalom növeléséhez.

Késmárk város birtokai idegen kézen. Késmárkról jelentik: Gróf Zamojszky Szaniszló lengyelországi főúr ajánlatot tett már hónapokkal ezelőtt Késmárk város tanácsának, amelyben kétféle millió koronát ígér a Késmárk tulajdonát képező ugynevezett Tátra birtokért, mely az ország határától a Tátra-hegység Késmárk-csucsáig terjed. A gróf vadászterületek akarja használni a birtokot. Megígérte, hogy megveszi a tátraházi üdülőhelyet is s ezért negyedmilió koronát lenne hajlandó adni. A város az ajánlat megtételekor nem reflektált rá. Most azonban tekintettel a város pénzügyi helyzetére, a polgármester tudára adta gróf Zamojszkynek, hogy a város hajlandó az eladást perlektálni. A birtokra herceg Hohenlohe is tett ajánlatot, melyet szintén elutasított a város, mert nem akarta, hogy idegen honos kezébe kerüljön az ország egyik legszebb része. A gróf megígérte most azt is, hogy a turista utakat a szabad közlekedés számára fenntartja.

A Weitzer-gyár részvényei a bécsi tőzsdén. Hetekkel ezelőtt megírtuk, hogy a Weitzer János gépwagongyár és vasöntőde r.-t. részvényeit a bécsi Allgemeine Verkehrsbank útján bevezetni szándékozik a bécsi tőzsdén. Most azt írják nekünk Bécsből, hogy a társaság tegnap már be is nyitotta kérvényét nevezett bank útján a bécsi tőzsdekamarához, amelyben a társaság 16.000 darab 250 korona névértékű részvényeinek jegyzését kéri.

Uszódokk Finnországban. Finnországból írják, hogy a Whitehead-féle torpedógyár Angliában egy nagy uszódokkot rendelt saját munkálatainak könnyebb végzésére. Az uszódokkot július hónapban fogják felállítani, melynek már a Magyar-Horvát Tengerhajózási Társaság az összes hajójavítási munkálatait biztosította. Ez az uszódokk tehát hamarabb lett készben, mint a kormány által tervbe vett uszódokk.

Kalandos bankalapítási terv. Magyarországon a legtöbb érdekesoport programjának mindenkor egyik sarkalatos pontja a — bankalapítás. Néhány évvel ezelőtt, mikor javában pusztított a bankalapítási láz, az egyes szaktámak kezdtek gründolni a maguk bankját s így azután többnyire apró alakulásokat, erőltetn intézetecskéket állítottak a világ elé. A lefolyt válságos esztendő elfújta a kétes értékű alapítási terveket, amelyek a levegőben lógtak s azért azóta is folyton felszínre bukkannak. Most

azonban egy újabb bankalapítási tervvel állunk szemközt, ha az a vidéki hír, melyet alább közlünk, megfelel a tényeknek. Ez az alapítás abban különbözik az eddigi erőltetett gründolásoktól, hogy nem is egy gazdasági érdekkör, hanem egy politikai párt színterébe állva akarja boldogítani a népet. Arról van szó ugyanis, hogy Achim András a parasztpárti vezér új bankot akar alapítani B. Csabán, állítólag egy angol pénzeszoport segítségével, öt millió korona tőkével. A bank tiszta jövedelme pedig főleg a parasztpárt politikai propagandája céljaira szolgálna. A kalandos alapítás híre egy értekezlet nyomán pattant ki. A napokban — amint értesülünk — nagy értekezlet volt Csabán, amelyen résztvettek Abraham Dezső karczagi országgyűlési képviselő s néhány fővárosi pénzemberen kívül a parasztpárt vezetői és jogtanácsosa, dr. Simonka György. Az értekezlet Achim L. András csodította össze magasröptű tervek, egy nagyszabású „bankalapítás“ megbeszélésére. Hogy mi az indító oka Achim legújabb irányu tevékenységének, az most is tisztán kivehető: a népet foglalkoztatni kell s Achim L. Andrásnak szüksége van arra, hogy minden hónapban valami új dolgot eszeljen ki a nép szórakoztatására, foglalkoztatására, hogy befolyását, hatalmát minél tovább megtarthassa. Ez a legújabb játék azonban igazán meglepően merész. Azoknak a köröknek, amelyekről a tőkét remélik, természetesen rózsás színben festették le a viszonyokat s Achimnak a népen való nagy hatalmát, amely biztosítja a bank óriási üzletkörét. Viszont a nép körében már is híre jár, hogy ebben a bankban 2 százalékkal olcsóbb lesz a pénz, mint bármely más magyarországi bankban. Szóval lesz pénz Békés-Csabán, mint a pelyva. Mikor itthon mindenki az iparpártolás ipari vállalkozásra szolgáló külföldi tőke mellett ágál, akkor a nép barátai — bankot csinálnak angol tőkéssekkel. Ha ugyan ezek a tőkéssek Anglia helyett nem a holdban vannak.

Vegyészeti gyárosok a Vacuum Oil Co ellen. A hazai petroleuminomítógyárak ma a Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesületében értekezletet tartottak, melyen behatóan megvitatták a Vacuum Oil Companynek azt a legújabbban ugy Ausztriában, mint Magyarországon is foganatba vett eljárását, melylyel a tankocsik rendszere alapján a közvetítő kereskedelem kiküszöbölésére és a hazai petroleumipar kisajátítására tör. Az értekezleten, melyen dr. Helvey Tivadar elnökölt, elhatározták, hogy az amerikai petroleum-trösztnek a belöldi ipar és kereskedelem létérdekeit veszélyeztető eljárása ellen az egész vonalon erőlyes akciót indítanak. Megbízták ezuttal az egyesület elnökségét azzal, hogy a hozott határozatok értelmében ugy a kormánynál, mint más ipari és kereskedelmi testületknél is sürgősen megtegye a szükséges lépéseket.

Aufricht és Goldschmidt cég — betéti társaság. A főváros régi, jólirnevű cége: Aufricht és Goldschmidt, amely nemcsak a határon belül, hanem a külföldön is a legkiválóbb hírnévnek örvend, betéti társasággá alakult át. A cég kebelében ugyanis olyan változások mentek végbe, hogy Engel Pál, Engel Sándor, Munk József és dr. Ehrenfeld Gyuláné mint betevők 500.000 korona betéttel beléptek a cégbe. Az eddigi cégfőnök: Goldschmidt Bernát azonban ezennel is az egyedüli beltág marad, aki a cég ügyeit saját személyében fogja tovább vezetni s Munk József pedig mint cégvezető fogja őt helyettesíteni. A cég utolsó mérlegéből kihasítottak azon tételek, melyek nem szigorúan fizleti természetűek és ezek az eddigi cégfőnök magánvagyonába mennek át. Ezen tételek a következők: Ingatlanok és értékpapírok 330.000 korona, az üzlet keretében el nem helyezhető egyéb vállalkozások 321.328 korona. A fenti tételek kihasítása után és miután a kintlevőségekből eredhető későbbi veszteségek fedezésére egy a tapasztalati szükségletet túlhaladó összeg tartalékba helyeztetett, megmaradt mint tehermentes vagyon 1.591.403 korona. A cég 1907-ben számlázott árakat részletfizetés ellenében 1.774.570 K értékben, bevételei pedig voltak 1.512.724 korona. Ez a cég, mely hosszas fennállása alatt sokoldalú tevékenysége révén a legkiválóbb üzleti hírnévre tett szert, új formájában meg erősödve fogja szolgálni kitűzött céljait s bizonyára jelentékenyen megnövekedett tevékenységgel fog szerepelni üzleti életünkben.

Sz

A város ter, h vásárt tartsák birkav állatvá birkav állatvá birkav eső he 8-ikára október a decz 24-én t

Az ban m Iparkar küldött adójava napi ös — mint kötelez latok, ról tan bocsátk eredmé mind a nevezte res me A máso kezdődö véget. adókról létmimim nyolcszsz vedelmi dást nye szintén taira, v intézked jobban t és el ké ságot m gályok r mét taná kor is a

A dr kétet ma vics Sá dor váss főző G höz. Sá arra a je években vámokkal tekintetbe sokkal sa rek nem nyire szü a husét gában é Magyaror got gyüit is satnyul a nagy v nagysága ez sokáig dalmakat ből fogják az ellen, tulnag á mal nem ország ag olesók az az árak, l leszeni k azt himi, Nagy a ro okozza, v Kárhoztatj emliti a ta ról állandó ügyét ille szükségesn melyeket, városokat, penzálnák, minden vá legesnek ta lalt fel utó — mondja feladatokra náljuk, akk ha talán ne denesetre k mának meg a fővárosi

A budapesti vásárok idejének változása. A főváros kérelmére megengedte a kereskedelmi miniszter, hogy a május 31-től június 13-ig eső országos vásárt ez évben kivételesen május 24-től június 6-ig tartassák meg, továbbá: az április 20-ikára eső heti birkavásár április 21-ikén; a május 28-ra eső heti állatvásárt május 27-ikén; a június 8-ikára eső heti birkavásárt június 9-ikén; a június 18-ra eső heti állatvásárt június 17-ikén; a június 29-re eső heti birkavásárt június 30-ikán; az augusztus 20-ikára eső heti állatvásárt augusztus 19-én, a szeptember 8-ikára eső heti borjuvásárt szeptember 9-ikén; az október 5-ikére eső heti birkavásárt október 6-ikán; a december 25-re eső heti borjuvásárt december 24-én tartassák meg.

Az adójavaslatokat módosítják. Mai számunkban megírtuk, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke: Lánzy Leó főrendiházi tag kiüldöttségét vezette Wekerle miniszterelnökhöz az adójavaslatok módosítása ügyében. Az első, vasárnap-összejövetelen, amely több órahosszat tartott — mint most értesülünk — a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok megadóztatásáról szóló javaslatok, meg a törke- és járadékadó megváltoztatásáról tanácskoztak. A miniszterelnök valóságos vitába bocsátkozott a tanácskozás folyamán, amelynek eredményeként már ezen az első ülésen sikerült mind a két javaslat néhány súlyos tételét enyhíteni, nevezetesen a részvénytársaságok rettegő kétszeres megadóztatását új intézkedésekkel meggátolni. A második tanácskozás hétfőn délután négy órakor kezdődött és csak esti háromnegyed kilenczkor ért véget. Ez a konferencia kizárólag a jövedelmi adókról tanácskozott és legfontosabb eredménye a létminimumnak 200 koronával, tehát hatszázról nyolcszáz koronára való emelése volt. Ezzel a jövedelmi adójavaslat egész tervezete lényeges eltérést nyer a népesség kereső rétegei előnyére. Ugyisint sikerült enyhíteni az adóbevallás módosításaira, valamint a bevallási kényszerre vonatkozó intézkedéseket. Ily módon az adóreformjavaslat legjobban támadott részei alapos revízió alá kerültek és el kell ismerni, hogy a miniszter nagy hajlandóságot mutatott a megnyilvánult kívánságok és agályok méltánylására. A miniszterelnök szerdára ismét tanácskozásra hívta egybe a konferenciát, mikor is a kereseti adójavaslat kerül tárgyalásra.

A drágasági ankétet befejezték. A drágasági ankétet ma befejezték. A mai ülésen szintén Popovics Sándor államtitkár elnököl s Ziegler Nándor vásárcsarnoki igazgató, Sándor Pál, Serfőző Géza és Melly tanácsos szóaltak az ügyhöz. Sándor Pál figyelmeztette az értekezletet arra a jelenségre, amelyet Németországban az utolsó években konstatáltak. Mióta Németország nagyobb vámmal van terhelve, azóta képessége bizonyos tekintetben erősen visszafelé fordult és a generáció sokkal sátnyább, általában Németországban az emberek nem kápiák meg azt a husmennységet, amennyire szükségük van. A falusi népesség is látva, hogy a husért a városban oly nagy árat kap, inkább drágábban eladja a husát és maga nem eszik. Jó volna Magyarországon is e tekintetben statisztikai anyagot gyűjteni, mert úgy látja, hogy Magyarországon is sátnyul a népesség az élelmiszer bajai, különösen a nagy vámok következtében. Az államok a vámok nagysága tekintetében olyan stádiumot ér el, hogy ez sokáig már nem maradhat. A jövőben a forradalmakat nem nemzeti aspirációkból, hanem inségből fogják csinálni. Az emberek fel fognak támadni az ellen, hogy az életre legszükségesebb dolgokat túlnyag árak alá vonják. A szövetkezeti mozgalommal nem lehet a drágaságot ellensúlyozni. Magyarország agrár-állam, ha nagy termelés van, akkor olcsók az árak, ha rossz termése van, akkor drágák az árak. Ha kevés husunk, akkor drága a hus. Fejlesztetni kell a termelést és a tenyésztést. Tévedés azt hinni, hogy Magyarországon a drágulást a buza, vagy a rozs drágasága okozza. A drágaságot a hus okozza, végeredményében a takarmány drágulása. Kárhoztatja, hogy a kukorica árát felemelték. Fel-említi a tarifák kérdését, amelyről a kormány részéről állandó emelő tendenciát lát. Ami a városok ügyét illeti, a drágaság megszüntetése érdekében szükségesnek tartana, ha azokat a különböző díjakat, melyeket, mint a kövezeti vám, megszüntetnek és a városokat, különösen a fővárost, egyéb módon kompenzálnák. A teljes szabad kereskedelem híve és minden vásárcsarnokot és egyéb korlátozást feleslegesnek tart. Popovics Sándor államtitkár szólalt fel utoljára s mindnyájan egyetértünk abban — mondja — hogy a feladatokat apróbb részletes feladatokra bontsuk fel és ha e felbontást megcsináljuk, akkor fogunk külön intézkedést találni, amely ha talán nem is idéz elő radikális enyhülést, de mindenesetre könnyítőt hatással lesz. E részletes problémának megoldása lesz a mi további feladatunk, úgy a fővárosi és városi hatóságok feladata, mint az

államiaké. E tekintetben számítunk az urak működésére, akik tanácskozásainkon résztvettek és ezzel a miniszterelnök ur és a mi nevünkben is köszönetet mondva szíves megjelenésükért, a tanácskozást befejezettnek jelentem ki.

A Ganz-féle villamossági gyár új szabadalma. A Ganz-féle villamossági r.-t. (a Hitelbank, illetve a Ganz-gyár egyik alapítása) új szabadalmat lajstromoztatott be. A szabadalmat a következő czim alatt „Berendezés elektromos járóműveken az önműködő átváltásra a menetirány átváltatásánál” lajstromozta be a szabadalmi hivatal.

Borászati előadások a tokaji bor kezeléséről. Azzal az értekezlettel kapcsolatban, mely a tokaji borok értékesítésének előmozdítása tárgyában a földművelésügyi miniszteriumban tartott, a földművelésügyi miniszter a budafoki pinczemeszteri tanfolyamon egy három napra terjedő előadási ciklust rendeztetett, mely tegnap reggel kezdődött. Az előadásokon a földművelésügyi miniszterium részéről Dobokay Lajos és Lónyay Ferencz miniszteri tanácsosok s a Tokaj-Hegyaljáról mintegy ötven szőlőbirtokos, többnyire nagytermelők vettek részt. Hétfőn délelőtt Kránszky Lajos fővezérszék a tokaji szőlőretről és a szamorodni és aszabor készítéséről, délután Vásony Lajos tanár a tokaji borok erjesztéséről, ma, kedden délelőtt Rácz Sándor borászati főfelügyelő a tokaj-hegyaljai szőlők trágyázásáról, metszéséről s a jó pincze kellekeiről, délután Pettenkoffer Sándor borászati főfelügyelő a tokaji borok fejlesztéséről, a derítésről és a pasztörözésről tartott előadást, melyet holnap, szerdán folytatnak.

Az Unióbank mérlege. Az Union Bank közlése szerint 1907. évi mérlegét, amely 4,642,309 korona netto nyereséget tüntet fel a múlt évi 4,652,822 koronával szemben. A bank az 1907. évre 7 1/2%-os, vagyis részvényenként 30 koronás osztalékot fizet, épp úgy, mint tavaly. A tartalékalaphoz 370,838 koronát, a nyugdíjalaphoz 40,000 koronát csatolnak és 276,052 koronát új számlára visznek elő. Az áthozatal nélküli tisztanyereség 4,354,191 koronát tesz ki, a múlt évi 4,382,340 koronával szemben, ami a részvénytörke 8,71%-os kamatozását jelenti.

A gázmotorok kezelőinek tanfolyama a technológiai Iparmúzeumban 18-án nyílik meg és április 15-ig tart. Az előadások naponként este 7 órától 9-ig a felső ipariskola II. emelet 59. számú termében tartanak. E tanfolyamon a világítógáz-, generátorgáz-, benzín- és nyerspetroleum-motorok szerkezetét és kezelését tanítják. Tanulóik felveszik az ilyenféle motorok tulajdonosait és kezelőit, a motorgyárak szerelőit és géplakatosait, végül a jelentkezés sorrendjében más géplakatosokat is. A beiratásokat a felsőipariskola II. emelet 59. számú tantermében márczius 15-én délelőtt 10 órától 12-ig tartják meg. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket és jelenlegi foglalkozásukat. Tandíj öt korona. A hallgatók a tanfolyam elvégzése után vizsgát tehetnek; a vizsga sikeres elvégzéséről bizonyítványt nyerne. A vizsga díja hat korona.

A szolnoki „Hungária” malom felszámolása. Ismeretes, hogy a Hitelbank érdekkörébe tartozó „Hungária” Gőzmalom R.-T. (Szolnok) szolnoki malma 1905-ben leégett s a vállalat ennél fogva elhatározta a felszámolást s egyben a putnoki telepet külön részvénytársasággá alakította át. A felszámolás tekintetében most az a mozzanat állott be, hogy a malom harmincz koronát fizet vissza részvényeseinek e hó 16-ától fogva, mint a felszámolásból eredő kvótát.

A Filler-szövetkezet közgyűlése. Az Országos Központi Filler-szövetkezet vasárnap tartotta tízedik rendes évi közgyűlést Tauszig Aladár elnöklété alatt. Az előterjesztett évi mérlegből kitűnt, hogy a szövetkezet teljes sikerrel tudta leküzdeni a múlt év súlyos pénzügyi nehézségeit, sőt még fejlődött is, amennyiben 94 új tag lépett be 1607 új üzletrészszel. Az év végén 3112 volt a tagok száma, akik 16,057 részjegyre 1,926,840 koronát jegyeztek. Ebből a tényleg befizetett üzletrész törke 614,381 korona, míg a tartalékalap 56,138 korona 88 fillér. Ezzel szemben a szövetkezet mindössze 267,226 korona visszelszámítolást vett igénybe. A tiszta nyereség 33,090 korona 66 fillér volt, melyből a tagok 5 százalékos nyereségrészesedést kaptak. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a mutatkozó valóban kielégítő eredményt s teljes elismeréssel adózott az igazgatóságnak, különösen pedig Tauszig Aladár elnöknek és Barthos János igazgatónak.

Az Országos Iparegyesület különböző szakosztályainak kiküldöttei e hó 9-én Thék Endre egyesületi alelnök elnöklété alatt ülést tartottak, amelynek tárgyát az új ipartörvénytervezet tárgyalásának előkészítése képezte. Az elnök üdvözlő szavai után Gelléri Mór igazgató ismertette az ülés célját. Indítványozza, jelölje meg az elnökség az általános elveken felül a részletes intézkedéseket, ame-

lyekre referenseket szándékozik felkérni. Az elnök ezután határozatképpen kimondotta, hogy a tárgyalások megkezdését elhalasztják mindaddig, amíg a második rész megjelenik és addigra az elnökség kijelöli azon elveket, amelyekre az anyag felosztandó és ehhez képest a főbb fejezetekre ki is jelöli a referenseket, akik a tárgyalást előkészíteni lesznek hivatva.

Hajózás Budapest—Mohács között. A Dunagőzhajózási Társaság forgalmi igazgatósága közhírré teszi, hogy a Budapest—Mohács közötti személyhajójáratok és a Wien—Pozsony közötti helyijajó-járatok a folyó évben a következő napokon indulnak meg: első menet Budapestről Mohácsra márczius 8-án, Mohácsról Budapestre 9-én, Wienből Pozsonyba 14-én, Pozsonyból Wienbe 15-én. Százhalmombatta megállóhelyet a személyszállító hajók egyelőre nem érintik.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Tartós lanyha külfölddel szemben nálunk az irányzat ma is szilárd volt. A helyi és a bécsi spekuláció az esős időjárást kedvezőtlenül ítélte meg és különösen az áprilisi terminusokban nagyobb vételeket eszközöl. Áprilisi buza ma 11.91-ről délig 12.10-re emelkedett. Októberi buza 10 fillérről 9.90-ig, októberi rozs 8.75-ig javította a kurzusát. A kész-árupiaczon 7000 mázsa buza került forgalomba 50 kilónként 15 fillérrrel magasabb áron. Jellemző, hogy a májusi buza 25 fillérrrel olcsóbban kapható, mint az áprilisi buza.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 77 kg. 24.60 korona, 300 mm. 77 kg. 24.60 korona, 200 mm. 77 kg. 24.30 korona, 100 mm. 77 kg. 24.25 korona, 100 mm. 77 kg. 24 korona.

Pestvidéki: 300 mm. 77 kg. 24.20 korona, 200 mm. 76.3 kg. 23.90 korona, 500 mm. 76 kg. 24.20 korona, 100 mm. 76 kg. 23.45 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.80 korona.

Fehérmegyei: 250 mm. 79.3 kg. 26 korona, 150 mm. 77 kg. 24.60 korona.

Bácskai: 100 mm. 76 kg. 23.60 korona, 2000 mm. 75 kg. 24.15 korona.

Raktári: 2290 mm. 76 kg. 24.50 korona.

Rozs: 250 mm. 21 korona.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiazcon kötött:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisa 11.94, 11.95, 11.92, 12.14, 12.05, 12.08.

Buza 1908. októberre 8.80, 8.90.

Rozs 1908. áprilisa 10.79.

Rozs 1908. októberre 8.74, 8.75, 8.69.

Zab 1908. áprilisa 7.86, 7.87, 7.85.

Tengeri 1908. májusra 6.67, 6.68, 6.65.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.08—12.09
októberi buza	9.89—9.90
áprilisi rozs	10.72—10.73
októberi rozs	8.75—8.76
áprilisi zab	7.85—7.86
májusi tengeri	6.67—6.68

Délutáni forgalom.

Délután az árak még néhány fillérrrel emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisa	—	—	—	—	12.13—12.14
Buza új októberi	—	—	—	—	9.91—9.92
Rozs 1908. áprilisa	—	—	—	—	10.78—10.79
Rozs új októberi	—	—	—	—	8.74—8.75
Zab 1908. áprilisa	—	—	—	—	7.87—7.88
Tengeri 1908. májusra	—	—	—	—	6.68—6.69

Budapesti gabonaforgalom.

1908. márczius 8-tól márczius 9-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	2328	—
Rozs	360	533
Arpa	1437	714
Zab	1341	—
Tengeri	1336	11083
Liszt	616	7161
Korpa	—	1759

Értéktőzsde.

Szűk körben mozgó forgalom keretében folyt le a mai üzet. A szilárdabb irányzat csak egy-két érték árfolyamára volt hatással, ezek azonban a déli tőzsde zárlata alkalmával megnyilatkozó lanyhaság miatt szintén olcsóbban kerültek jegyzésre. Élénkebb forgalom volt ma a Jelzálogbank részvényeiben; Déli vasúti részvények ára bécsi vásárlásokra tovább is emelkedett. A vaspiac kedvező üzletének alakulása a Rima-részvényeket is jobb árfolyamokhoz segítette. Hogy javulást az árfolyamok legtöbbször még sem észlelhetünk, ezt főleg a déli tőzsdén beállott lanyhaságnak tulajdoníthatjuk. A helyi piacon a forgalom igen mérsékelt volt. Keresettek voltak a Belvárosi takarékpénztár-, az Osztrálysorsjáték-részvények, az Első magyar általános biztosító, a Magyar aszfalt, a Salgó, továbbá a Brassói cellulózgyár részvényei.

Ami a részletekkel illeti, az előtőzsde jobb külföldi jegyzésekre szilárd irányzattal nyílt meg, míg később üzletcsend állott be és ennek következtében az értékek árfolyamai lemorzsolódtak. Az általános forgalom szűk keretben mozgott. A déli tőzsde buzdítás híján üzletelen volt, a forgalomba került értékek árfolyamai csekély ingadozások után némileg gyengébben zárultak. A forgalom mérsékelt maradt. Az utótőzsdén alig volt üzet, az irányzat nyugodt volt.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyengült.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 645.25—645.— Magyar hitelrészvény 777.—776.— Déli vasút 151.50—151.— Rimamurányi vasút 539.50. Magyar leszámítoló bank 490.— Jelzálogbank 436.50—433.25. Közüli vasút 566.—564.50 Városi villamos vasút 277.—276.50

Déli tőzsde.

Déli tőzsde üzletelen.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 644.75. Magyar hitelrészvény 776.—775.— Déli vasút 152.25—151.50. Rimamurányi vasút 541.—539.75. Magyar leszámítoló bank 490.—489.— Jelzálogbank 433.—432.— Magyar koronajáradék 94.35. Hazai sorsjegy 102.— Magyar osztályorsjáték 15.50. Budapesti akarcékpénztár orsz. zálogkölcson 414.— Magyar általános takarékpénztár 590.— Első magyar általános biztosító r-t. 10600.— Magyar aszfalt r-t. 165.— Salgótarjáni kőszénbánya r-t. 569.—570.— Brassói cellulose gyár 427.—

Prémium-üzet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8—10.— K, 1908. márczius hó végére 22—24 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde nyugodt irányzattal folyt le. Köztettek: Osztrák hitelrészvény 644.85.—644.25. Magyar hitelrészvény 775.50—775.— Jelzálogbank 433.—432.50. Rimamurányi vasút 540.25. Déli vasút 151.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 644.25. Magyar hitelrészvény 775.— Jelzálogbank 432.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márczius 10. (Az Egyetértés távirata.) A külföldi tőzsdékről általában gyöngébb árjegyzéseket jelentettek, a mihez hozzájárult, hogy a kedvező időjárás következtében a mezei munkák serényen haladnak s így a budapesti tőzsdén gabonaneműek irányzata szilárdult, a mivel gyöngé kinalat állott szemben s ugy határidőkre, mint készáruért is lényeges áremelkedések jelentkeztek. Az itteni piacon az irányzat szilárdulása abban jutott kifejezésre, hogy buza és rozs árát 10 fillérrel drágították, de a konzum szigorú tartózkodása következtében üzet alig jött létre. Takarmányárak irányzata nyugodt, tengeri és zab változatlan áron maradt.

Jegyzetelt buza: fiszavidéki 12.55—13.— korona, mosoni 11.70—12.05 korona, tótfelvidéki 11.70—12.20 kor., déli vasúti 11.65—11.95 korona, marchfeldi 11.65—12.05.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.—11.25 korona, csepeli 11.—11.20 kor., pestmegyei 11.05—11.20, korona különféle magyar 10.95—11.15 kor., osztrák 10.85—11.15 korona.

Arpa: morvaországi 8.80—9.20 kor., marchfeldi 7.80—8.25 kor., bécsvidéki 8.—8.70 kor., tótfelvidéki 7.—9.15 kor., csepeli 7.25—7.70, győri — kor., déli vasúti — kor., fiszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 7.25—7.45, új — korona, cinquantin 8.10—8.50, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 8.25—8.50 korona, elsőrendű 8.50—8.75 kor., válogatott 8.75—9.— korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 10. A mára beérkezett jobb new-yorki irányzat hatását még a kedvező londoni jelentések is fokozták, mindazonáltal az üzet csak egyes favorizált papirokban öltött nagyobb mérvet, egyebekben pedig szűk körben mozgott. Nagyobb-mérvű érdeklődés mutatkozott a Déli vasút részvényei iránt, a Magyar jelzálogbank részvényeiben pedig a mérleg közzététele folytán helyi fedezéseket eszközöltek. Alpesi bányarészvények realizációk miatt kissé gyöngébbek. Az előtőzsde zárlatig nyugodt maradt. A déli tőzsde nyugodtan, tartott árfolyamokkal indult. Skoda-féle részvények emelkedtek, míg Poldi-kohó- és Fegyvergyár-részvények gyöngültek. Berlin szilárdabb irányzatot jelentett. A déli tőzsde zárlata üzletelen volt, az árfolyamok csekély árcsökkenést szenvedtek.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 645.—, Magyar hitel. 776.—, Länderbank —, Allamvasut 674.—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 151.50 —, Alpesi bányatársulat 658.—, Rimamurányi 540.—, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajár. 94.45, Orosz érték 91.10, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.62.

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 645.25, Magyar hitel 776.—, Länderbank 424.25, Unio-bank 555.—, Allamvasut 674.—, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 151.75, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 657.50, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajáradék 94.45, Török sorsjegy 188.75, Német márka 117.65, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 540.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, márczius 10. (Osztrák értékek zárlata.) 42 százalékos papír-járadék 98.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.95, 1860-as sorsjegy 150.50, Osztrák hitelsorsjegy 453.—, Angol osztrák bankrészvény 305.—, Bécsi Bankverein 538.60, Osztrák-magyar bank 1717.—, Déli vasut 150.75, Dunagőzhajózási társaság 1042.—, Dohány részvény 408.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltó 117.65, Osztrák Lloyd 424.—, 42 százalék ezüst járadék 98.—99.—, Osztrák koronajáradék 97.95, 1864-es sorsjegy 263.—, Osztrák hitelintézeti részvény 644.25, Union-Bank 554.50, Osztrák Länderbank 423.—, Osztrák-magyar államvasut 673.—, Elbavölgyi vasut 426.—, Alpesi részvény 655.25, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.72, Lipótkohó 461.—, Töröksorsjegy 188.20. Kedvetlen.

Bécs, márczius 10. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.35, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 149.75, Magyar hitelbank részvény 775.50, Osztrák leszámítoló és váltó részvény 489.—, Rimamurányi 540.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 424.—, Magyar koronajáradék 94.40, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.—, Kassa-Oderberei vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 431.50, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 10. (Tőzsdéi jelentés.) A new-yorki tőzsdén uralkodó hauseról érkezett jelentések a megnyitási forgalomnak szilárd jelleget kölcsönöztek, ennek dacára azonban a vásár most is szűk keretek közt maradt. Élénkebb üzet csak amerikai értékekben keletkezett, amelyet az utolsó órában a londoni jelentések is támogattak. Az érdeklődés középpontjában a Canada Pacific részvények állottak, amelyek tekintélyes nyereséggel kerültek ki a mai vásárból. A többi piacon az egész idő alatt teljes üzletelenség uralkodott, úgy hogy csak igen csekély jelentőségű árfolyamváltozások történtek. Bankok némileg emelkedett árfolyamok mellett zárultak, míg bányarészvényeket kezdetben szilárdulás után realizá-

ciók kedvezőtlenül befolyásoltak és meggyengítettek. Járadékok általánosságban jól voltak tartva. Oroszokat keresték. Vasutak kevés figyelemben részesültek, déli vasut kivételével, amelyek Béccsel egyhangzóan újabb emelkedést értek el, míg gőzhajós részvények el voltak hanyagolva. A készpénzpiac ipari értékei túlnyomórészt szilárd irányzatúak voltak. Magánleszámítási kamatláb 4½%, napi pénz 4%.

Zárlatok jegyeztetik: 42 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.25, osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 27.25, orosz bankjegyek 214.—, 4 százalékos új orosz kölcson 73.60, Disconto Commandit 176.10, Dinamitruszt 159.25, Harpeni 196.—, Unifikált török járadék 94.90, 42 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.25, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 144.15, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék 103.60, Alt. villamossági Edison 199.75, Gelsenkircheni 185.—, Laurakohó 210.25 Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 10. 42 százalékos papírjáradék 99.80, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.30, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.30, Osztrák hitelintézeti részvény 203.20, Osztrák-magyar államvasut 144.20, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.57, Bécsi Bankverein 136.60, Villamos részvény 147.50, 3 százalékos magyar aranykölcson 77.70, 42 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék 98.10, Magyar koronajáradék 94.30, Osztrák-magyar bank 123.—, Déli vasut részvény 27.20, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.66, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény 139.90, Alpesi bányarészvény 332.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) márczius 10. 42 százalékos ezüstjáradék 99.70, 1860. sorsjegy 152.50, Déli vasut 27.10, 4 százalékos Aranyjáradék 99.—, Osztrák hitelrészvény 202.70, Osztrák-magyar államvasut 144.50, Olasz járadék 103.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.20 Nyugodt.

London, márczius 10. Angol consol 87½.

Páris, márcz. 10. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 97.62, Osztr. aranyjáradék 100.20, Magyar aranyjáradék 94.95, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.—, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 316.—, 5 százalékos marokkói járadék 507.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 91.25, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.40, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 96.25, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 508.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 447.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.05, 4 százalékos unifikált török jár. 96.17, Török sorsjegy 180.—, Török dohányrészvény 437.—, Osztrák föld-hitelintézet 1154, Osztr. Länderbank 466.—, Magyar jelzálogbank 475.—, Banque de Paris 14.55, Banque Ottomane 717.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 158.—, Meridional vasut 652, Keleti vasutak 695, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 059.—, Rio Tinto 15.27, Sucrerie d'Égypte —, Tula 274.—, Thomson Houston —, Urikányi köszén 146, Chartered 18.75, De Beers 286.50, East Rand 80.25, Jagersfontein 85.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 43.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.75, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 1/3. Olasz aranyváltó (rövid) 1/3, Váltó Svájcra (rövid) 1/3, Csek Londonra 251.85, Magánkamatláb 2½, Ingadozó

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. márczius 10-én.

A vaj szokatlan élénksége még mindig tart. Bár Németország jegyzései megcsappantak, a gyenge hozatalok s a fokozott fogyasztás folytán jelenlegi áraink kivételesen magasak. Ugy tea-, mint főző- (köpült) vaj beküldését ajánljuk. Tejes bárányok (leölve, bórben) kerestek. Burgonya lanya. Bab iránt nincs érdeklődés. Tojásgyanta helyi kereslet folytán csekély javulást mutatnak, a külföld azonban eddigelé rezervált magatartását el nem hagyta és alig nyújt alkalmat az export intenzívebb felkarolására.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 120—144 K, eleje 100—116 K, vidéki borju, bórben

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajásoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 60 fillér.

hosszan mérve sulylevonás nélkül 96—120 K, nélybeli borjúhus 130—140 K, sertésus szalonával 122—124 K, lehuzott sertés 120—126 K, szalonna friss 124—130 K, szalonna sózott 112—116 K, szalonna füstölt 140—160 K, olvasztani való 120—124 K, hárj 130—140 K, sertészsír 140—144 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 120—160 K, hazai sonka 1.80—2.—K, szalámi magyar 3.20—3.60 K, nyári szalámi 1.20—1.60 K.

Vaa: Oz ——— K, szarvas ——— K, dämvad ———, vaddisznó 1.10—1.20 K kg.-ként egészben, nyul nagy ——— K, nyul süldő ——— K, fogoly ——— K, fácán ——— K, szalonka ——— K, darabonként. Fenyvesmadár köteje 1.—1.20.

Baromfi-félék: Élő rántani való csirke 2.40—3.—K, sütni való 3.60—4.—K, kacsá sovány 4.—5.—K, kacsá hizott 8.—10.—K, liba fiatal ——— K, lud hizott 12.—18.—K, tyuk 4.—4.40 K, pulyka 0.—0.—K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.50 1.70 K, hizott rucza 1.60—1.70 K, hizott pulyka 1.20—1.80 K, levestyuk 1.20—1.60 K kg.-ként, Pulárd 1.80 2.20 darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.70—2.90 K, II. 2.40—2.60 K, főzővaj (köptilt) 1.80—2.—K, tehéntúró 30—32 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonáru) sárga 5.20—6.—K, rózsá 5.40—6.—K, fehér 3.80—4.60 K, kifli 8.—10.—K, sárgarépa 7.50—8.—K, petrezselyem 14.—16.—K, vöröshagyma makói 13.—14.—K, közönséges hazai 6.—8.—K, fokhagyma 36.—40.—K, káposzta 3.60—4.—K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60—2.40 fillér kg.-ként. Alma válogatott elsőrendű áru (aranypármén, ranett, jonathán, Törökbalint, batul stb.) ——— fill., második 40—50 K., harmadrendű apró áru 24—30 K. Körte elsőrendű 1.20—2.40 K, másodikrendű 60—80 K., dió I. 40—60 K., II. 30—40 K., 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 71—72 K, erdélyi apróbb áru ——— K, meszes ———. K eredeti lánként (1440 drb).

Borjувásár.

Budapest, márczius 10. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 741 darab élő borjút. Fizettek: elsőrendű borjúkért 92—106 fillért, kivételesen ——— fillért, középminőségű élő borjúkért 80—90 fillért, silány és rugott borjúkért 70—76 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanyha volt.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, márczius 10-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) ——— fillér, közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 122—124 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 122—124 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 122—126 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) ——— fillér, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) ——— fillér.

Sertésleltés: 1908. évi márczius 8. napján volt készlet 24559 drb., 1908 márczius hó 9-én felhajtattott — darab, 1908 márczius 9. napján elszállított 173 darab, 1908 márczius 10. napjára maradt készletben 24386 drb. A hizott sertésleltés irányzata: valamivel kellemesebb.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, márcz. 10. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 137 darab sertés, 190 darab süldő, 8 darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 644 darab sertés, 28 darab süldő, 2 darab malacz. Összesen 781 darab sertés, 137 darab süldő, 10 darab malacz. Eladott 653 darab sertés, 49 darab süldő, 2 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 128 drb sertés, 88 darab süldő, 8 drb malacz. Mai árak: Zsirterés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 94—98 fillér, ételsulylevonással ——— fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 90—94 fillér, ételsulylevonással ——— fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül ——— fillér, ételsulylevonással 120 130 fillér, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig ——— fillér, ételsulylevonással 125—134 fillér, könnyű 220 kg.-ig ——— fillér, ételsulylevonással 125—134 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül 110—, könnyű 140 300 kgr.-ig 120 127 fillér, ételsulylevonással ——— fillér. Beltűdi süldő 98—110 fillér, horvát süldő —110 fillér. Malacz —98 fillér. (Árak minden levonás nélkül)

kül kilogrammonként, ételsulyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak 2—4 fillérrel emelkedtek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, márczius 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felhajtattott 12503 darab sertés és pedig 5184 darab zsir- és 6049 darab hussertés. Árjegyzék: elsőrendű hizott magyar sertésekért 111 115 fillér, szedett sertésekért 98—104 fillér kilogrammonként ételsulyban levonás nélkül.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Dunna, Horva Vág, Itába, Oráva, Hara Száva, Szamos) and water level measurements for various rivers (Tisza, M.-Sziget, Tokaj, Tiszaföld, Szolnok, Csongrád, Szege, T.-Becse, Títal, Ondáva, Hód, Bártfa, Ladóköz, Zala, H.-Németi, Sorostyó, Kőrös, Csems, N.-Várd, Bolányos, Tonke, Gurahone, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Soboszin, Ad, Makó, K.-Kostély, Részte, Temosvár, Becskerek) for March 10 and 9.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Kivonat a hivatalos lapból.

Márczius 10.

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Kern Sándor budapesti pénzügyi számvizsgálót pénzügyi számtanácsossá, számvevőségi főnökké végleges minőségben az északi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, a vidéki köznevelésügyi hivatalhoz Rödög Antal pénztárnokot kezelőtisztté, Lorenz Rezső és Chvoj József hivatalnokokat pedig kezelő-segédtisztékké. Szentgyörgyi László díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydiás pénzügyi számgyakornokká, Veidner Antal kiskörű lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká, mindkettőt az egy pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; az igazságügyminiszter Varga Imre szabadkai törvényszéki segédtelekkönyvvezetőt a bajai járásbíróshoz telekkönyvvezetővé; a belügyminiszter Lerch Károly határrendőrségi hivatal-segédtisztét, továbbá Melnar Mihály koronaőr-örmezt és Sági Ferencz örmezt, koronaőr-tizedest a belügyminiszteriumhoz iradasegédtisztékké; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Vladár Emil okleveles tanított állami elemi rendes tanítóvá nevezte ki és az 1879. évi XVIII. t-cikkben rendelt magyar nyelv tanítására szolgálatotélre ideiglenesen a deákfalvi ág. hitv. ev. elemi népiskolához osztotta be. Chobodiczky Emma magyarcsanádi községi kised-óvónót a magyarcsanádi állami kisedóvodához kisedóvónóvé; a marosvásárhelyi kir. itélőtábla elnöke Pokorny Lőrincz ügyvédjelöltet a marosvásárhelyi itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Talán Árpád lipótvári járásbírószáki végrehajtót a besztercei járásbíróshoz; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Tihanyiné Siebold Sarolta muraszendrőhelyi és Czinecz István ráczkanizsai állami elemi iskolai tanított, illetve tanított, 1908 szeptember 1-ei hatályal kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Stefanovic (Stefanovic) János debreczeni lakos saját, valamint kiskoru János nevű gyermeke Margitaira, kiskoru Hocz Márton morgondi lakos Horvátra, kiskoru Keitzl Alajos medgyesi lakos Hajdura, kiskoru Klein Gyula vermesi lakos Vermesre, Büchler Henrik mindszenti lakos Bolgárra, kiskoru Büchler Ernő mindszenti lakos Bolgárra, kiskoru Herskovits Terézia (Mirjam) szatmárnémeti lakos Havasira, Halász Mihály és István bihari lakosok Buzgóra, Goldstein József szabadkai lakos saját, valamint kiskoru Gábor nevű fia Gerőre, Gallu Tivadár zamánd-nifalvi lakos Gálra, Geng István szolnoki lakos Gyöngyre, kiskoru Föschner Róbert, Vilmos és Gizella budapesti lakosok Foltényire, Görbe Zsófia bárándi lakos Gerőre, Ballan Ernő dévai lakos Balkányra, Kohn Róza buda-

pesti lakos családi nevének Kőszegire kért átváltoztatását megengedte.

Pályázat. A nyíregyházi törvényszéknél bírói állásra két hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908. márczius 10-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap itt-ott fordult elő kevés csapadék az északi részekben, meg északnyugaton. A hőmérséklet keleten némileg csökkent, egybűtt pedig kissé emelkedett és átlag 5 C°-kal magasabb a normálisnál; a maximum: Bavanistén 18 C° és a minimum: Botfalun -4 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony idő várható egyelőre lényegtelen hőváltozással és helyenkint — főleg nyugaton — esővel.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb hó, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és ereje, Réteget, Usapadék mm, Hőmérséklet max. min. Lists various locations like V-Szalóna, Ungvár, Csemárk, Szosonc, Gyalla, Budapest, Jászó, Keszthely, Pécs, Záhony, Győr, Várad, Zákány, Barcs, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Soboszin, Ad, Makó, K.-Kostély, Részte, Temosvár, Becskerek with their respective weather data.

Advertisement for Benzín-, ngersolaj- és szivógáz-motorok. Includes text: 'A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.' and 'Dobry Ant. motor- és gépgyárművek'. Name: Kovács Mihály és Társa, Budapest, V., Hoid-utca 23. sz.

Advertisement for BIZTOS gyógyulást keresőknek. Text: 'nem betegségben szenvednek'. Name: DR. GARAI ANTAL. Address: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Table with multiple columns containing market prices for various goods, including flour (Buzo), other grain products (Egyéb gabonafélék), and various types of flour (Gurunya). It also includes a section for 'Allamodésság közlönyök' (Public notices) and 'Különféle vállalatok' (Various companies).

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

28

— És te csak annyit mondtál el neki, amennyit mi jónak találunk az elmondásra? — Semmiestire sem többet. Röviden elmondtam neki, hogy ennyi és ennyi szélességi fog alatt Gromstadból eredő Óceán nevű bárkát találtunk, minden valószínűség szerint teljesen elhagyottan s igyekeztünk kikötőbe hozni, de kénytelenek voltunk elhagyni és az afrikai partok mentén zátonyra került, amit személyesen láttunk. — És ennek a kifejezésnek: „valószínűleg elhagyottan”, semmi fontosságot nem tulajdonított? — Nem; csak annyit kérdezett, vajon a legénység sorsáról nincs-e tudomásunk. Erre azt feleltem, hogy nem tudunk semmit és meg vagyunk róla győződve, hogy a fedélzeten egyetlen ember sem volt, amidőn a zátonyokon megfeneklett. — Nekem nem tetszik a dolog, — jegyeztém meg. — Nem adunk teljes felvilágosítást és alá keil írunk ezt a vallomást, bár szösz szerint igaz, amit mondtunk. Azután meg egyikünk sem kételkedik abban, hogy a gazficzkók, akik előlünk elrejtőztek, a hajószemélyzetet a vízbe dobálták, avagy más uton-módon tették el láb alól. Ha mi feljelentjük az egész dolgot, akkor az angol főparancsnokság talán kiküld egy hadihajót a rablók felkutatására. Nagyon félt, hogy ha mi nem mondjuk el teljesen a valót, azok a gazok megmenekülnek az igazságszolgáltatás karmai alól. Nagyon is nagy felelősség terhel minket. — De hiszen ma délelőtt, midőn a dolgot megbeszéltük, te is azon a véleményen voltál,

hogy ne mondjuk el a dolgokat, ami velünk történt, mert kinevetnének abban a hiszemben, hogy részegek, vagy bolondok vagyunk. Vagy talán nincsen ugy? — Igen, igen, mondtam. De azután meg gondoltam a dolgot. Nekünk kötelességünk, hogy a történetet jelenteni még abban az esetben is, ha nem adnak teljesen hitelt a szavainknak. — Ebben teljesen biztosak lehetünk, — szölt közbe Monk. — Manapság nem léteznek tengeri rablók az Atlanti óceánon, tengeri kalózok, akik egész hajószemélyzetet legyilkolnak. — És mégis... — Azt hiszed, hogy én teljesen felhagytam már az üldözéssel? — szölt Holt. Nem nézett reánk, mialatt beszélt, hanem kimeredt a holdvilágos kertekre. — Én kissé meglepődve néztem rá. Monk pedig mosolygott. — Nem, — folytatta Holt, — nem hagyom el addig ezt a helyet, amíg meg nem tettem minden lehetőt és fel nem kutatom azokat a gazficzkókat; szeretnék velük tisztába jönni. — Azaz helyesebben mondvá, a fiatal leány felől akarsz tudni egyet-mást, aki az Óceánon a beteged volt, — jegyezte meg egykedvűen Monk. — Nos, hát nem bánom! Nem akarom letagadni, hogy szeretném nagyon viszontlátni. Megígértem neki, hogy nem hagyom cserben, megvédem minden veszély ellen; azon az estén történt, midőn teljesen eszméletnél volt, másnap támadtak aztán rák a ficzkók! A szegény fiatal teremtés iszonyuan félt, hogy ismét azoknak jut a kezei közé, akikkel együtt jött a hajóra. — De hiszen azt beszélté, hogy az atyja is vele volt! — Abban igazad van; de mindennek dacára mégis félt. Anyyra el volt gyöngülve, hogy nem mertem tovább kikérdezni. Ellenkezőleg, mindent elkövettem, hogy eltereljem ettől a beszéd tárgyától és más beszéd tárgyra tereltem a beszédet. A kérdéseimet másnapra akartam ha-

lasztani. De hát ki sejtette, hogy azok a gazok olyan alattomos módon fognak ránk támadni és utána nyomtalanul eltűnni. — De hát mit akarsz tenni? Beszéltél már efelől Monkkal? — Holt kissé bizonytalan pillantást vetett Monkra: — Nem; de midőn ma a konzulhoz mentem, megfogott és rendkívül behatóan óvott attól, hogy elmondjak bármit is a ficzkókkal történt kalandunkról, ha viszont akarom látni a leányt. — Tényleg ezt mondtam és meg volt az okom is hozzá. Ha időm nem is volt, hogy kimagyarazzam, — szölt közbe Monk. — De most van időm már hozzá; mond el! — Holt nagy buzzgalommal firtatta. Monk nagyot sóhajtott, mint aki elháríthatatlan kemény sorscsapásnak kénytelen alávetni magát. Azután kihuzott egy kis csomagot a zsebéből és az asztalra tette. — Itt van minden, amit megmenthettem az Óceánról. Szerencsémre szurkos vitorlavászonba burkoltam és a keblemen rejtettem el, mielőtt leugrottunk a fedélzetről. Bár nagyon kevés, de hiszen nem is kutathattuk át alaposan a hajót, mert olyan sok dolgunk volt... — Én kinyitottam a csomagot. Egy öreg imádságos könyv volt benne és egy kis tárcza finom szaffiánbőröből. Az egyik rekeszben néhány spanyol bankiegy, a másikban egy darab szívós, erős papíros különböző vonásokkal, pontokkal és jelekkel teleírva, amelyet azonban nem tudtam megérteni. Az imakönyvben, elől az első lapon, nagy nehézkes betűkkel ez volt leírva: Anton Antonisen. Óceán-bárka Grimstadból, április 5-én 18—. Amint már mondtam, a könyv öreg volt, de keveset használva; semmi különösét nem bírtam rajta felfedezni. (Folyt köv.)

Vertical text on the right edge of the page, including names and possibly a list of items or prices.

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1908. márczius 11-én.

Nemzeti Színház

ROBESPIERRE

Dráma 5 felvonásban. Irta: Victorien Sardou. Fordította Abrányi Emil.

Személyek: Robespierre, Vadier, Amar, Ingot, Fouché, Billaud Varenos, Louas, Féron, Duplay apá, Duplay anyó, Kornélia, Vaughan, Darisse, Olivier, Peréz, De Broglie, D'Arnellé, De Lavarenne, De Narbonne, De Choiseulin, D'Chary, Barassin.

Nepszínház-Vígopera

A nagymama.

Szokos vizjáték 3 felvonásban. Esik Gerzely darabjából színdarabra alkalmazta Pásztor Árpád, zenéjét szerzelte Mádor Rezső.

Király színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Irta: Dörmann és Jacobsen. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerzelte Strauss Oszkár.

Víg színház

Tatárjárás.

Operett három felvonásban. Irta: Bakonyi Károly, zenéjét Gabor Andor versenye irta Kálmán L.

III. Kir. Operaház

Zárva

Várszínház

Zárva

Magyar színház

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Irta: Földes Imre. Karády István, Karády Zoltán, Karády Erzsébet, Schneller Lajos, Marjay István, Szilassy Ernő, Joász Géza, Saárossy Ágost, Keller Gyula, Szedlacek János, Pintér István, Ferencz.

Uránia színház

A szerelem története

Kezdeté fél 8 órakor

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

Írlandi románc.

Nápolyi köpek. Hü kutya. Varázs-olló. Felfeslett ruhadarab.

Ejjeli halászat a tengeren.

Elő szobor. Féltekyen feleség. A holdkóros. Kutya a tüzoltók szolgálataiban.

Kezdeté 5 órakor.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 93-16

A harisnyakérdés.

Trefa. Irta: Bercsik Árpád. Szereplők: Kardos, Poór Lili, Urai M.

A betörők lakója

Bohózat irta: Dronen és Montignac. Szereplők: Boros, Márson, Nyáral, Kabók, Vörös J.

All right.

Turidráma. Irta: J. P. Latargue. Szereplők: Kardos, Kabók, Szantirmai, Bársány, Nyáral, Medgyaszay V., Kékényi J., Urai M. Palásthy.

Pajkos grizettek.

Operette irta: Wilhelm, zenéjét: Reinhard, fordította Heltai Jenő. Szereplők: Nyáral, Boros, Bársány, Keleti L. Rózsa Lili, Vörös Lili.

Több Cabaret szám

Sulamit Rahu, marakói táncosnő fellépte. Kezdeté 9.15 órakor.

A conférencier tisztjét

Palásthy Marcell tölti be.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Főrendező: ROTT SÁNDOR.

Az előadás kezdete 1/9 órakor.

Ma! 1/10 órakor: Ma!

Az aczélikirály vád alatt.

Bírsági karcolat irta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor.

Végül Was Manner fesselt?

Bohózat irta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Trebitsch Sándor, Türk Berta és Zöldi Márton a szülőjökben.

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

Varieté-Színház

szelött: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám

Sensatiós ujdonság!

Ma és mindennap

A Tardos bank.

Bohózat 1 felvonásban. Irta: Tábori Emil.

Azonkívül a fényes márcziusi műsor. Uj szolok.

Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, téli kertben zene és táncz.

Regedős Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez

TATRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest legelőkelőbb család mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontu

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné ecottdalok (barakissérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrette. Sngár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 6 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 15-11

Megnyilt a HUNGÁRIA BUFFET.

Dohány-utca 56. (A' ácsfa-utca sarok)

Kitűnő magyar konyha. Minden este cigányzene. Valódi jó Női kiszolgálás. — Egész éjjel nyitva. — Egész éjjel nyitva.

Michelstädter utóda

OSKÓ GÉZA

BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz.

CZIPŐ-

különlegességei

A szabott árak a talpa vésvé.

ITT a tavasz!!

elmult a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltünteti azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arc, kéz és bört, a testbört puhán, üdén és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltünteti szeplőt, pörsenyt, atkát miffessort pattanást májfoltot, a ráncos bört bársónysimává, a vörös vagy napbarnított bört fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen. Kitűnő hatással bír szomgyuladásnál, valamint for- és szájpóolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve

Egyedüli készítője Rogátsy Kálmán drogeria Bpest, Rákóczi-ut 10.

Felvezetők a ROGÁTSY névre.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásviz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.

Dr. Preisz Hugó

s.m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásviz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-88.

Kertalakításokat

elvéállal Wéber Károly faiskolatulajdonos Békásmegyeren (Buda-pest mellett), Gyü-mölcsfa, díszfa és rózsá árjegyzék ingyen.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep' Bereg megye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapeston és a forrás kezelősegenél Munkács.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17.

Ma és minden este:

a fényes új márcziusi műsor

Merian Kutvaszínháza

Humpsti-Bumpsti

és a többi különlegességgel.

Az előadás kezdete 8 órakor

Előzetes jelentés. Csütörtökön, márczius 12-én délután 1/2 órakor gyermek-matinée.

Jegyelővétel: 10-1 és 3-6 óráig.

A téli kertben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28

BONBONNIERE. Telefon 52-88

Minden este 9/4-től 12-ig. A márcziusi új műsor Uj bohózatok: I. A publikát fényképezik. II. Az új tavaszi kalap. III. Tingli-tangli (öt részben) Uj szinpaditrefák: I. A osee-lédhány. II. A lipótvárosi szur. III. A Vajda az udvari tanácsosokról. IV. Reklám-karikaturák. — Huszonöt új cabaret-szám. — Fellépnek: László Rózi, Nagy Endre, Ferenczy Károly, Balogh Böcke, Fábán Kornélia, Kepf Jolán, Szócsi Magda, Sajó, Huszár, Gabányi, Mahr Kóváry.

Jegyek: Bárd-nál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipser-nél (Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.)

SCHMIDT M

szőgyártó, nyeres és bőrdöntés Budapest, VIII., Rákóczi-ut 28. sz. Ajánlja saját gyártmányú kocsis- és lovaslánc- és szerszámjait. Mindennemű utazó és közli bőrdöntők, pénz, szivar, cigaretták stb. társzálk. — Árjegyzék bég

szerszámok.

Elsőrendű uri-szabó üzlet
Kizárólag mérték szerint

Oszi zakkó öltöny
Raglán v. téli-kabát
40 és 50 kor.-ért
Dus választék bel- és
külföldi szövetekben.
Nyáron készült egész
rinom télikabátok 50
koronáért kaphatók.
Mechlovits és Fái
törv. bej. uri szabók,
Budapest,
V., Váci-körút 76.

Gyümölcsfa

diszfa és rózsaszínűgyökér-
kel ingyen szolgál Weber
faiskolája Békásmegyeren
(Budapest mellett.) 27117

Csemegezőllöt

fagymentesen csomagolva,
5 kilónként 6 koronáért,
leginomabb táblaalmát
4 koronáért, mézédés na-
rancsot 3 koronáért szállít
Rottmann Hermin Kiskun-
halasán. 27850

Os. és kir. szab. déli vas-
nálya-társaság.

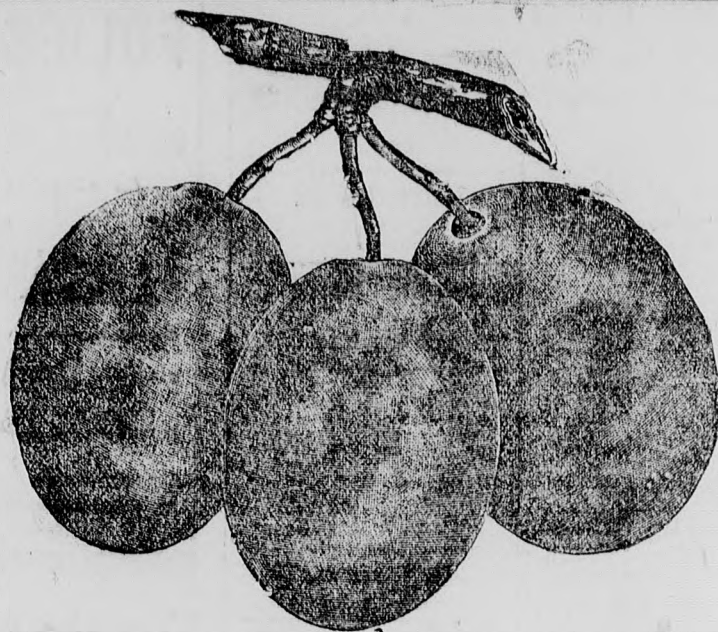
**Hálólhelyekkel berende-
zett kocsi forgalma**
Budapest d. v. és
Meran között.

Az eddig Budapest déli
vasútról Franzensfesteig
(Pragerhof-Marburgon át)
és viszont közlekedő köz-
vetlen kocsik, melyek I. és
II. osztályú kocsiszakaszok-
kon kívül négy I. osztályú
hálólhelyivel bírnak, f. évi
február hó 1-től kezdve a
merani idény alatt Meranba
és Meranból fognak közle-
kedni.

Indulás Budapestről este
8 órakor. érkezés Buda-
pestre délelőtt 10 óra 12
perczkor.

Az I. osztályú hálólhelyek
használatáért a rendes I.
oszt. menetjegyeken felül
Budapest d.-v.-ról Meranba
vagy viszont hálólhelyen-
ként 21.60 korona pótlillet-
ket fizetendő. Ugyanczen
hálólhelyilleték számítatik
a részvonalakon megitt
utrá is.

A hálókocsijegyek a vo-
natok kiindulási állomásain
(Budapest d. v. és Meran)
a személypénztáraknál, to-
vábbá naponként délután
5 óráig a Budapesti városi
menetjegyirodában Vigadó-
tér 1.) válthatók, míg ut-
közben, ha hálólhely még
rendelkezésre áll, a jegyet
a kalez adja ki.

Boszniai szilva. Legjobb szilva a házikertnek és nagy-
bani termelésre.
Óriási termőképesség. Nagyszerű vásári gyümölcs.
Kitűnően alkalmas lekvár készítéshez és szárításhoz.

Sötétkék színű, édes húsú, szaftos, kellemes fűszeres ízű.
Erős, magas lombu fák darabja **1.20 korona**, 100 darab ára **110 korona**.
Legalkalmasabb ültetési időszak. Raktáron sok ezer diszpéldány.

Agátsy Benedek utóda taisykolája, **Temesvár**
Hunyadi-utca 114.
Utolsó posta és vasuti állomást pontosan kérem a megrendelésnél jelezni.

Vadászok figyelmébe!

ajánljuk, hogy fegyverrendeléseiket
már most adják fel, nehogy a tömeges
rendelés által a szállítás késedelmet
szenvedjen a vadász idény beálltával.

A legjobb minőségű egy és kétszövű
vadászfegyverek, karabélyok flóber-
tek, czéllövő fegyverek és revolverek

részletfizetésre

kaphatók:

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruházában
Budapest, VII., Rákóczy-út 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerlelt gazda
tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi
és bajakóros osztályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegséget
(hugyosfolyást ebeket, syphillist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség
másközebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendes
foglalkozás megzavarása nélkül.

Elites siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerék.
Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-út 8/A. szám.
(A Pannónia szállodával szemben.)
Ajándék ház. - Bejárat a lépcsőnél. - Külön várószobák.

**GY-
SZEREK**

Vetődél francia és amerikai gyártmány!
Gruvoilag ajánlván! Feltétlen biztos!

Gummi.
Kredeti csomagolásban!
Árak: 12 drb. finom minőségű K 8-10
12 drb. francia gyártm. K 8-10
12 drb. amerikai K 10-12
Opepi amerikai (rövid) K 4-8
12 drb. finom K 6-10
"Non plus ultra" K 12-16

Hálólgyógymény
Készletben készletben, 12 drb. K 8-10
20 drb. K 8-10

Női óvszer "Feszitum oolu-
gívum" K 8-10
Sérvekötő orvosai renáléko valódí
angol acél rugóval K 7-10. Cs. és kir.
szabad. Keleti-féle pneumatikus po-
littával K 12-16

Suspensor (herolartó) darabja K 1-2.40
Havibaj kötő darabja K 5-11
Haskötő darabja K 7-24
Gummi gőrcsőr-harisonya darabja K 3-12
Rrigátor teljesen felszerelve, darabja K 8-9
Uji "Auto vaginal spray" legmegbízhatóbb női költő-
legesség K 15-16

Szétküldés titoktartás mellett - Képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiárak és beleg-
ápolási eszközök gyára.
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17/1.

MŰBUTOR

csak kiváló jó minőségben.
Szolid munka. Olcsó árak.
Modern kivitel.

Fáy Antal bútorgyárosnál

BUDAPEST, Semmelweis-
(Ujvilág)-utca 4. sz. a sarikon.

Dr. Mitzger

hirneves szakintézet
Budapest, Teréz-körút 44. sz. I. em.

IDEG- NEMI.

bőr-, vérbetegségek, bajakóros (siphilis)
betegségek, önfertőzés utóhajai és férfiui
gyengeségi állapotok, impotentia gyö-
keres gyógyítására. Tapasztalt biztos és
gyors eredmények folytán a tiszteletdíj
teljes gyógyulás után fizethető.

HETI MŰSOR.

Márczius	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Jránia színház
12 Csütörtök	A vetélytárs	Bajazzók Sylvia	Tatárjárás	Varázskeringő	Cziganybaró A nagymama	Gretchen	Mary An e	A szerelem története
13 Péntek	Közönyt közöny- nyel	—	Sámson	Varázskeringő	A nagymama	A császár katorái	Nemó	A szerelem története
14 Szombat	Robespierre	Eliána	Vizsgaeladás Tatárjárás	Varázskeringő	A nagymama	Két iskola	—	—
15 Vasárnap	d.u. este	Csalodások II. Rákóczi Fe- rencz fogsága	Bánkbán Osskai brigádéros Tatárjárás	Varázskeringő	Denevér A nagymama	Kerülő ut A császár katonái	—	Pénc O teisege A szerelem története

Magyar királyi földmivelésügyi miniszter.

26521. (I-B) 1. szám.

Fenyő tutajfa eladás.

(1000 és 500 köbméteres részletekben.)

A bustyaházi m. kir. erdőhivatal irodájában 1908. évi április hó 1-én délelőtt 10 órakor a felsőszinevéri m. kir. erdőgazdálkodásból származó és az 1908. év folyamán a bustyaházi rakpartokra letutajozandó mintegy 24000 m³ fenyőhasznából...

Kikiállási árak:

- A Tisza mentén elfogadott szokványárak 30% áremeléssel, vagyis: I. 30 cm.-nél nagyobb középátm. 17 m.-nél hossz. fáért 16 K. 80 f.

Az apróanyagok darabonkénti kikiállási ára a szerződési feltételek 7. pontjának B) alpontja alatt közölve. Az írásbeli ajánlatokban az ígért a kikiállási árakkal szemben egy és ugyanazon %-ban fejezendő ki.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

Uj ésszerű gyógymód. Bizonyítványok híres orvosoktól. IDEGBAJOSOKNAK legmelegebben ajánlható a 26. kiadásban. Megjelent WEISZMANN ROMAN-tól.

INGYEN diszkrét és bármilyen küldik rendkívül érdekes tartalma ábrákkal és használati utasítással ellátott árjegyzékünkkel.

„NAKIRA“ törv. védett férfi-övezet különlegesség, valódi indiai paragummiból felületen megbízható, tucattja 12 K. MINTAGYŰJTEMÉNY 12 darab legfinomabb övezerből 4 korona.

Urasági butor Eladók és vesztek; mahagoni hálószoakát, ebédlöket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzsillárokat, petróleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, tüzelt berendezéseket.

Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77. Fióküzlet nincsen. 26618

Titkos betegségek gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján Dr. KAJDACSY v. ez. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos. Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyszólyást, hólyagbajt, sepeket, bujakórt (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önlorizost és annak utóhatást, ideg- és hátgerincbajt, valamint minden női bajokat.

Titkos betegségek biztos és leküzdőreol meggyógyítására óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk Dr. CZINCZÁR egyetemi orvosudor specializistát. Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a neml szerek, bevony vagy idült huruját, vizelet nehézségeket, hólyagbajt, tokélyeket, syphilis, ideg- és hátgerincbajt és bármilyen női betegségeket.

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek, nagy és olcsó választékban. A MULLER J. L.-féle Szalicil-szájviz és fogpor használata eltávolít minden fájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását és a kellemetlen szájbuzt. Egy üveg szájviz 80 fillér, 1 korona 60 fillér, nagyobb üveg 3 korona 20 fillér és 6 korona Müller J. L.-féle Szalicil-fogpor, szalicil-vizet használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek továbbterjedését is meggátolja.

Legszépe... Legjobb... Legelőlege... PAP LAN PAP LAN PAP LAN GICHNER JÁNOS ágynemű-réz-és vasbutor-gyáros szőnyeg, függöny, pakró, terítő stb. nagy választékban. BUDAPEST, Erzsébet-körút 20. Gyár: Kertész-utca 7. és 9. Árjegyzéket bármikor ingyen és bérmentve küldök. Meg nem szóló árat kikérdelem vagy a német városokba.

Pontos és legjobb ÓRÁK 5 évi jótállás mellett. Arany és ezüst ókszerök, evőeszközök, nászajándékok részlelfizetésre is. Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve. POLGÁR KÁLMÁN műtörés Bpest, Erzsébet körút 29. sz. I. em.

E hirdetés rovatan minden szövegegyeszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatan minden szövegegyeszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elsüléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 frt. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettával, labda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 60x90 objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfényképezőgép, fényképezőgép binóket, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyszintén minden más eladok és újakra becsérlek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-utca 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anivántartva. 27665

Vigyázzon,

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 23271 sz.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja ártármányait. 27733

!! Figyelem !!

Cseplőgéptulajdonosok! Az elromlott gabonaszátlyozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjétek be Heizer és társa cégnek (Bpest, Népszínház-utca 1-3), a hol a legszakavatottabb és legújatnyosabbban javíttatnak, illetve újra beíratnak.

Kezimumka

himzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám. 27903

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-utca 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766-

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és diszító Bpest, V., Nádor-utca 14 Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenmü műbutorokból, franczia és angol szövetekből; Költségvetés díjmentes. 1

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesfolyamú) is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államszámvetésnél államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest VI. Bózza-utca 44. III. 8.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi család Singer varrógép részszekrényvel 5 évi itállással csak 30 forint. SINGER A. műgépész Budapest, főútel Akácia-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújatnyosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Mérnöki műszereket

vez, elad, cserél, lejtmetrök, Planimeter, Teleskop Goerz-Weiss-Triäder stb HATSCHEK EMIL Andrassy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körút 38

Polgári, gimnaziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnaziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvege 70 fillér — valaha ismét fogájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Ede Wien 19. I. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I. Király-utca 12., Andrassy-utca 29. sz. Dr. Egger Václav körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik

Tisztviselői kölcsön

20.000.000 korona all rendelkezésre 6 1/2 százalékkal, 10, 15, 20 éves törlesztésre, 1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró köztisztviselőknél katonatiszteknek, nyugdíjasoknak, nyugdíjkezes magánisztviselőknél, Legtöbb esetben kezes nélkül. Régi tartozások előnyösen konvertáltak. Váltó nem kell, csak kötelezvény, Gyors lebonyolítás. Levonás nincsen Fölvilágosítás gyors és díjtalan. Előzetes költség nincsen. Szerény jutalék utólagosan fizetendő Kérdezőkdeéseknél közlendo életkor, törzsfizetés és szolgálati idő. Weiner Miksa, bankképviselö, Budapest, VI., Teréz-körút 5. 081/A

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlo-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítök, csillárok, vas-és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca. Telefon 14-09.

Veresáfonyabetóti

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.—korona FELEAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem. 86972

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-utca 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

Zalogcedulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyitért vették. SCHILLER ISZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Csemegealma

téli nemes fajalma és őris borsalma postakosárúveg 5 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Kültető borsalma-sajt 2 kor., Cukorédes szilva 1.40 K. kilója Fajboroknak hcsellöllejét 50 koronáért szállítja Szabó K. Csongrád. 28010

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Grescham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva.

BUTOR

árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon börtelék, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzaszönyör és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legújatnyosabb módszertünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-utca 2.

STENOGRAFIA

Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és gépiró iskolában. Sokszorosító tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V. Váci-körút 33

Polgáriskolai

gimnaziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnöttek (hölgyek is) kik tanulmányukat félbeszakították legújatnyosabb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárok vezetésével. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szőnyegek kényserítő körülmenyek miatt eladók; mahagóni hálószoba 180 frt., íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt., nagy perzaszönyegek, lámpák, 3 áru villany 14 frt. Árverési butoreadás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 26614

Ajtók, ablakok

VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használata és újak olcsón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében.

BUTOROK

háló-, ebédlo-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, réz- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök, alódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263

Börszékikar

bőrszállítás és bőrtaragás

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Eároly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi borszékék és karosszékében, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása borszékékre olcsó árban. Legolcsóbb börbutorok és átlványok. 26597

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, állandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőttel, málna-, szamócsa-, csipkebogyóval, gomba- és huskonerveket, pastetomokat aial a FELEAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmege. Korlen árjegyzéket.

Pénzkölcsönt

4. 4 1/2 és 5% alapon földbirtokra, földvelméső, földvárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. hollyen 5-70 évig törleszthető. Személyhittel tisztviselőknél gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

Allege nyoseseb reszertizetese

zongorát, pianinót, czim balmot,

hegedűt

középszékesben atakon a legújatnyosabb rendszerű bankhittel

Reményi

utján kizárólag csakis nagy magyar hangszerelőpén. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-utca 58. szám.

Zalogcedulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán

Urasági butorokat,

szőnyeget, csillárokat

Nagy Zsigmond

VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagóni plisander vagy masfajta háló, ebédlo, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

Saját gyártmányu vas-és rézbutorok

Rézagy — — — 45.— frt Vaságy matraccsal 8.50 » Gyermekágy — — — 11.50 » Sodronyágy-betétt 3.50 » Vas-és rézbutorok avári árban. 28046

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01

Fenyőborovicska

(Juntiperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.— bérmentve. FELEAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem 26973

Nősülni óhajt?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt. gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélkülük is) akiknek komoly száncóku van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelöje alatt e címre L. Schlesinger, Berlin 18.

Fénykép-készítéket

objectivet vesz, elad, cserél híres Appolo lenczék egyedül-eláruló helye.

HATSCHEK EMIL

Andrassy-ut 18. Fiókja: Erzsébet-körút 38. Alapítotott 1877. Sokkal olcsóbb, mint rézlet fizetére.

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkék árjegyzéke ingyen. Árjantat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!! Kitünő szabás!

Zeliszka János

angol uri szabóterme BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em.

30 korona

finom szövethől dívtatos tértől-tény vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazai verseny-szabóság” Budapest, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.